

**Metodologia szacowania wartości docelowych dla
wskaźników wybranych do realizacji w programie
„Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska
2021-2027”**

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	8
WPROWADZENIE	9
INFORMACJE NA TEMAT USTANOWIENIA WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW	9
DEFINICJE I RODZAJE WSKAŹNIKÓW	11
CZĘŚĆ OGÓLNA DOTYCZĄCA CAŁEGO PROGRAMU.....	12
ANALIZA RYZYK	12
CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	16
PRIORYTET 1: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCZEGO DOLNEGO ŚLĄSKA (CP1 EFRR)	16
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO 1.1. ROZWIJANIE I WZMACNIANIE ZDOLNOŚCI BADAWCZYCH I INNOWACYJNYCH ORAZ WYKORZYSTYWANIE ZAAWANSOWANYCH TECHNOLOGII (EFRR)	16
WSKAŹNIKI PRODUKTU	16
<i>Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) .....</i>	16
<i>Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji.....</i>	17
<i>Liczba realizowanych projektów B+R .....</i>	20
<i>Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych .....</i>	21
<i>Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi .....</i>	22
<i>Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania.....</i>	23
<i>Liczba wspartych klastrów .....</i>	24
WSKAŹNIKI REZULTATU	25
<i>Wartość nakładów na działalność B+R we wspartych przedsiębiorstwach .....</i>	26
<i>Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne).....</i>	27
<i>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe) .....</i>	28
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO1.2. CZERPANIE KORZYŚCI Z CYFRYZACJI DLA OBYWATELI, PRZEDSIĘBIORSTW, ORGANIZACJI BADAWCZYCH I INSTYTUCJI PUBLICZNYCH (EFRR)	30
WSKAŹNIKI PRODUKTU	30
<i>Institucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych ...</i>	30
<i>Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja .....</i>	31
<i>Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line.....</i>	32
WSKAŹNIKI REZULTATU	33
<i>Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych .....</i>	33
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO1.3. WZMACNIANIE TRWAŁEGO WZROSTU I KONKURENCYJNOŚCI MŚP ORAZ TWORZENIE MIEJSC PRACY W MŚP, W TYM POPRZEC INWESTYCJE PRODUKCYJNE (EFRR)	35
WSKAŹNIKI PRODUKTU	35
<i>Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) .....</i>	35
<i>Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych .....</i>	37
<i>Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw .....</i>	38
WSKAŹNIKI REZULTATU	39
<i>Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach .....</i>	39
<i>Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe .....</i>	40
PRIORYTET 2: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ ŚRODOWISKA NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP2 EFRR)	42

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.1. WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ I REDUKCJI EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH (EFRR)	42
.....	42
WSKAŹNIKI PRODUKTU	42
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego</i>	43
<i>Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej</i>	44
<i>Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej</i>	45
WSKAŹNIKI REZULTATU	46
<i>Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)</i>	47
<i>Szacowana emisja gazów cieplarnianych</i>	47
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.2. WSPIERANIE ENERGII ODNAWIALNEJ ZGODNIE Z DYREKTYWĄ (UE) 2018/2001 W SPRAWIE ENERGII ODNAWIALNEJ, W TYM OKREŚLONYMI W NIEJ KRYTERIAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (EFRR)	48
WSKAŹNIKI PRODUKTU	48
<i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii ciepłej)</i>	49
WSKAŹNIKI REZULTATU	50
<i>Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii</i>	50
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.5. WSPIERANIE DOSTĘPU DO WODY ORAZ ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI WODNEJ (EFRR)	51
WSKAŹNIKI PRODUKTU	51
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego</i>	53
<i>Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków</i>	53
<i>Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków</i>	55
WSKAŹNIKI REZULTATU	56
<i>Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia</i>	56
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.7. WZMACNIANIE OCHRONY I ZACHOWANIA PRZYRODY, RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ ZIELONEJ INFRASTRUKTURY, W TYM NA OBSZARACH MIEJSKICH, ORAZ OGRANICZANIE WSZELKICH RODZAJÓW ZANIECZYSZCZENIA (EFRR)	57
WSKAŹNIKI PRODUKTU	57
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego</i>	58
<i>Liczba wspartych form ochrony przyrody</i>	59
<i>Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu</i> ...	60
WSKAŹNIKI REZULTATU	61
<i>Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury</i>	61
<i>Powierzchnia wspartych obszarów chronionych</i>	62
PRIORYTET 3: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ DOLNEGO ŚLĄSKA (CP2 EFRR)	64
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.8. WSPIERANIE ZRÓWNOWAŻONEJ MULTIMODALNEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ JAKO ELEMENTU TRANSFORMACJI W KIERUNKU GOSPODARKI ZEROEMISYJNEJ (EFRR)	64
WSKAŹNIKI PRODUKTU	64
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego</i>	65
<i>Wspierana infrastruktura rowerowa</i>	65
<i>Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego</i>	66
WSKAŹNIKI REZULTATU	68
<i>Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego</i>	68
<i>Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej</i>	69
<i>Szacowana emisja gazów cieplarnianych</i>	71
PRIORYTET 4: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ MOBILNOŚCI DOLNEGO ŚLĄSKA (CP3 EFRR)	72

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO3.2. ROZWÓJ I UDOSKONALANIE ZRÓWNOWAŻONEJ, ODPORNEJ NA ZMIANY KLIMATU, INTELIGENTNEJ I INTERMODALNEJ MOBILNOŚCI NA POZIOMIE KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM, W TYM POPRAWA DOSTĘPU DO TEN-T ORAZ MOBILNOŚCI TRANSGRANICZNEJ (EFRR)	72
WSKAŹNIKI PRODUKTU	72
<i>Długość nowych lub rozbudowanych dróg - poza TEN-T</i>	72
<i>Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T</i>	74
<i>Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – poza TEN-T</i>	75
<i>Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego</i>	76
<i>Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe</i>	78
WSKAŹNIKI REZULTATU	79
<i>Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg</i>	79
PRIORYTET 5: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPOŁECZNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP4 EFRR)	80
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO4.5. ZAPEWNIANIE RÓWNEGO DOSTĘPU DO OPIEKI ZDROWOTNEJ I WSPIERANIE ODPORNOŚCI SYSTEMÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ, W TYM PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ, ORAZ WSPIERANIE PRZECHODZENIA OD OPIEKI INSTYTUCJONALNEJ DO OPIEKI RODZINNEJ I ŚRODOWISKOWEJ (EFRR)	80
WSKAŹNIKI PRODUKTU	80
<i>Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej</i>	80
<i>Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą</i>	82
WSKAŹNIKI REZULTATU	83
<i>Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej</i>	83
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO4.6. WZMACNIANIE ROLI KULTURY I ZRÓWNOWAŻONEJ TURYSTYKI W ROZWOJU GOSPODARCZYM, WŁĄCZENIU SPOŁECZNYM I INNOWACJACH SPOŁECZNYCH (EFRR)	85
WSKAŹNIKI PRODUKTU	85
<i>Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem</i>	85
<i>Długość wspartych szlaków turystycznych</i>	85
<i>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</i>	87
WSKAŹNIKI REZULTATU	87
<i>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem</i>	88
PRIORYTET 6: FUNDUSZE EUROPEJSKIE BLIŻEJ MIESZKAŃCÓW DOLNEGO ŚLĄSKA (CP5 EFRR)	89
CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO5.1. WSPIERANIE ZINTEGROWANEGO I SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU ROZWOJU SPOŁECZNEGO, GOSPODARCZEGO I ŚRODOWISKOWEGO, KULTURY, DZIEDZICTWA NATURALNEGO, ZRÓWNOWAŻONEJ TURYSTYKI I BEZPIECZEŃSTWA NA OBSZARACH MIEJSKICH (EFRR)	89
WSKAŹNIKI PRODUKTU	89
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego</i>	90
<i>Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego</i>	90
WSKAŹNIKI REZULTATU	91
<i>Liczba osób, które zamieszkują obszar objęty realizacją instrumentu rozwoju terytorialnego</i>	92
<i>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem</i>	92
PRIORYTET 7: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ RYNKU PRACY I WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP4 EFS+)	93
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.1. POPRAWA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA I DZIAŁAŃ AKTYWIZUJĄCYCH DLA WSZYSTKICH OSÓB POSZUKUJĄCYCH PRACY – W SZCZEGÓLNOŚCI OSÓB MŁODYCH, ZWŁASZCZA POPRZEC WDRAŻANIE GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY – DLA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH ORAZ GRUP ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, JAK RÓWNIEŻ DLA OSÓB BIERNYCH ZAWODOWO, A TAKŻE POPRZEC PROMOWANIE SAMOZATRUDNIENIA I EKONOMII SPOŁECZNEJ; (EFS+)	93

WSKAŹNIKI PRODUKTU	93
<i>Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni</i>	93
<i>Osoby młode w wieku 18–29 lat</i>	95
WSKAŹNIKI REZULTATU	97
<i>Uczestnicy pracujący po zakończeniu udziału w programie</i>	97
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.2. MODERNIZACJA INSTYTUCJI I SŁUŻB RYNKÓW PRACY CELEM OCENY I PRZEWIDYWANIA ZAPOTRZEBOWANIA NA UMIEJĘTNOŚCI ORAZ ZAPEWNIENIA TERMINOWEJ I ODPOWIEDNIO DOPASOWANEJ POMOCY I WSPARCIA NA RZECZ DOSTOSOWANIA UMIEJĘTNOŚCI I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH DO POTRZEB RYNKU PRACY ORAZ NA RZECZ PRZEPEŁYWÓW I MOBILNOŚCI NA RYNKU PRACY (EFS+).....	98
WSKAŹNIKI PRODUKTU	98
<i>Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie</i>	98
WSKAŹNIKI REZULTATU	99
<i>Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie</i>	99
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.3. WSPIERANIE ZRÓWNOWAŻONEGO POD WZGLĘDEM PŁCI UCZESTNICTWA W RYNKU PRACY, RÓWNYCH WARUNKÓW PRACY ORAZ LEPSZEJ RÓWNOWAGI MIĘDZY ŻYCIEM ZAWODOWYM A PRYWATNYM, W TYM POPRZEC DOSTĘP DO PRZYSTĘPNEJ CENOWO OPIEKI NAD DZIEĆMI I OSOBAMI WYMAGAJĄCYMI WSPARCIA W CODZIENNYM FUNKCJONOWANIU (EFS+)	100
WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	100
<i>Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn</i>	100
WSKAŹNIKI REZULTATU	101
<i>Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki wsparciu w programie</i>	101
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.4. WSPIERANIE DOSTOSOWANIA PRACOWNIKÓW, PRZEDSIĘBIORSTW I PRZEDSIĘBIORCÓW DO ZMIAN, WSPIERANIE AKTYWNEGO I ZDROWEGO STARZENIA SIĘ ORAZ ZDROWEGO I DOBRZE DOSTOSOWANEGO ŚRODOWISKA PRACY, KTÓRE UWZGLĘDNIĄ ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA (EFS+).....	101
WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	101
<i>Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia</i>	101
<i>Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi</i>	103
<i>Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu</i>	105
WSKAŹNIKI REZULTATU	106
<i>Liczba pracowników, którzy uzyskali kwalifikacje w wyniku uczestnictwa w usłudze rozwojowej</i>	106
<i>Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/adaptacji środowiska pracy/elastycznych form zatrudnienia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie</i>	108
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.8. WSPIERANIE AKTYWNEGO WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO W CELU PROMOWANIA RÓWNOŚCI SZANS, NIEDYSKRIMINACJI I AKTYWNEGO UCZESTNICTWA, ORAZ ZWIĘKSZANIE ZDOLNOŚCI DO ZATRUDNIENIA, W SZCZEGÓLNOŚCI GRUP W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI (EFS+).....	109
WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	109
<i>Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni</i>	109
<i>Mniejszości (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie)</i>	111
<i>Osoby młode w wieku 18–29 lat</i>	113
<i>Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem</i>	115
WSKAŹNIKI REZULTATU	116
<i>Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu</i>	116
<i>Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych</i>	117
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.9. WSPIERANIE INTEGRACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH, W TYM MIGRANTÓW (EFS+)	119
WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	119
<i>Obywatele państw trzecich</i>	119

WSKAŹNIKI REZULTATU	121
<i>Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu .....</i>	121
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.11. ZWIĘKSZANIE RÓWNEGO I SZYBKIEGO DOSTĘPU DO DOBREJ JAKOŚCI, TRWAŁYCH I PRZYSTĘPNYCH CENOWO USŁUG, W TYM USŁUG, KTÓRE WSPIERAJĄ DOSTĘP DO MIESZKAŃ ORAZ OPIEKI SKONCENTROWANEJ NA OSOBIE, W TYM OPIEKI ZDROWOTNEJ; MODERNIZACJA SYSTEMÓW OCHRONY SOCJALNEJ, W TYM WSPIERANIE DOSTĘPU DO OCHRONY SOCJALNEJ, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM DZIECI I GRUP W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI; POPRAWA DOSTĘPNOŚCI, W TYM DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, SKUTECZNOŚCI I ODPORNOŚCI SYSTEMÓW OCHRONY ZDROWIA I USŁUG OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ (EFS+).....	121
WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	121
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego .....</i>	123
<i>Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie .....</i>	124
<i>Liczba wdrażonych programów polityki zdrowotnej .....</i>	126
WSKAŹNIKI REZULTATU	128
<i>Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej .....</i>	128
<i>Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług .....</i>	129
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.12. PROMOWANIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ OSÓB ZAGROŻONYCH UBÓSTWEM LUB WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, W TYM OSÓB NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYCH I DZIECI (EFS+).....	131
WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	131
<i>Całkowita liczba uczestników .....</i>	131
WSKAŹNIKI REZULTATU	133
<i>Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu .....</i>	133
PRIORYTET 8: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA EDUKACJI NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP4 EFS+).....	134
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.6. WSPIERANIE RÓWNEGO DOSTĘPU DO DOBREJ JAKOŚCI, WŁĄCZAJĄCEGO KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ORAZ MOŻLIWOŚCI ICH UKOŃCZENIA, W SZCZEGÓLNOŚCI W ODNIESIENIU DO GRUP W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI, OD WCZESNEJ EDUKACJI I OPIEKI NAD DZIECKIEM PRZEZ OGÓLNE I ZAWODOWE KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE, PO SZKOLNICTWO WYŻSZE, A TAKŻE KSZTAŁCENIE I UCZENIE SIĘ DOROSŁYCH, W TYM UŁATWIANIE MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ DLA WSZYSTKICH I DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI (EFS+).....	134
WSKAŹNIKI PRODUKTU	134
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego .....</i>	135
<i>Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej.....</i>	136
<i>Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego.....</i>	138
<i>Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem.....</i>	139
<i>Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem.....</i>	141
<i>Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich.....</i>	143
<i>Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem.....</i>	145
WSKAŹNIKI REZULTATU	146
<i>Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu.....</i>	147
<i>Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują przez co najmniej 24 miesiące po zakończeniu projektu.....</i>	147
CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.7. WSPIERANIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE, W SZCZEGÓLNOŚCI ELASTYCZNYCH MOŻLIWOŚCI PODNOSZENIA I ZMIANY KWALIFIKACJI DLA WSZYSTKICH, Z UWZGLĘDNIENIEM UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I KOMPETENCJI CYFROWYCH, LEPSZE PRZEWIDYWANIE ZMIAN I ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWE UMIEJĘTNOŚCI NA PODSTAWIE POTRZEB RYNKU PRACY, UŁATWIANIE ZMIAN ŚCIEŻKI KARIERY ZAWODOWEJ I WSPIERANIE MOBILNOŚCI ZAWODOWEJ (EFS+)	148
WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	148
<i>Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi .....</i>	148
WSKAŹNIKI REZULTATU	150
<i>Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po opuszczeniu programu .....</i>	150

PRIORYTET 9: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ TRANSFORMACJI OBSZARÓW GÓRNICZYCH NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP6)..... 150

CEL SZCZEGÓŁOWY: JSO8.1. UMOŻLIWIENIE REGIONOM I LUDNOŚCI ŁAGODZENIA WPŁYWAJĄCYCH NA SPOŁECZEŃSTWO, ZATRUDNIENIE, GOSPODARKĘ I ŚRODOWISKO SKUTKÓW TRANSFORMACJI W KIERUNKU OSIĄGNIĘCIA CELÓW UNII NA ROK 2030 W DZIEDZINIE ENERGII I KLIMATU ORAZ W KIERUNKU NEUTRALNEJ DLA KLIMATU GOSPODARKI UNII DO ROKU 2050 W OPARCIU O POROZUMIENIE PARYSKIE (FST)	150
WSKAŹNIKI PRODUKTU	150
<i>Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni.....</i>	<i>151</i>
<i>Osoba bierna zawodowo.....</i>	<i>152</i>
<i>Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie .....</i>	<i>154</i>
<i>Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem</i>	<i>156</i>
<i>Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich .....</i>	<i>157</i>
WSKAŹNIKI REZULTATU	159
<i>Uczestnicy poszukujący pracy po zakończeniu udziału w programie .....</i>	<i>159</i>
<i>Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej .....</i>	<i>160</i>
<i>Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu .....</i>	<i>161</i>
<i>Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) .....</i>	<i>162</i>
<i>Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji.....</i>	<i>163</i>
<i>Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi .....</i>	<i>164</i>
<i>Powierzchnia budynków MŚP poddanych termomodernizacji.....</i>	<i>165</i>
WSKAŹNIKI REZULTATU	167
<i>Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach .....</i>	<i>167</i>
<i>Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe .....</i>	<i>168</i>
WSKAŹNIKI PRODUKTU	169
<i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii ciepłej).....</i>	<i>169</i>
<i>Lokale mieszkalne o lepszej charakterystyce energetycznej .....</i>	<i>170</i>
<i>Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej .....</i>	<i>172</i>
<i>Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego .....</i>	<i>173</i>
<i>Wspierana infrastruktura rowerowa .....</i>	<i>174</i>
<i>Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego .....</i>	<i>176</i>
<i>Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego .....</i>	<i>176</i>
WSKAŹNIKI REZULTATU	177
<i>Szacowana emisja gazów cieplarnianych .....</i>	<i>177</i>
<i>Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego .....</i>	<i>179</i>
<i>Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej.....</i>	<i>180</i>
<i>Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia ciepła) .....</i>	<i>180</i>
POMOC TECHNICZNA EFRR	181
POMOC TECHNICZNA EFS+	183
POMOC TECHNICZNA FST	186

Wykaz skrótów

UP – Umowa Partnerstwa 2021-2027

FEDS – Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027

LWK – Lista Wskaźników Kluczowych

CP – Cel polityki

cs – cel szczegółowy

CPR – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

Wprowadzenie

System monitorowania wskaźników jest jednym z instrumentów zarządzania w ramach programów funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności. Prawidłowo zdefiniowane wskaźniki i jednoznacznie określony sposób pomiaru wartości wskaźników jest niezbędny dla prac związanych z monitorowaniem programu. Monitoring służy bowiem zagwarantowaniu realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych określonych w Programie oraz pełnej absorpcji alokowanych środków.

W ramach perspektywy finansowej na lata 2021-2027 stosowany będzie uproszczony system monitorowania wskaźników. Wszystkie wskaźniki monitorowane na poziomie programu będą stanowić ramy wykonania. Osiągnięcie celów szczegółowych programu mierzone będzie w szczególności wspólnymi wskaźnikami produktu i rezultatu, określonymi przez KE w załącznikach do rozporządzeń, a w stosownych przypadkach również innymi wskaźnikami kluczowymi. Efekty interwencji na poziomie projektów mierzone będą adekwatnym zestawem wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego pochodzącym z przygotowywanej przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego Listy Wskaźników Kluczowych (LWK).

Niniejszy dokument określa definicje i rodzaje wskaźników wybranych do realizacji w FEDS oraz przedstawia założenia oraz metodologię obliczania ich wartości pośredniej (przy wskaźnikach produktu) oraz docelowej.

Wskaźniki określone dla FEDS są niezbędnym elementem w procesie mierzenia postępu realizacji oraz ocenie efektywności wdrażania programu począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cele szczegółowe, kategorie interwencji, a kończąc na całym Programie Operacyjnym.

Informacje na temat ustanowienia wartości wskaźników

Prezentowane docelowe wartości dla wskaźników wybranych do realizacji w ramach FEDS zostały ustalone w oparciu o metodologię szacowania, która została zaprezentowana KE w trakcie negocjacji. Instytucja Zarządzająca przedstawiła w niej wszystkie uwarunkowania, jakie według jej obecnej wiedzy miały i mogą mieć wpływ na realizację przyjętych wartości. Udostępniona metodologia zawiera opis przyjętych założeń i głównych czynników, jakie miały wpływ na przyjętą (wyszacowaną) wartość docelową danego wskaźnika. Podstawowe kryteria szacowania wartości wskaźników bazują na danych historycznych, którymi dysponowała IZ, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia we wdrażaniu podobnych przedsięwzięć. Do kryteriów tych należą: średnia wartość projektu, typ beneficjenta, rodzaj instrumentu / formy wsparcia, poziom danych (kraj/region), wielkość próby, tryb wyboru projektu, tempo realizacji wskaźników, poziom osiągnięcia założonych wskaźników.

Dodatkowo, poza danymi historycznymi i kosztami jednostkowymi, szacując wartości docelowe zostały wzięte pod uwagę również dostępne opracowania dotyczące obecnej sytuacji oraz trendów społeczno-gospodarczych, np.: analizy i prognozy branżowe, grup docelowych, oczekiwania społeczne, popyt na dane wsparcie czy nasycenie wsparciem na rynku, jak również planowane do realizacji przedsięwzięcia, w tym strategiczne.

W logice metodologicznej wykorzystano jak najbardziej aktualne i rzetelne dane pochodzące i zebrane głównie z danych z wdrażania perspektywy 2014-2020, a także ze statystyki publicznej i dostępnych danych publicznie np. z:

- Sprawozdań rocznych z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (<https://rpo.dolnyślask.pl/o-projekcie/przeczytaj-analazy-raporty-i-podsumowania/sprawozdania/>);;
- Badań ewaluacyjnych (<https://rpo.dolnyślask.pl/o-projekcie/przeczytaj-analazy-raporty-i-podsumowania/ewaluacja/>)

- Danych statystyki publicznej (<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start> - GUS; <https://strateg.stat.gov.pl/#/> - system współfinansowany z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020);
- Danych Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy;
- Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu.

Powyższe pozwoliło na prawidłowe podejście do zapewnienia jakości źródła tych danych oraz sposobu ich pozyskania. Ponadto celem nadrzędnym jest wskazanie takich wskaźników, które będą odpowiadać na zaprogramowaną interwencję i będą z nią korelować. Dzięki czemu wskaźniki pokażą jaki efekt został osiągnięty za pomocą środków europejskich poprzez realizację projektów.

Wybrane do monitorowania wskaźniki pochodzą z załącznika I do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności oraz Listy Wskaźników Kluczowych EFRR, FS oraz EFS+ (ich nazwy i nr identyfikacyjne są zatwierdzone w tych dokumentach). Ponadto tam, gdzie nie było możliwości wykorzystania wskaźnika z ww. list zastosowano wskaźnik specyficzny dla programu.

Listy Wskaźników Kluczowych zawierają także wszystkie definicje poszczególnych wskaźników zarówno z poziomu krajowego, jak i z rozporządzeń i dostępne są pod adresem:

<https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/monitorowanie/lista-wskaznikow-kluczowych/#/domyslne=1>.

Monitorowanie postępu rzeczowego FEDS 2021-2027 odbywać się będzie na bieżąco – jest to proces ciągły. Dane sprawozdawcze będą przekazywane do KE przez SFC:

- 2 razy w roku - przekazanie informacji o realizacji wskaźników i postępach we wdrażaniu IF, w terminach do 31 stycznia i 31 lipca,
- 5 razy w roku (co 3 miesiące) – przekazanie danych finansowych, w terminach do 31 stycznia, do 30 kwietnia, do 31 lipca, do 30 września i do 30 listopada.

Istotne jest także, iż w poszczególnych obliczeniach wartości kosztów historycznych odnosiły się do wartości całkowitej projektów a mając na uwadze, iż w perspektywie 2021-2027 w województwie dolnośląskim maksymalny poziom dofinansowania ze środków UE będzie stanowił 70% kosztów kwalifikowalnych, dokonano odpowiednich przeliczeń.

W przypadku wskaźników rezultatu jako wartość referencyjną (bazowy rok odniesienia) wskazano rok 2022 oraz głównie wartość 0. Powyższe wynika z faktu, iż zatwierdzenie programu FEDS 2021-2027 planowane jest na ten właśnie rok, a w przypadku wartości bazowej należy mieć na uwadze, iż to dopiero interwencja realizowana poprzez projekty pokaże efekt.

Cele pośrednie dla wskaźników (kamienie milowe) ustanowiono biorąc pod uwagę tempo wdrażania w zbieżnych naborach i podobnych wskaźnikach w perspektywie 2014-2020 (wzięto pod uwagę ogłoszenie i rozpoczęcie naboru wniosków o dofinansowanie, czas oceny wniosków i podpisania umowy o dofinansowanie oraz właściwą realizację projektu i jego rozliczenie).

Dla przykładu w przypadku EFRR/FST wskaźnik pn. Szacowane emisje gazów cieplarnianych (RCR029) przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4e), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnika pn. Redukcja emisji gazów cieplarnianych: Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34), który w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (5775,19) stanowi 0%. Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020,

a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Natomiast w przypadku EFS+ np. wskaźnik pn. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje lub umiejętności po opuszczeniu programu zestawiono z analizą danych historycznych z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 i), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie w 2016 r. osiągnął wartość 4 782, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (136 862) stanowi zaledwie 3,49 %. Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Dla każdego wskaźnika zastosowano indywidualne podejście w określeniu celu pośredniego i przedstawiono je w poszczególnych opisach metodologii tych wskaźników.

Institucja Zarządzająca będzie na bieżąco monitorować realizację wartości wskaźników i na bieżąco reagować na zjawiska, które mogą mieć wpływ na realizację założonych wartości, jak również dokonywać odpowiednich korekt po przeprowadzeniu stosownych analiz.

Ponadto założenia w wyliczeniu wskaźników opierały się w głównej mierze na historycznym koszcie jednostkowym z RPO WD 2014-2020, który był wyliczany dla całego województwa, w związku z tym wartości wskaźników wyliczone dla poszczególnych celów FST mogą być zawyżone.

Definicje i rodzaje wskaźników

Wskaźniki są głównym instrumentem monitorowania zarówno postępu finansowego, jak i produktów oraz efektów realizacji programu. W przypadku FEDS zostały określone następujące rodzaje wskaźników:

Wskaźniki produktu - „Wskaźnik produktu” oznacza wskaźnik służący do pomiaru konkretnych zakładanych wyników danej interwencji. – art. 2 CPR. Wskaźniki produktu odzwierciedlają materialne efekty poniesionych nakładów finansowych, a nie cele programu lub polityki regionalnej.

Wskaźniki rezultatu - „Wskaźnik rezultatu” oznacza wskaźnik służący do pomiaru efektów wspieranych interwencji, szczególnie w odniesieniu do bezpośrednich adresatów, populacji docelowej lub użytkowników infrastruktury. – art. 2 CPR. Wskaźniki rezultatu w latach 2021-2027 są bezpośrednio powiązane ze wspieranymi działaniami i mogą dostarczać bardziej bezpośrednich dowodów, które można bezpośrednio przypisać wspieranym działaniom. Monitorowanie wskaźników rezultatu (rezultatów dla beneficjentów) pozwala na obserwację bezpośrednich wyników w trakcie realizacji, a nie tylko pod koniec okresu realizacji. Dzięki monitorowaniu bezpośrednich wskaźników rezultatu system monitorowania zapewni silniejszą podstawę dla późniejszych działań w zakresie ewaluacji.

Część ogólna dotycząca całego programu

Wskaźniki do FEDS zostały opracowane z uwzględnieniem następujących mechanizmów, tzn.:

1. Informacje dotyczące wyboru wskaźników, szacowania ich wartości oraz innych czynników mających wpływ na osiągnięcie celów pośrednich i końcowych zostały przedstawione w niniejszym dokumencie.
2. Wszystkie wskaźniki zostały zaczerpnięte z Listy Wskaźników Kluczowych i/lub zał. do CPR, dzięki czemu zapewniona została spójność systemu wskaźników z systemem programowania i monitorowania postępów we wdrażaniu dla wszystkich programów operacyjnych.
3. Szacując wartość wskaźników bazowano na poniższym schemacie (z wyjątkiem przypadków wymagających bardziej indywidualnego podejścia metodologicznego):
  - a) W pierwszej kolejności dokonano przydziału alokacji w EUR, która będzie realizowała dany wskaźnik (np. jako alokacja na dany kod interwencji, procent realizacji danego kodu interwencji itp.);
  - b) Następnie przewalutowano wartość alokacji z EUR na PLN. Przy tej operacji opierano się na wskazaniu Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – lipiec 2020 r.), opracowanych przez Ministerstwo Finansów, tj. na kursie EUR/PLN wynoszącym 1 EUR = 4,45 PLN.
  - c) Otrzymałą alokację podzielono przez koszt jednostkowy produktu/działania/zakresu wsparcia, który odpowiada danemu wskaźnikowi. Koszt jednostkowy został obliczony w oparciu o dane historyczne (jeśli są takie dostępne) i doświadczenia płynące z perspektywy finansowej 2014-2020, na podstawie wydatków kwalifikowalnych do wsparcia ze środków UE, pochodzących z projektów wdrażanych w ramach RPO WD 2014-2020. Szczególnie istotne były tutaj dane pozyskane z systemu teleinformatycznego SL2014. W przypadku braku odpowiedniego/adekwatnego wsparcia z perspektywy 2014-2020 opierano się na innych źródłach/danych wskazanych bezpośrednio przy omawianej metodologii danego wskaźnika.
  - d) Otrzymałą wartość końcową wskaźnika mnożono przez wskaźnik kompensacji ryzyka otrzymując jego finalną wartość.

Analiza ryzyk

Zaprogramowanie wszelkich podejmowanych działań w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 jest niezwykle trudne oraz złożone, zwłaszcza w kontekście skutków pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Teraz podjęte decyzje będą miały ogromny wpływ na podejmowane decyzje w zakresie wychodzenia z kryzysu gospodarczego spowodowanego pandemią oraz w dalszej kolejności rozwoju województwa dolnośląskiego przez najbliższe siedem lat. Dlatego też, planując produkty oraz rezultaty jakie zakłada się osiągnąć w wyniku udzielonego wsparcia, należy wziąć pod uwagę szereg czynników oraz oddziaływań, które mogą mieć wpływ na poziom osiągniętych wartości docelowych. Przy określaniu wartości docelowych wskaźników produktu oraz rezultatu w FEDS postanowiono wziąć pod uwagę tzw. „wskaźnik kompensacji ryzyka”. Najogólniej, ryzyko jest wskaźnikiem stanu lub zdarzenia, które może doprowadzić do strat, w tym przypadku, do nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika. Jest ono proporcjonalne do prawdopodobieństwa wystąpienia tego zdarzenia i do wielkości strat, które może spowodować.

Zasada oceny wagi ryzyka:	
Waga ryzyka (istotność)	Przesłanki

niska	Zdarzenia o małej częstotliwości oraz prawdopodobieństwie wystąpienia, powodujące nieznaczne, bądź niewielkie opóźnienie w realizacji części zadań projektów, o ograniczonym wpływie na osiągnięcie wartości docelowych wskaźników.
umiarkowana	Zdarzenia o średniej częstotliwości oraz prawdopodobieństwie wystąpienia, powodujące opóźnienie w realizacji projektów a także ograniczające w pewnym stopniu możliwość wykonania wskaźnika.
poważna	Zdarzenia o stosunkowo wysokiej częstotliwości oraz prawdopodobieństwie wystąpienia, powodujące znaczne opóźnienie w realizacji projektów bądź uniemożliwiające realizację projektów, ograniczające całkowicie lub w dużej części możliwość wykonania wskaźnika.

Wpływ na określenie poziomu wskaźnika kompensacji ryzyka miały ogólne doświadczenia wynikające z wdrażania interwencji w okresie programowania 2007-2013 oraz 2014-2020, do których należą m.in.:

Ogólne (przykładowe) kategorie ryzyka:

- **ryzyko zmieniającej się ceny** - ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen materiałów i surowców do produkcji zużywanych, a także wyrobów i usług sprzedawanych. Także wprowadzenie nowych standardów produkcji oraz świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów – waga ryzyka (istotność): umiarkowana;
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. – waga ryzyka (istotność): umiarkowana;
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej** – waga ryzyka (istotność): umiarkowana;
- czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia **warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków – waga ryzyka (istotność): umiarkowana;
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową – waga ryzyka (istotność) - poważna. Obecna kondycja gospodarki regionu znacząco odbiega od założeń przyjmowanych zarówno przez instytucje w Polsce, w regionie, jak i Komisję Europejską przed pandemią COVID-19. Kryzys gospodarczy będący następstwem pandemii stanowi nowe wyzwanie, które powoduje konieczność podjęcia działań zarówno krótko- jak i długookresowych niemal we wszystkich obszarach wsparcia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI) mających na celu budowę odporności na zdarzenia kryzysowe w przyszłości. Następstwa pandemii COVID-19 uwypukliły znaczenie – identyfikowanych już wcześniej - wyzwań w obszarze systemu ochrony zdrowia (w tym potrzebę jego cyfryzacji) oraz systemu edukacji (zwłaszcza szkolnictwa wyższego i zawodowego) i nauki. Pandemia COVID-19 uwidoczniła istotne wady modelu gospodarki opartego na globalnych łańcuchach dostaw. Jak i wymusiła zmiany sposobu funkcjonowania wielu przedsiębiorstw, instytucji publicznych, placówek edukacyjnych i akademickich,

czy podmiotów leczniczych. Pandemia Covid-19 w 2020 r. powoduje obawę o dodatkowe ilości wytwarzanych odpadów. Zdarzenia wywołane pandemią COVID jeszcze mocniej unaocznily skalę problemów na obszarach o najtrudniejszej sytuacji ekonomicznej (utrudniony dostęp do podstawowych usług publicznych w szczególności zdrowotnych i edukacyjnych, brak dostępu do szerokopasmowego Internetu). Kryzys dotknął zwłaszcza te jst, w których dochody, zarówno samorządów, jak i lokalnych przedsiębiorców, opierają się na usługach, w szczególności z branż dotkniętych lockdownem, restrykcjami związanymi ze stanem pandemii, z branży turystycznej i związanych z kulturą.

Oprócz ogólnych uwarunkowań wpływających na wartości docelowe wskaźników, mogą się również pojawić specyficzne ryzyka występujące jedynie w określonym obszarze interwencji.

Koncepcja ilościowego pomiaru możliwych konsekwencji dla projektu (w tym wypadku nieosiągnięcia zakładanych wskaźników produktu, rezultatu) wynikających ze zidentyfikowanych ryzyk oraz ich jakościowej analizy.

Etapy:

1. Przypisanie poszczególnym prawdopodobieństwom wystąpienia ryzyka wartości liczbowych:
  - wysokie – od $> 0,7$ do $= 1$
  - średnie – od $> 0,3$ do $\leq 0,7$
  - małe – od ≥ 0 do $\leq 0,3$
2. Określenie wag dla skutków zagrożeń w wymiarze procentowym:
  - duży – 80%
  - średni – 50%
  - niewielki – 20%
3. Konstrukcja macierzy prawdopodobieństwa i skutków zagrożeń w ujęciu ilościowym:

Prawdopodobieństwo	Skutek		
	niewielki	średni	duży
	20	50	80
Wysokie (0,85)	17	43	68
Średnie (0,50)	10	25	40
Małe (0,15)	3	8	12

Uwaga: Do wyliczeń przyjęto środkowe wartości z poszczególnych przedziałów prawdopodobieństwa.

Wartości w macierzy wynikające z działania $R=P*S$ zostały zaokrąglone do pełnych liczb.

4. Wybór wag z macierzy dla określonych poziomów ryzyka zidentyfikowanych w poszczególnych osiach priorytetowych. Z opisu metodologii wskaźników wynika, że:
  - ryzyko niskie = małe prawdopodobieństwo * niewielki skutek
  - ryzyko umiarkowane = średnie prawdopodobieństwo * średni skutek
  - ryzyko poważne = wysokie prawdopodobieństwo * duży skutek

Tak więc na podstawie tabeli określa się ilościowo, że

- **ryzyko niskie = 3%**
- **ryzyko umiarkowane = 25%**

- **ryzyko poważne = 68%**

5. Aby obliczyć wymierną wielkość całkowitego ryzyka dla danego wskaźnika w metodologii należy pomnożyć wagę przez liczbę przypisanych zagrożeń w danym wskaźniku, zsumować wszystkie otrzymane liczby oraz podzielić przez liczbę zagrożeń:

➤ Przykład nr 1 - jeżeli w ramach danego wskaźnika identyfikuje się jedynie ryzyko ogólne, wówczas otrzymaną z szacowania wartość wskaźnika można obniżyć o 25%:

- Zidentyfikowano 4 ryzyka ogólne o wadze umiarkowanej (25).
- Mamy więc następujące równanie:

$$R=(4*25)/4=100/4=25$$

➤ Przykład nr 2 dla wskaźnika Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków:

- Zidentyfikowano 9 ryzyk, w tym sześć o wadze umiarkowanej (25) i trzy o wadze poważnej (68).
- Mamy więc następujące równanie:

$$R=[6*25)+(3*68)]/9=39,3$$

Wynik oznacza, że wartość wskaźnika na podstawie zidentyfikowanych ryzyk można obniżyć o 39,3%

Część szczegółowa

PRIORYTET 1: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCZEGO DOLNEGO ŚLĄSKA (CP1 EFRR)

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO 1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (i) 1.1	EFRR	przejściowy	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	13,00	405

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 01 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (3 695 705 EUR);
- 02 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (27 688 305 EUR);
- 09 Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności) (1 478 282,00 EUR).
- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (31 384 012,00 EUR).

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 285 896 052,80 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy. Wskaźnik jest sumą wskaźników produktów o nr od RCO02 do RCO04, czyli w przypadku zakresu wsparcia CP1 cel szczegółowy i jest to tylko jeden wskaźnik, tj. RCO02. Zgodnie z powyższym wartość i podejście metodologiczne do wartości wskaźnika RCO01 jest takie same jak we wskaźniku RCO02. Wskaźnik kompensacji zgodnie z przyjętym wskaźnikiem kompensacji w RCO02:

$R = [(6 \cdot 25) + (3 \cdot 68)] / 9 = 39,33\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 39%.

Wyliczenie: RCO01=RCO02, tj. 405 przedsiębiorstwa

Czynniki ryzyka (takie jak w RCO02), które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej

interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);

2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: umiarkowana);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
9. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Inwestycje produkcyjne: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) w 2016 r. osiągnął wartość 2, co stanowi zaledwie 0,3% wartości sprawozdawanej w 2021 r. (657). Nie mniej jednak mając na uwadze wagę wsparcia w tym zakresie wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej, tj. 13 (w zaokrągleniu do pełnej wartości).

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (i) 1.1	EFRR	przejściowy	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	13,00	405,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

1. 01 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (3 695 705 EUR);
2. 02 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (27 688 305 EUR);
3. 09 Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności) (1 478 282,00 EUR);
4. 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (31 384 012,00 EUR).

Na potrzeby wyliczenia wartości wskaźnika, przyjęto założenie, że wskaźnik RCO02 składa się z komponentu grantowego oraz komponentu dotyczącego klasycznej dotacji.

W związku z powyższym:

- **komponentowi dot. klasycznej dotacji** przypisano alokację kodu 01+02 (100%) +9+10 (85%) = **59 316 959,9 EUR**, tj. 263 960 471,56 PLN (kurs EUR na poziomie 4,45)

- **komponentowi grantowemu** przypisano alokację kodu 9+10 (15%) = **4 929 344,10 EUR**, tj. 21 935 581,25 PLN (kurs EUR na poziomie 4,45)

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 **dla komponentu dotyczącego klasycznej dotacji** wynosi 1 975 860,68 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 272 239,79 PLN, a uwzględniający wartość dofinansowania na poziomie 68%* wynosi 1 545 123,05 PLN, tj. **347 218,66 EUR**. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika w zakresie komponentu dot. klasycznej dotacji.

* średni% poziomu dofinansowania przypadający na projekty w perspektywie 2014-2020 (działanie 1.2 schemat A,B,C,E) tj. w analogicznym zakresie wsparcia jak w CP1 i.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 **dla komponentu grantowego** wynosi 56 824,63 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 65 348,32 a uwzględniający wartość dofinansowania na poziomie 68%* wynosi 44 436,86 PLN, tj. **9 985,81 EUR**. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika w zakresie komponentu grantowego.

*średni% poziomu dofinansowania przypadający na projekty w perspektywie 2014-2020 (działanie 1.2 schemat A,B,C,E) tj. w analogicznym zakresie wsparcia jak w CP1 i.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(6*25)+(3*68)]/9 = 39,33\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 39%.

Wyliczenie:

Komponent dot. klasycznej dotacji

$59\,316\,959,9 / 347\,218,66 * (1-0,39) = 104$ przedsiębiorstwa

Komponent grantowy

$4\,929\,344,10 / 9\,985,81 * (1-0,39) = 301$ przedsiębiorstwa

Wskaźnik RCO2 łącznie = komponent dot. klasycznej dotacji+ komponent grantowy = 405

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: umiarkowana);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
9. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Inwestycje produkcyjne: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje

(CI 2) w 2016 r. osiągnął wartość 2, co stanowi zaledwie 0,05% wartości sprawozdawanej w 2021 r. (340). Nie mniej jednak mając na uwadze wagę wsparcia w tym zakresie wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej, tj. 13. (w zaokrągleniu do pełnej wartości).

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (i) 1.1	EFRR	przejściowy	PLR000 7	Liczba realizowanych projektów B+R	szt.	3,00	85,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 01 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (3 695 705EUR);
- 02 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (27 688 305 EUR);
- 09 Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności) (1 478 282,00 EUR).
- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (31 384 012,00 EUR).

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 285 896 052,80 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 205 309,79 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 536 106,26 uwzględniając wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 1 775 274,38 PLN, tj. 398 938,06 EUR.

Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R = [(4 \cdot 25) + (4 \cdot 68)] / 8 = 46,50.$$
 Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 47%.

Wyliczenie:

$$64\,246\,304,00 / 398\,938,06 \cdot (1 - 0,47) = 85 \text{ projektów}$$

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem/ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: poważna);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu cel pośredni dla 2024 r. będzie mógł być osiągnięty na niskim poziomie. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 30, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (340) stanowi zaledwie 8,8%.

Mając na uwadze, powyższe w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (i) 1.1	EFRR	przejściowy	RCO06	Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	roczny EPC	1	21

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 01 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (3 695 705EUR);
- 02 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (27 688 305 EUR);
łącznie alokacja: 31 384 010 EUR

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 139 658 844,50 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 712 615,40 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 819 507,71 uwzględniając wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 573 655,40 PLN, tj. 128 911,33 EUR.

Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(4 * 25) + (2 * 68)] / 6 = 39,33$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 39%.

Wyliczenie:

$(31\,384\,010,0 / 128\,911,33 * (1 - 0,39)) / 7$ lat programu = 21 [roczny EPC]

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu** związane z problemem zabezpieczenia wkładu własnego wnioskodawcy (istotność: poważna); (istotność: poważna);
4. **Wpływ pandemii Covid-19 na gospodarkę regionalną**, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana);

5. Rozwiązane umowy o dofinansowanie realizacji projektu – (istotność: umiarkowana);
6. Brak zainteresowania oferowanym wsparciem ze strony przedsiębiorstw oraz podmiotów instytucjonalnych (istotność: poważna).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu cel pośredni dla 2024 r. będzie mógł być osiągnięty na niskim poziomie. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1b), na podstawie danych IZ RPO z SL - wskaźnik pn. Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25) w 2016 r. osiągnął wartość 31, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (415,5) stanowi zaledwie 7,5%.

Mając na uwadze, powyższe w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono na poziomie 3% wartości docelowej, tj. 1 (w zaokrągleniu do pełnej wartości).

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (i) 1.1	EFRR	przejściowy	RCO10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	3,00	103,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 01 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (3 695 705 EUR);
- 02 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (27 688 305 EUR);
- 09 Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności): 85% (1 256 539,70 EUR).
- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów: 85% (26 676 410,20 EUR).

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 263 960 471,56 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 005 174,36 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 305 950,52 PLN, uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 614 165,36 PLN, tj. 362 733,79 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 \cdot 25) + (2 \cdot 68)] / 7 = 37,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 37%.

Wyliczenie:

$59\,316\,959,90 / 362\,733,79 \cdot (1 - 0,37) = 103$ przedsiębiorstw

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z problemem z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
6. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
7. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu cel pośredni dla 2024 r. będzie mógł być osiągnięty na niskim poziomie. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 16, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (243) stanowi zaledwie 6,6%. Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (i) 1.1	EFRR	przejściowy	RCO016	Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania	szt.	0,00	63,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 023 Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i zdolności przedsiębiorstw dostosowania się do zmian (3 510 943 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 15 623 696,35 PLN.

Wartość wskaźnika została określona na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 dot. projektu PPO. W procesie PPO uczestniczy ograniczona liczba instytucji (nie wliczając w to podmiotów z sektora przedsiębiorstw). W PPO ważne jest budowanie relacji i interakcji w ramach istniejącej sieci instytucji, a rozbudowywanie sieci o nowe instytucje jest tylko dodatkowym celem, aczkolwiek jest to możliwe w ograniczonym zakresie (gdyż nie ma tylu podmiotów instytucjonalnych, które związane byłyby z

prowadzeniem polityki innowacyjnej). Biorąc pod uwagę, że środki w celu iv, które zostaną przeznaczone na PPO nie będą dotyczyły wyłącznie działań, które mają włączać nowe podmioty do PPO, ale zostaną przeznaczone na budowanie trwałych relacji współpracy, projektów, badań w obrębie pewnej stałej grupy aktywnych podmiotów, dlatego oszacowano, iż ilość instytucji w całym kilkuletnim procesie PPO nie przekroczy 100. (np. Grupie ds. inteligentnych specjalizacji z 63 osób, aż 29 są to przedstawiciele przedsiębiorstw, a więc nie podmiotów instytucjonalnych).

Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika (100). Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R = [(5 \cdot 25) + (2 \cdot 68)] / 7 = 37,2 \text{ Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 37\%}$$

Wyliczenie:

$$100 \cdot (1 - 0,37) = 63 \text{ szt.}$$

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej;** (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z problemem zabezpieczenia wkładu własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);** (istotność: poważna);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw oraz podmiotów instytucjonalnych (istotność: poważna);

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R (produkt) w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1) stanowi 0%. Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (i) 1.1	EFRR	przejściowy	PLR0018	Liczba wspartych klastrów	szt.	0,00	1,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 026 Wsparcie dla klastrów innowacyjnych, w tym między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i organami publicznymi oraz sieciami biznesowymi, z korzyścią głównie dla MŚP (3 000 000 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 13 350 000,00 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy został wyznaczony na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 w zakresie średniej wartości projektu przypadającej na DIS, która wynosi 1 400 000 PLN* oraz liczby zidentyfikowanych w 2021 r. klastrów w regionie – 42 szt., co daje koszt jednostkowy w kwocie 11 200 000,00 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 12 880 000,00 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 9 016 000,00 PLN, tj. 2 026 067,42 EUR.

*Dane z Ewaluacja efektów wsparcia przedsiębiorstw (w tym MŚP) oraz ich innowacyjności i internacjonalizacji w województwie dolnośląskim w perspektywie 2014-2020

Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(4 * 25) + (2 * 68)] / 6 = 39,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 39%.

Wyliczenie:

$3\ 000\ 000 / 2\ 026\ 067,42 * (1 - 0,39) = 1\ \text{szt.}$

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut.; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana);
4. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Ponadto uwzględniając długotrwałość procesu tworzenia przedsięwzięć infrastrukturalnych w ramach klastrów cel pośredni dla 2024 r. został określony na poziomie 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 1 Cel szczegółowy (i)	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
-----------------------------------	---------	-------------------	------------------------	----------------	-----------------	--	------------------	------------	---------------------	-------------

1 (i)	EFRR	Przejściowy	PLRR001	Wartość nakładów na działalność B+R we wspartych przedsiębiorstwach	PLN	0,00	2022	242 578 469,00	SL	
1.1										

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 01 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (3 695 705 EUR);
- 02 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (27 688 305 EUR);
- 09 Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności) (1 478 282,00 EUR).
- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (31 384 012,00 EUR).

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 285 896 052,80 PLN.

Wskaźnik dot. wartości nakładów został wyliczony w oparciu o całkowite koszty kwalifikowalne przypadające na projekty w CP1 i (w zakresie B+R), czyli wartości alokacji 64 246 304,00 EUR + zakładany wkład własny.

Wkład własny obliczono biorąc pod uwagę średni% poziomu dofinansowania, przypadający na projekty w perspektywie 2014-2020 z działania 1.2 schemat A,B,C) tj. w analogicznym zakresie wsparcia jak w CP1 i, czyli 66%

$(64\,246\,304,00\text{ EUR} \cdot 100) / 66\text{ EUR} =$ w zaokrągleniu 97 342 885 EUR

$97\,342\,885\text{ EUR} \cdot 4,45 = 433\,175\,838,00\text{ PLN}$ (wartość zaokrąglono do pełnych PLN)

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 \cdot 25) + (4 \cdot 68)] / 9 = 44,11$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 44%.

Wyliczenie:

$433\,175\,838,00 \cdot (1 - 0,44) = 242\,578\,469,00\text{ PLN}$

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut.; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej** (istotność: umiarkowana);
4. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: poważna);
5. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania w B+R, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana);
6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, usług, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy (istotność: poważna);
9. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

--

CP 1 Cel szcze góło wy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1 (i) 1.1	EFRR	Przejściowy	RCR9 8	Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)	ucze stnic y	0,00	2022	109,00	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 23 Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości zdolności przedsiębiorstw dostosowania się do zmian (3 510 943 EUR);

Na potrzeby wyliczenia wartości alokacji z ww. kodu interwencji, przyjęto, że wskaźnik realizuje 30% łącznej sumy alokacji kodu 23 (3 510 943 EUR), tj. 1 053 282,90 EUR

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 4 687 108,91 PLN.

Koszt jednostkowy został obliczony na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 (suma wydatków na cross financing* w ramach umów podpisanych umów z działania 1.2 została podzielona przez ilość umów, tj. 725 729,51 PLN/23 umowy), wynosi 31 553,46 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 36 286,48 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 25 400,53 PLN, tj. 5 707,98 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

*zgodnie z SZOOP RPO WD 2014-2020 – wydatki na działania związane z rozwojem umiejętności kadr przedsiębiorstwa z zakresu wykorzystania nowej infrastruktury/aparatury badawczej były realizowane w ramach cross finansingu.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R [(5*25)+(3*68)]/8 = 41,1\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 41%.

Wyliczenie:

$1\ 053\ 282,90 / 5\ 707,98 * (1-0,41) = 109$ osób

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);

2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej;** (istotność: umiarkowana);
3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej;** (istotność: umiarkowana);
4. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym;** (istotność: poważna);
5. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen usług, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
6. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy** (istotność: poważna);
7. **Brak na rynku firm szkoleniowych, prowadzących specjalistyczne szkolenia** (istotność: umiarkowana);
8. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie realizacji projektu** – (istotność: umiarkowana).

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1 (i) 1.1	EFRR	Przejściowy	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	euro	0,00	2022	26 252 449	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 01 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (3 695 705 EUR);
- 02 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (27 688 305 EUR);
- 09 Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności) (1 478 282,00 EUR).
- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (31 384 012,00 EUR);
- 04 Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych ośrodkach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi (20 695 955,00 EUR);
- 23 Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości zdolności przedsiębiorstw dostosowania się do zmian (3 510 943 EUR);
- 026 Wsparcie dla klastrów innowacyjnych, w tym między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i organami publicznymi oraz sieciami biznesowymi, z korzyścią głównie dla MŚP (3 000 000 EUR);

Alokacja łącznie 91 453 202,00 EUR

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 406 966 748,90 PLN.

Szacowanie wartości wskaźnika oparto na doświadczeniach z perspektywy 2014-2020. Wartość wskaźnika została oszacowana na podstawie wartości umów realizowanych w ramach zbliżonych działań z RPO 2014-20 tj. 1.2 schemat A,B,C,E, biorąc pod uwagę procentowy udział wkładu własnego Beneficjenta, w stosunku do wartości ogółem wydatków kwalifikowalnych. Udział ten wg danych historycznych wynosi 32%. Na potrzeby metodologii przyjęto, że wartość ogółem wydatków kwalifikowalnych = wartości całkowitej projektu.

Założono, że wartość alokacji, tj. 91 453 202,00 EUR, która stanowi wkład UE, wynosi 68 % w odniesieniu do szacowanej wartości całkowitej projektów [100% - 32%= 68%]. Następnie obliczono prognozowaną wartość ogółem wydatków kwalifikowalnych, tj. wartości całkowitą projektów (100%) czyli 134 490 002,94 EUR.

$134\,490\,002,94 - 91\,453\,202,00 = \text{ok } 43\,036\,800 \text{ EUR}$

Zgodnie z powyższym przyjęto, iż wartość wkładu własnego Beneficjentów osiągnie poziom ok. 43 036 800 euro.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(6 * 25) + (3 * 68)] / 9 = 39,33\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 39%.

Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Wyliczenie:

$43\,036\,800 * (1 - 0,39) = 26\,252\,448,57 \text{ EUR}$ W zaokrągleniu 26 252 449 EUR

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana);
4. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect.** ; (istotność: poważna)
5. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie realizacji projektu** – (istotność: umiarkowana);
7. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy** (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsięwzięcia** - waga ryzyka (istotność: umiarkowana);
9. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie realizacji projektu** – (istotność: umiarkowana).

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (ii) 1.2	EFRR	przejściowy	RCO14	Institucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych	instytucje publiczne	0,00	53,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 016 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji w sumie z kodem 017 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej (25 078 162,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 111 597 820,9 PLN - 7% kosztów pośrednich = 103 785 973 PLN

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 1 323 673,03 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 522 223,99 PLN, uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 065 557 PLN (w zaokrągleniu do pełnych PLN). Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(3*25)+(5*68)+(1*3)]/9=46,4444=46\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 46%.

Wyliczenie:

$103\,785\,973 / 1\,065\,557 * (1-0,46) = 53$ szt.

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Ryzyko zmieniającej się ceny** związane z szybką zmianą technologiczną w IT; (istotność: poważna);
3. ryzyko wzrostu ceny związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen usług, ect, oraz poziomem inflacji; (istotność: poważna);
4. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
5. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna);
6. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze względu na oferowane na rynku inne źródła wsparcia dotyczące IT; (istotność: poważna);
7. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z problemem zabezpieczenia wkładu własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);

8. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
9. Ryzyko dot. przyjętego kosztu jednostkowego, wynikające z odmiennej – szerszej, definicji wskaźnika z perspektywy 2014-2020 (Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego), na podstawie którego wyliczono historyczny koszt jednostkowy, przyjęty w niniejszej metodologii (istotność: niska).

Uzasadnienie celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 2c), na podstawie sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego w 2017 r. osiągnął wartość 0 co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (57) stanowi 0%.
Mając na uwadze, że 2017 r. był czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD, w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono jako 0.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (ii) 1.2	EFRR	przejściowy	PLRO012	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja	szt.	0,00	211,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 016 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji w sumie z kodem 017 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej (25 078 162,00 EUR);

Zakłada się w ramach zakresów rzeczowych poszczególnych projektów część wydatków nie dotyczy bezpośrednio realizacji przedmiotowej wskaźnika, tj. dotyczy np. zakupu sprzętu, modernizacji infrastruktury IT. Wobec czego 70% alokacji kodów interwencji 016i 017, tj. 17 554 713,40 EURO będzie realizowało wskaźnik.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 78 118 474,63 PLN - 7% kosztów pośrednich = 70 306 627,17 PLN

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 199 107,68 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 228 973,83 PLN , uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 160 281,68 PLN, tj. 36 018,36 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(3*25)+(5*68)]/8 = 51,87\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 52%.

Wyliczenie:

$15\,799\,242,06 / 36\,018,36 * (1-0,52) = 211$ szt.

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Ryzyko zmieniającej się ceny** związane z szybką zmianą technologiczną w IT; (istotność: poważna);
3. ryzyko wzrostu ceny związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen usług, ect, oraz poziomem inflacji; (istotność: poważna);
4. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
5. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna);
6. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze względu na oferowane na rynku inne źródła wsparcia dotyczące IT; (istotność: poważna);
7. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z problemem zabezpieczenia wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
8. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie celu pośredniego:

Cel pośredni wskaźnika wynosi 0, z uwagi na opóźnienie przyjęcia programu, tj. rok 2022. Z danych historycznych wynika, że – nabór na e-usługi w zakresie: e-kultury; dostępu do informacji przestrzennej; bezpieczeństwa kryzysowego; e-zdrowia; e-administracji realizowany w ramach RPO WD 2014-2020 został zakończony w 2016 roku, tj. w dwa lata po przyjęciu programu, (który został przyjęty w 2014 r.). Realizacja projektów infrastrukturalnych ww. naborze przypadła na kolejne lata, w konsekwencji wskaźniki w ramach projektów zaczęły być osiągnięte od roku 2018 - czyli 4 lata po przyjęciu programu. W związku z powyższym zakładając przyjęcie programu FEDS w 2022 r. osiągnięcie pierwszych wartości wskaźników szacuje się na rok 2026 r., stąd wartość pośrednia wskaźnika w 2024 r. wynosi 0.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (ii) 1.2	EFRR	przejściowy	PLRO010	Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line	szt.	0,00	65,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 016 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji w sumie z kodem 017 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej (25 078 162,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 111 597 820,9 PLN- 7% kosztów pośrednich = 103 785 974 PLN

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 1 323 673,03 PLN. . Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 313 985,56 PLN, uwzględniają dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 919 789,89 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(3 \cdot 25) + (2 \cdot 68)] / 5 = 42,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 42%.

Wyliczenie:

$103\,785\,9740 / 919\,789,89 \cdot (1 - 0,42) = 65$ szt.

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna);
4. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
5. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – waga ryzyka (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie celu pośredniego:

Cel pośredni wskaźnika wynosi 0, z uwagi na opóźnienie przyjęcia programu, tj. rok 2022. Z danych historycznych wynika, że – nabór na e-usługi w zakresie: e-kultury; dostępu do informacji przestrzennej; bezpieczeństwa kryzysowego; e-zdrowia; e-administracji realizowany w ramach RPO WD 2014-2020 został zakończony w 2016 roku, tj. w dwa lata po przyjęciu programu, (który został przyjęty w 2014 r.). Realizacja projektów infrastrukturalnych ww. naborze przypadła na kolejne lata, w konsekwencji wskaźniki w ramach projektów zaczęły być osiągane od roku 2018 - czyli 4 lata po przyjęciu programu. W związku z powyższym zakładając przyjęcie programu FEDS w 2022 r. osiągnięcie pierwszych wartości wskaźników szacuje się na rok 2026 r., stąd wartość pośrednia wskaźnika w 2024 r. wynosi 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 1 Cel szczegółowy (ii)	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1 (ii) 1.2	EFRR	Przejściowy	RCR11	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	użytkownicy/rok	0,00	2022	3 748	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 016 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji w sumie z kodem 017 Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej (25 078 162,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 111 597 820,90 PLN.

Wartość wskaźnika została obliczona na podstawie analiz statystycznych GUS znajdujących się w opracowaniu „Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2021 r.” (GUS, Warszawa, Szczecin 2021). W analizie wykazano mi.in. dane dot. korzystania z usług administracji publicznej w poszczególnych województwach.

Z e-administracji w woj. dolnośląskim korzystało 54,7 % mieszkańców województwa, (Źródło: s. 148, komentarz pod wykresem nr 80 oraz mapa nr 27 Osoby korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy w 2021 r.). Tę informację wykorzystano do obliczenie wartości wskaźnika.

Biorąc pod uwagę liczbę ludności na Dolnym Śląsku, która wg GUS w 2021 r. wyniosła 2 891 321 osób, a także wartość wskaźnika PLRO012 Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – transakcja (planowana wartość wskaźnika 211 szt.), obliczono wskaźnik Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych.

Obliczenia:

$2\ 891\ 321/54,7\ \% = 1\ 581\ 552,59$ osób korzystających z e-administracji w woj. dolnośląskim

Liczba osób korzystających z e-administracji w woj. dolnośląskim została podzielona przez wartość wskaźnika PLRO012 Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – transakcja

$1\ 581\ 552,59/211 = 7\ 495,51$ osoby korzystające z nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(3*25)+(4*68)]/7 = 49,5\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 50%.

Wyliczenie:

$7\ 495,51 * (1-0,50) = 3\ 747,75 = 3\ 748$ użytkowników/rok

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych, braku wykonawców; (istotność: poważna).
4. **Ryzyka zależne od warunków społeczno-środowiskowych**: związane z dostępnością do Internetu gospodarstw domowych, obszarem zamieszkania (małe miejscowości, wieś), wiekiem osób, umiejętnościami posługiwania się Internetem, uwzględniające populację osób niekorzystających z komputera oraz przyzwyczajenia ludzi do wizyt osobistych w urzędach. Należy założyć, że zawsze będzie występować pewien odsetek osób, które nigdy nie będą korzystały z komputera. waga ryzyka (istotność: poważna);
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana);
7. **Ryzyko błędnego szacowania wartości wskaźnika z uwagi na brak danych z perspektywy 2014-2020** (nie były monitorowane wskaźniki związane z liczbą użytkowników wsparcia oferowanego w ramach cyfryzacji) (istotność: poważna);

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (iii) 1.3	EFRR	Przejściowy	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	4,00	831,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (52 664 140,00 EUR);
- 020 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe) (17 570 346,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 312 543 462,70 PLN (70 234 486,00 EUR)

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy. Wskaźnik jest sumą wskaźników produktów o nr od RCO02 do RCO04, czyli w przypadku zakresu wsparcia CP1 cel szczegółowy iii jest to wskaźnik, tj. RCO02 oraz RCO03. Zgodnie z powyższym wartość i podejście metodologiczne do wartości wskaźnika RCO01 jest takie same jak we wskaźniku RCO02 oraz RCO03. Wskaźnik kompensacji zgodnie z przyjętym wskaźnikiem kompensacji w RCO02 oraz RCO03:

$R = [(5 \cdot 25) + (2 \cdot 68)] / 7 = 37,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 37%.

Wyliczenie:

RCO01= RCO02 oraz RCO03= 831 przedsiębiorstw

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
- Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
- Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, zabezpieczeniem wkładu własnego ect.**; (istotność: poważna);
- Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
- Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
- Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
- Opóźnienia dotyczące uruchomienia pozadotacyjnego systemu** wsparcia oraz zagrożenia związane z wyborem menedżera funduszy i pośredników finansowych (istotność: poważna);

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu cel pośredni dla 2024 r. będzie mógł być osiągnięty na niskim poziomie a jako suma wartości pośrednik wskaźników RCO002 i RCO003.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (iii) 1.3	EFRR	przejściowy	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	4,00	130,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 020 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe) 17 570 346,00 EUR;
- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (52 664 140,00 EUR)

Zakłada się, że 100% alokacji kodu 020 oraz ok. 16,64 % alokacji kodu 21 będzie przeznaczony na wsparcie dotacyjne, tj. 26 334 486,00 EUR (kod 01 dot. form finansowania)

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 117 188 462,70 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 808 953,38 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 930 296,39 PLN, uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 566 267,37 PLN, tj. 127 251,09 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 \cdot 25) + (2 \cdot 68)] / 7 = 37,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 37%.

Wyliczenie:

$26\,334\,486,00 / 127\,251,09 \cdot (1 - 0,37) = 130$ przedsiębiorstw

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów**, ect. ; (istotność: poważna);
4. **Wpływ pandemii Covid-19 na gospodarkę regionalną**, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

7. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy (istotność: poważna);

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia, cel pośredni dla 2024 r. będzie mógł być osiągnięty na niskim. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 3a oraz PI 3b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 1) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 84, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1076) stanowi zaledwie 7,8%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3%, tj. jako 4.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (iii) 1.3	EFRR	przejściowy	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa.	0,00	701,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (52 664 140,00 EUR);

Zakłada się, że ok. 83,34 % alokacji kodu 21 będzie przeznaczony na wsparcie z instrumentów finansowych, tj. 43 900 000,00 EUR (kod 03 + kod 05 dot. form finansowania)

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 195 355 000,00 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 217 943,59 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 250 635,13 PLN, uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 175 444,59 PLN, tj. 39 425,75 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 \cdot 25) + (2 \cdot 68)] / 7 = 37,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 37%.

Wyliczenie:

$43\,900\,000,00 / 39\,425,75 \cdot (1 - 0,37) = 701$ przedsiębiorstw

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z problemem zabezpieczenia wkładu własnego wnioskodawcy (istotność: poważna)**; (istotność: poważna);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);

6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
7. **Opóźnienia dotyczące uruchomienia pozadotacyjnego systemu** wsparcia oraz zagrożenia związane z wyborem menedżera funduszy i pośredników finansowych (istotność: poważna);

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 3c), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 7, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1974) stanowi zaledwie 0,35%. Ponadto procedura uruchomienia wsparcia finansowego w zakresie instrumentów finansowych (pożyczki) jest dłuższa niż wsparcie dotacyjne, dlatego cel na 2024 r. przewidziano na poziomie 0. Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1 (iii) 1.3	EFRR	przejściowy	RCO015	Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw	przedsiębiorstwa	0,00	1615

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 020 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe) (17 570 346,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 78 188 039,70 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 37 892,58 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 43 576,47 PLN, uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 30 503,53 PLN, tj. 6854,72 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(6 * 25) + (3 * 68)] / 7 = 37,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 37%.

Wyliczenie:

$17\,570\,346,00 / 6854,72 * (1 - 0,37) = 1615$ przedsiębiorstw

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);**

3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej; (istotność: umiarkowana)**
4. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
5. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana);
6. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
7. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** - waga ryzyka (istotność: umiarkowana);

Wartość wskaźnika liczona jest narastająco.

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 3a), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4) w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (923) stanowi 0,0%; wskaźnik Liczba wspartych inkubatorów przedsiębiorczości w 2017 osiągnął wartość 0 a w 2021 r. wartość 6.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1 (iii) 1.3	EFRR	Przejściowy	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach	roczny EPC	0	2022	1 677	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 020 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe) (17 570 346,00 EUR);
- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (52 664 140 EUR)

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 312 543 462,70 PLN. (70 234 486 EUR)

Koszt jednostkowy wyliczony na bazie wskaźnika EECO02 z CP4 a „Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie”, który wynosi 19 507,89 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 22 434,07 PLN, a

obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 15 703,85 PLN tj. w zaokrągleniu 3 528,96 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 \cdot 25) + (3 \cdot 68)] / 8 = 41,1$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 41%.

Wyliczenie:

$(70\,234\,486 / 3\,528,96 \cdot (1 - 0,41)) / 7$ lat programu = 1 677 roczny EPC

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: umiarkowana);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1 (iii) 1.3	EFRR	Przejściowy	RCR003	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0,00	2022	146,00	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (52 664 140,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 234 355 423,00 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 1 174 155,01 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 350 278,26 PLN, uwzględniając wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 945 194,78 PLN,

tj. 212 403,32 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(6 * 25) + (3 * 68)] / 8 = 41,1\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 41%.

Wyliczenie:

$52\ 664\ 140,00 / 212\ 403,32 * (1 - 0,41) = 146$ szt.

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
4. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect.** ; (istotność: poważna)
5. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana);
7. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy** (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** - waga ryzyka (istotność: umiarkowana);

CP 1 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1 (iii) 1.3	EFRR	Przejściowy	RCR18	MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości po jego utworzeniu	przedsiębiorstwa/rok	0,00	2022	316	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (52 664 140,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 234 355 423,00 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 543 794,99 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 625 364,24 PLN, uwzględniając wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 437 754,97 PLN, tj. 98 371,90 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(6 * 25) + (3 * 68)] / 8 = 41,1\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 41%.

Wyliczenie:

$$52\,664\,140,00 / 98\,371,90 * (1-0,41) = \text{szt. } 316$$

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana);
3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
4. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect.** ; (istotność: poważna)
5. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana);
7. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy** (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsięwzięcia** - waga ryzyka (istotność: umiarkowana);

PRIORYTET 2: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZEC ŚRODOWISKA NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP2 EFRR)

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 2.1	EFRR	przejściowy	RC074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	288 043

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniłoby

wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego a także biorąc uwagę definicję składnika, która odnosi się do projektów zintegrowanych, zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa 10% liczbie osób zamieszkujących objęte wsparciem instrumenty rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

W przypadku realizacji różnych projektów na tym samym obszarze liczba ludności będzie się mnożyć, stąd konieczność monitorowania tego wskaźnika na poziomie Strategii ZIT.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 2.1	EFRR	przejściowy	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	3,00	7,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie utworzonych instrumentów rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 (i) 2.1	EFRR	przejściowy	RCO1 9	Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej	m ²	0,00	344 750,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 044 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające w kwocie 15 485 765 EUR oraz 045 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 61 798 947 EUR, o łącznej wartości 77 284 712 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 71 874 782,2 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 699,55 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 804,48 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 563,14 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 126,55 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(3*68)]/9 = 39,3\%$$

Wyliczenie:

$$71\,874\,782,20 / 126,55 * (1-0,393) = 344\,750\,m^2$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** – ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowane)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych** a które są poza kompetencjami NP. oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)

- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych, braku wykonawców, sezonowością prac np.; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu.** (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)
- **nakładanie się wsparcia z innych instrumentów** np. programów krajowych lub finansowanych ze środków krajowych (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4c), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. – wskaźnik

pn. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji w 2017 r. osiągnął wartość 14 157 m², co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1 125 737 m²) stanowi zaledwie 1,26%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 (i) 2.1	EFRR	przejściowy	RCO1 8	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej	lokale mieszkalne	0,00	8 287,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 041 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające w kwocie 13 103 340 EUR oraz 042 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 35 330 992 EUR, o łącznej wartości 48 434 332 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 45 043 928,8 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 16 795,44 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 19 314,76 PLN,

a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 13 520,33 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 3 038,28 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(4*68)]/9 = 44,1\%$$

Wyliczenie:

45 043 928,8 / 3 038,28 * (1-0,441) = 8 287 szt.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** – ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut.; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami NP. oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z brakiem wykonawców, sezonowością prac np.; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)
- **nakładanie się wsparcia z innych instrumentów** np. programów krajowych lub finansowanych ze środków krajowych (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4c), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. :

Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 31 szt., co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (11 245) stanowi zaledwie 0,3%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 2 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
------------------------------------	-------------	--------------------------	--------------------	----------------	-----------------	---	------------------	---------------	---------------------------	----------------

2 (i) 2.1	EFRR	przejęci owy	RCR 26	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)	MWh/r ok	75 472,0 0	2023	52 830, 00	SL	
<p>Metodologia:</p> <p>Wartość bazowa została zaczerpnięta na podstawie wdrażania wskaźnika z RPO WD 2014-2020 „Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32)” – wartość końcowa dla 2023 r. wynosi 75 471 865 kWh/rok, czyli 75 472 MWh/rok.</p> <p>Wyliczenia wartości docelowej:</p> <p>W związku z wymaganiami nałożonymi na tego typu inwestycje określono wartość docelową zmniejszając wartość bazową o 30% (zgodnie z wymogami określonymi w UP)</p> $75\,472 - 22\,641,6 = 52\,830,4$										

CP 2 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2 (i) 2.1	EFRR	przejęci owy	RCR 29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	Tony ekwiwa lentu CO2/ro k	72 642	2020	50 849	SL	
<p>Metodologia:</p> <p>Metodologię oparto o dane historyczne z umów o dofinansowanie w Działaniu 3.3 RPO WD 2014-2020, dotyczących efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i publicznych. Łączna powierzchnia wyniosła 1 84 586 m², a szacowany wg zawartych umów o dofinansowanie na koniec 2020 roku roczny spadek emisji gazów cieplarnianych 79 986 tCO₂. Wykorzystując dane wyliczono, że średnio na 1 m² szacowany roczny spadek gazów cieplarnianych wynosi 0,073748 tCO₂. Szacuje się także, że spadek emisji będzie na poziomie 30%.</p> <p>Wskaźnik realizuje kody interwencji: 040 Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 8 720 914 EUR, 041 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające w kwocie 13 103 340 EUR, 042 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 35 330 392 EUR, 044 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające w kwocie 15 485 765 EUR oraz 045 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 61 798 947 EUR o łącznej wartości</p>										

134 439 958 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 125 029 160,90 EUR.

Wyliczenie:

Wartość docelowa= [(wartość docelowa wskaźnika RCO19 (powierzchnia budynków))*2]*średnia wartość na m²

Wartość docelowa=(344 750 m²*2)*0,0737748 = 50 849 tony CO₂ Ponieważ szacuje się spadek emisji gazów cieplarnianych na poziomie 30%, wartość bazową obliczono na podstawie wartości docelowej:

Wartość bazowa = wartość docelowa *(1/0,7)= 50 849 tCO₂ *(1/0,7) = 72 642 tony CO₂

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** – ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut.; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami NP. oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- **ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z brakiem wykonawców, sezonowością prac np.; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**. (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)
- **nakładanie się wsparcia z innych instrumentów** np. programów krajowych lub finansowanych ze środków krajowych (istotność: umiarkowana).

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)

2 (ii) 2.2	EFRR	przejściowy	RCOO 22	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)	MW	0,00	65,00
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kody interwencji: 048 Energia odnawialna: słoneczna w kwocie 24 951 208 EUR, 049 Energia odnawialna: biomasa w kwocie 4 007 680 EUR oraz 052 Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna) w kwocie 17 211 948 EUR, o łącznej wartości 46 170 836 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 42 938 877,50 EUR.</p> <p>Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 213 221,83 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 545 205,10 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 1 781 643,57 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 400 369,34 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:</p> <p>R: $[(6*25)+(3*68)]/9 = 39,3\%$</p> <p>Wyliczenie: $42\ 938\ 877,50 / 400\ 369,34 * (1-0,393) = 65\ \text{MW}$</p> <p>Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryzyko wzrostu cen – ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, surowców, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia fiskalne; (istotność: poważna) • ryzyko walutowe – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana) • zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana) • czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych, a które są poza kompetencjami NP. oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana) • ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej; (istotność: umiarkowana) • problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy; (istotność: umiarkowana) • opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z uzyskiwaniem pozwoleń i decyzji środowiskowych, procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna) • zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu; (istotność: poważna) • wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych; (istotność: umiarkowana). <p>Uzasadnienie dla celu pośredniego:</p> <p>Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4a Produkcja</p>							

i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. – wskaźnik pn. Energia odnawialna: Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI 30) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 0,14, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (6,81) stanowi zaledwie 2%.

Wskaźnik: Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 1, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1437) stanowi zaledwie 0,07%.

Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (produkt) – realizacja 0 szt. (koniec 2017 r.)

Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (produkt) – realizacja 2 szt. (koniec 2017 r.)

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 2 Cel szcze- góto- wy	Fundu- sz	Kategor- ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2 (ii) 2.2	EFRR	przejsi- owy	RCR 032	Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii	MW	0,00	2022	62,00	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 048 Energia odnawialna: słoneczna w kwocie 24 951 208 EUR, 049 Energia odnawialna: biomasa w kwocie 4 007 680 EUR oraz 052 Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna) w kwocie 17 211 948 EUR o łącznej wartości 46 170 836 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 42 938 877,5 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 213 221,83 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 545 205,10 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 1 781 643,57 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 400 369,34 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(4*68)]/10 = 42,2\%$$

Wyliczenie:

$$42\,938\,577,5 / 400\,369,345 * (1-0,422) = 62\text{ MW}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu ceny** – ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, surowców, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami NP. oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z uzyskiwaniem pozwoleń i decyzji środowiskowych, procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **ryzyko po stronie oddania do eksploatacji**, np. możliwości podłączenia do sieci, opóźnienia związane z jej rozbudową lub odmowa podłączenia; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: poważna)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych; (istotność: umiarkowana).

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 2.5	EFRR	przejściowy	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	19 936

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;

- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Zważywszy jednak, że wsparcie – zgodnie z UP ma być adresowane do aglomeracji 2-15 RLM niespełniających Dyrektywy ściekowej oraz że będzie realizowane w FEDS poprzez instrumenty terytorialne, wartość docelowa wskaźnika została określona dla 6 instrumentów z uwagi na występowanie na ich obszarze ww. aglomeracji z uwzględnieniem tylko liczby ludności z terenu aglomeracji niespełniających Dyrektywy ściekowej.

Metodologia:

Wskaźnik dotyczy dodatkowej ludności przyłączonej do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia w wyniku projektów objętych wsparciem (w zakresie oczyszczalni i rozbudowy ścieków). Dane do wyliczenia wskaźnika pochodzą z KPOŚK tj. zsumowano liczbę mieszkańców planowanych do podłączenia do istniejącej kanalizacji, która wynosi 685 z całkowitym przyrostem liczby rzeczywistych mieszkańców, którzy skorzystają z usług kanalizacyjnych w wyniku wybudowania sieci w przedziale 2-15 tys. RLM o wartości 20 607. łączna długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy w zakresie 2-15 tys. RLM wynosi 177,99 km. W celu określenia wartości koniecznej do wyliczenia wskaźnika zsumowano długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy, która wynosi 177,99 km z długością sieci kanalizacyjnej planowanej do modernizacji, która wynosi 12,70 km. W celu wyliczenia średniej liczby osób na km długości sieci kanalizacyjnej została podzielona wartość 21 292 przez otrzymaną wartość 190,69 i dzięki temu otrzymano wynik, który w zaokrągleniu wynosi 112 km. Mnożąc łączną długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy w zakresie 2-15 tys., która w zaokrągleniu wynosi 178 przez liczbę osób na km długości sieci kanalizacyjnej, która w zaokrągleniu wynosi 112, wyliczono wskaźnik, który wynosi 19 936 osób.

Wyliczenie:

$$685 + 20\ 607 = 21\ 292$$

$$177,99 + 12,70 = 190,69$$

$$21\ 292 / 190,69 = 111,65$$

$$178 * 112 = 19\ 936$$

Cel pośredni: Z uwagi na fakt, iż przewidujemy wsparcie całego cs. poprzez instrumenty terytorialne, konieczne jest zatwierdzenie poszczególnych strategii ZIT/IIT aby określić wartość pośrednią wskaźnika.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 2.5	EFRR	przejściowy	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	3,00	6,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniłoby wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wsparcie – zgodnie z UP, ma być adresowane do aglomeracji 2-15 RLM, niespełniających Dyrektywy ściekowej oraz będzie realizowane w FEDS poprzez instrumenty terytorialne, stąd założono w metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie utworzonych instrumentów rozwoju terytorialnego, w ramach których zidentyfikowano inwestycje w zakresie gospodarki ściekowej niespełniające wymogów dyrektywy ściekowej (6 instrumentów terytorialnych).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 (v) 2.5	EFRR	przejściowy	RCO3 1	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków	km	0,00	223,00

Metodologia:

Łączna alokacja na gospodarkę wodno-kanalizacyjną wynosi 73 949 313,00 EUR. Wskaźnik realizuje 80% alokacji kodu interwencji 065 Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków oraz kodu 066 Odprowadzanie i

oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, tj. 59 159 450,40 EUR Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 55 018 288,90 EUR.

W ramach kodu będą realizowane następujące działania:

- 50% sieci kanalizacyjne,
- 25% oczyszczalnie ścieków,
- 25 sieci wodociągowe (jako element uzupełniający).

Alokacja w zakresie działań na sieci kanalizacyjne stanowi 50% alokacji, co wynosi 27 509 144,400 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 694 875,45 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 799 106,77 PLN, a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 559 374,74 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 125 702,19 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(2*68)]/7 = 44,4\%$$

Wyliczenie:

$$27\ 509\ 144,4 / 125\ 702,19 * (1-0,444) = 122$$

Alokacja w zakresie działań na oczyszczalniach ścieków stanowi 25% alokacji, co wynosi 13 754 572,20 EUR. Historyczny jednostkowy koszt oparty na rzeczywistych kosztach robót budowlanych w działaniach inwestycyjnych na oczyszczalniach ścieków w projektach dofinansowanych w RPO 2014-2020 wyniósł 7,5 mln PLN. Przeliczając historyczny koszt jednostkowy dla oczyszczalni ścieków, wartość wskaźnika wynosi 1 685 393,26 EUR; Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 938 202,25 PLN a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 356 741,57 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 304 885,75 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(2*68)]/7 = 44,4\%$$

Wyliczenie:

$$13\ 754\ 572,20 / 304\ 885,75 * (1-0,444) = 25$$

Alokacja w zakresie działań na sieci wodociągowe stanowi 25% alokacji, co wynosi 13 754 572,20 EUR. Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 558 016,55 EUR. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 641 719,03 PLN, a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 449 203,32 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 100 944,57 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(2*68)]/7 = 44,4\%$$

Wyliczenie:

$$13\,754\,572,20 / 100\,944,57 * (1-0,444) = 76$$

Łączna wartość wskaźnika wynosi zatem 223 km (122 km + 25 km + 76 km)

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 6b) na podstawie sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Długość sieci kanalizacji sanitarnej w 2017 r., który był 4 rokiem wdrażania miał wykonanie na poziomie 0,48. Wobec tak niskiej realizacji inwestycji w RPO WD 2014-2020, powyższego w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono jako 0. Takie postępowanie potwierdza trudności realizacyjne tego typów projektów w perspektywie 2014-2020 oraz zmiany wartości pośrednich przed przeglądem śródkresowym w minionej perspektywie.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 (v) 2.5	EFRR	przejściowy	RCO32	Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków	RLM	0,00	6 452

Metodologia:

Zmodernizowana wydajność odnosi się do znacznych ulepszeń w metodzie oczyszczania ścieków. W przedziale 10-15 RLM jedynie 3 aglomeracje chcą przeprowadzić inwestycje na oczyszczalniach ścieków. W dodatku w wyniku tych inwestycji nie zmieni się wydajność. Z uwagi na fakt, że w aglomeracjach będziemy wspierać jedynie inwestycje wynikającego z KPOŚK, to wskaźnik ten w aglomeracjach w zakresie 10-15 tys. RLM będzie zerowy. Do wyliczenia wskaźnika wzięto zatem zakres 2-10 tys. RLM. Łączna wydajność oczyszczalni po realizacji inwestycji w zakresie 2-10 tys. RLM wynosi 163 230, natomiast suma projektowej maksymalnej wydajności oczyszczalni ścieków w tymże zakresie wynosi 156 778. W celu wyliczenia wskaźnika wartości te zostały odjęte.

Wyliczenie:

$$163\ 230 - 156\ 778 = 6\ 452$$

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 6b) na podstawie danych monitoringowych z 2021 r. ustalono, że wskaźnik pn. Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu (RLM) w 2017 r., który był 4 rokiem wdrażania miał wykonanie na poziomie 0. Wobec powyższego w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono jako 0. Takie postępowanie potwierdzają trudności realizacyjne tego typów projektów w perspektywie 2014-2020 oraz zmiany wartości pośrednich przed przeglądem śródkresowym w minionej perspektywie. Z uwagi na fakt, iż przewidujemy wsparcie całego cs. poprzez instrumenty terytorialne, konieczne jest zatwierdzenie poszczególnych strategii ZIT/IIT aby określić wartość pośrednią wskaźnika.

Wskaźniki rezultatu

CP 2 Cel szcze góły	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2 (v) 2.5	EFRR	przejęci owy	RCR 42	Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia	osoby	0,00	2022	19 936	SL	

Metodologia:

Wskaźnik dotyczy dodatkowej ludności przyłączonej do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia w wyniku projektów objętych wsparciem (w zakresie oczyszczalni i rozbudowy ścieków). Dane do wyliczenia wskaźnika pochodzą z KPOŚK tj. zsumowano liczbę mieszkańców planowanych do podłączenia do istniejącej kanalizacji, która wynosi 685 z całkowitym przyrostem liczby rzeczywistych mieszkańców, którzy skorzystają z usług kanalizacyjnych w wyniku wybudowania sieci w przedziale 2-15 tys. RLM o wartości 20 607. Łączna długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy w zakresie 2-15 tys. RLM wynosi 177,99 km. W celu określenia wartości koniecznej do wyliczenia wskaźnika zsumowano długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy, która wynosi 177,99 km z długością sieci kanalizacyjnej planowanej do modernizacji, która wynosi 12,70 km. W celu wyliczenia średniej liczby osób na km długości sieci kanalizacyjnej została podzielona wartość 21 292 przez otrzymaną wartość 190,69 i dzięki temu otrzymano wynik, który w zaokrągleniu wynosi 112 km. Mnożąc łączną długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy w zakresie 2-

15 tys., która w zaokrągleniu wynosi 178 przez liczbę osób na km długości sieci kanalizacyjnej, która w zaokrągleniu wynosi 112, wyliczono wskaźnik, który wynosi 19 936 osób.

Wyliczenie:

$$685 + 20\,607 = 21\,292$$

$$177,99 + 12,70 = 190,69$$

$$21\,292 / 190,69 = 111,65$$

$$178 * 112 = 19\,936$$

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 2.7	EFRR	przejściowy	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	288 043

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego a także biorąc uwagę definicję składnika, która odnosi się do projektów zintegrowanych, zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa 10% liczbie osób zamieszkujących objęte wsparciem instrumenty rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

W przypadku realizacji różnych projektów na tym samym obszarze liczba ludności będzie się multiplikować, stąd konieczność monitorowania tego wskaźnika na poziomie Strategii ZIT.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 2.7	EFRR	przejściowy	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	3,00	7,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie utworzonych instrumentów rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
-------------------------	---------	-------------------	------------------------	----------------	-----------------	---------------------	------------

2 (vii) 2.7	EFRR	przejściowy	PLRO 071	Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.	0,00	215,00
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji 079 Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura w kwocie 113 531 427EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 105 584 227 EUR. Założono, że 70% alokacji będzie dotyczyło bezpośrednio przedmiotowego wskaźnika, natomiast pozostałe 30% będzie dotyczyć interwencji w zakresie m.in. zielonej i niebieskiej infrastruktury rozumianej jako naturalne i półnaturalne obszary, dostarczające szerokiego wachlarza usług ekosystemowych (w tym np. zielone dachy, przystanki, ściany i fasady, rozwój terenów zielonych, w tym parki i lasy, naturalne zbiorniki wodne, stawy, niecki, rowy, likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych) na terenach miejskich i ich obszarach funkcjonalnych. W związku z powyższym alokacja wynosi 73 908 959EUR. Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 931 657,37 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 071 405,98 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 749 984,18 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 168 535,77 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:</p> <p>R: $[(2*25)+(3*68)]/5 = 50,8\%$</p> <p>Wyliczenie:</p> <p>$73\ 908\ 959 / 168\ 535,77 * (1-0,508) = 215$ szt.</p> <p>Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryzyko zmieniającej się ceny - ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen materiałów i surowców do produkcji zużywanych, a także wyrobów i usług sprzedawanych. Także wprowadzenie nowych standardów produkcji oraz świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: poważna) • ryzyko walutowe - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: umiarkowana) • zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana) • problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy; (istotność: poważna) • opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz z przygotowania projektu do realizacji inwestycji; (istotność: poważna). <p>Uzasadnienie dla celu pośredniego:</p> <p>Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 6d), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. -</p>							

wskaźnik pn. Liczba wspartych form ochrony przyrody w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (103) stanowi 0%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 (vii) 2.7	EFRR	przejściowy	RCO 26	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	ha	0,00	66,00

Metodologia:

Wartość kosztu jednostkowego wyznaczona w oparciu dane historyczne dotyczące inwestycji realizowanych w ramach działania 2.5 POIiŚ 2014-2020. W szacunkach wzięto pod uwagę ponad 150 projektów (kwota dofinansowania UE: 678 mln zł, koszt całkowity prawie 1 050 mln zł) dotyczących zieleni miejskiej, w ramach których pracami objęto 2 047 ha terenów zieleni. Założono poziom dofinansowania 85%. Uwzględniając powyższe dane wyznaczono koszt jednostkowy: $(678\ 185\ 507,03\ \text{zł} / 2\ 047\ \text{ha} = 331\ 307,04\ \text{zł/ha} = 74\ 451\ \text{EUR/ha}$ (dane pochodzą z Dokumentu metodycznego ram wykonania FENiKS 2021-2027).

Jednocześnie założono że 10 mln EUR z kodu 079. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby, zielona i błękitna infrastruktura będzie realizowało tego typu działania w ramach instrumentów terytorialnych.

Ponadto na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(2*25)+(3*68)]/5 = 50,8\%$$

Wyliczenie:

$$10\ 000\ 000 / 74\ 451 * (1-0,508) = 66\ \text{ha}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko zmieniającej się ceny** - ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen materiałów i surowców do produkcji zużywanych, a także wyrobów i usług sprzedawanych. Także wprowadzenie nowych standardów produkcji oraz świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: poważna)

- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem

jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: umiarkowana)

- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej;** (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy;** (istotność: poważna)
- **opóźnienia,** bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz z przygotowania projektu do realizacji inwestycji; (istotność: poważna).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Zaplanowany w ramach FEDS 2021-2027 zakres wsparcia w tym celu szczegółowym jest nowym zakresem, który wcześniej, w poprzednich perspektywach nie był realizowany. Wobec powyższego nie ma możliwości ocenić i oszacować jaką wartość pośrednią będą realizować przedmiotowe projekty. Dlatego też ustanawia się cel pośredni na poziomie 0. Ponadto w ramach tej interwencji wsparcie odbywać się będzie poprzez instrumenty terytorialne, które zobowiązane do przygotowania strategii ZIT/IIT. Dopiero ich zatwierdzenie umożliwi realizację projektów w tym obszarze.

Wskaźniki rezultatu

CP 2 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uw agi [20 0]
2 (vii) 2.7	EFRR	przejsi owy	RCR 95	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	osoby	0,00	2022	272 642	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 079 Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i błękitna infrastruktura w kwocie 113 531 427,00 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 105 584 227,10 EUR. Założono, że 30% alokacji będzie dotyczyło bezpośrednio przedmiotowego wskaźnika. W związku z powyższym alokacja wynosi 31 675 268,10 EUR.

Koszt jednostkowy ustalony został na podstawie dokumentu metodycznego ram wykonania Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 – FEniKS i wynosi 316 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15, co równa się 363,40 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 254,38 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 57,16 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(2*25)+(3*68)]/5 = 50,8\%$$

Wyliczenie:

$$31\ 675\ 268,10 / 57,16 * (1-0,508) = 272\ 642\ \text{osób}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- ryzyko zmieniającej się ceny - ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen materiałów i surowców do produkcji zużywanych, a także wyrobów i usług sprzedawanych. Także wprowadzenie nowych standardów produkcji oraz świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: poważna)
- ryzyko walutowe - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: umiarkowana)
- zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana)
- problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy; (istotność: poważna)
- opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz z przygotowania projektu do realizacji inwestycji; (istotność: poważna).

CP 2 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uw agi [20 0]
2 (vii) 2.7	EFRR	przejści owy	DO L1R	Powierzchnia wspartych obszarów chronionych	ha	0,00	2022	2 083	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 079 Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura w kwocie 113 531 427,00 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 105 584 227 EUR. Założono, że 70% alokacji będzie dotyczyło bezpośrednio przedmiotowego wskaźnika, natomiast pozostałe 30% będzie dotyczyć interwencji w zakresie m.in. zielonej i niebieskiej infrastruktury rozumianej jako naturalne i półnaturalne obszary, dostarczające szerokiego wachlarza usług ekosystemowych (w tym np. zielone dachy, przystanki, ściany i fasady, rozwój terenów zielonych, w tym parki i lasy, naturalne zbiorniki wodne, stawy, niecki, rowy, likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych) na terenach miejskich i ich obszarach funkcjonalnych. W związku z powyższym alokacja wynosi 73 908 959 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 96 484,54 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 110 957,22 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 77 670,05 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 17 453,94 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(2*25)+(3*68)]/5 = 50,8\%$$

Wyliczenie:

$73\,908\,959 / 17\,453,94 * (1-0,508) = 2\,083$ ha

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- ryzyko zmieniającej się ceny - ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen materiałów i surowców do produkcji zużywanych, a także wyrobów i usług sprzedawanych. Także wprowadzenie nowych standardów produkcji oraz świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: poważna)
- ryzyko walutowe - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: umiarkowana)
- zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana)
- problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy; (istotność: poważna)
- opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz z przygotowania projektu do realizacji inwestycji; (istotność: poważna).

Metodologia pomiaru wskaźnika

Wskaźnik mierzy łączną powierzchnię obszarów chronionych wspartych w ramach projektów.

Do obszarów chronionych zalicza się: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz korytarze ekologiczne.

Powierzchnia wspartych obszarów liczona jest jako całkowita powierzchnia obszaru chronionego objętego wsparciem w ramach projektu.

W przypadku, w którym projekt realizowany jest jedynie na wycinku obszaru chronionego (np. odtworzenia siedliska), do wskaźnika należy wliczyć całkowitą powierzchnię obszaru chronionego (np. parku krajobrazowego).

W przypadku, w którym projekt realizuje kilka obszarowych form ochrony przyrody, należy wyliczyć wartość powierzchni bez dublowania się poszczególnych form.

Do form wsparcia uwzględnionych przez wskaźnik zalicza się:

- 1) czynną ochronę przyrody, w tym utrzymanie i/lub przywrócenia do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także innych zasobów przyrody;
- 2) zmniejszeni presji turystycznej poprzez odpowiednią kanalizację ruchu turystycznego.

PRIORYTET 3: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ DOLNEGO ŚLĄSKA (CP2 EFRR)

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2.8	EFRR	przejściowy	R0074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	288 043

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;

- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Ponieważ całość cs realizowana jest poprzez instrumenty terytorialne, przyjęcie strategii ZIT/IIT dodatkowo opóźni realizację interwencji. Wobec powyższego zakłada się wartość pośrednią tego wskaźnika na poziomie 0.

W przypadku realizacji różnych projektów na tym samym obszarze liczba ludności będzie się mnożyć, stąd konieczność monitorowania tego wskaźnika na poziomie Strategii ZIT.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 2.8	EFRR	przejściowy	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	3,00	7,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie utworzonych instrumentów rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 (viii) 2.8	EFRR	przejściowy	RCO5 8	Wspierana infrastruktura rowerowa	km	0,00	49,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji 083 Infrastruktura rowerowa o wartości 27 585 977 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 25 654 958,60 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy został ustalony na podstawie projektu realizowanego w działaniu 3.4 RPO WD 2014-2020 pn. „Rowerem przez Miasto - budowa dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych w Świdnicy sposobem na wdrożenie strategii niskoemisyjnej” i wynosi 1 714 071,85 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 971 182,63 PLN. Uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 379 827,84 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 310 073,67 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość

wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(3*68)]/8 = 41,1\%$$

Wyliczenie:

$$25\ 654\ 958,60 / 310\ 073,67 * (1-0,411) = 49\ km$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową; (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4e), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Długość wspartej infrastruktury rowerowej dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 12,37 km, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (199) stanowi 8,42%.

Ponieważ całość cs realizowana jest poprzez instrumenty terytorialne, przyjęcie strategii ZIT/IIT dodatkowo opóźni realizację interwencji. Wobec powyższego zakłada się wartość pośrednią tego wskaźnika na poziomie 0.

CP 2 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
2 (viii) 2.8	EFRR	przejściowy	RCO5 7	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	osoby	0,00	2 892,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji: 082 Tabor czystego transportu miejskiego o wartości 15 689 484 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 14 591 220,10 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 15 784,07 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 18 151,68 PLN, a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 12 706,18 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 2 855,32 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(4*25)+(3*68)]/7 = 43,4\%$$

Wyliczenie:

$$14\,591\,220,10 / 2\,855,32 * (1-0,434) = 2\,892 \text{ osób}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem kosztów produkcji (m.in. cen gazu, energii, materiałów, surowców), sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia fiskalne; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową; (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4e), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 4 szt., co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (199) stanowi zaledwie 2,01%.

Ponieważ całość cs realizowana jest poprzez instrumenty terytorialne, przyjęcie strategii ZIT/IIT dodatkowo opóźni realizację interwencji. Wobec powyższego zakłada się wartość pośrednią tego wskaźnika na poziomie 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 2 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2 (viii) 2.8	EFRR	prześci owy	RCR 62	Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	użytko wnicy/r ok	0,00	2022	334 690	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 081 Infrastruktura czystego transportu miejskiego w kwocie 22 689 484 EUR oraz 082 Tabor czystego transportu miejskiego w kwocie 15 689 484 EUR o łącznej wartości 38 378 968 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 35 692 440,20 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 315,39 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 362,70 PLN, a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 253,89 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 57,05 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(4*25)+(4*68)]/8 = 46,5\%R$$

Wyliczenie:

$$35\ 692\ 440,2 / 57,05 * (1-0,465) = 334\ 690 \text{ użytkowników/rok}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem kosztów produkcji (m.in. cen gazu, energii, materiałów, surowców), sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu;** (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego; (istotność: poważna).

CP 2 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2 (viii) 2.8	EFRR	przejsi owy	RCR 64	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	Użytko wnicy/r ok	0,00	2022	117 150	SL	

Metodologia:

Dane źródłowe - Pomiary ruchu rowerowego 2020, Warszawa, wrzesień 2020: <https://zdm.waw.pl/wp-content/uploads/2020/11/Pomiary-ruchu-rowerowego-2020-w-Warszawie-raport.pdf>

Średnia tygodniowa na podstawie średniej dobowej natężenia ruchu rowerowego w Warszawie na podstawie ww. dokumentu wynosi ok. 48 tyś. użytkowników rowerów na dobę.

Warszawa ma ok. 1,76 mln mieszkańców. Wrocław ma ok. 640 mieszkańców co stanowi ok. 36% mieszkańców Warszawy.

Wobec powyższego we Wrocławiu założono udział $36\% * 48 \text{ tyś użytkowników rowerów/dobę} = 17 280$ użytkowników rowerów na dobę.

Jednocześnie należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko zmieniającej się ceny** - ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen materiałów i surowców do produkcji zużywanych, a także wyrobów i usług sprzedawanych. Także wprowadzenie nowych standardów produkcji oraz świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: poważna)

- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)

- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)

- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)

- **ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)

- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)

- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)

- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**. (istotność: umiarkowana)

- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana)

Mając na uwadze powyższe wskaźnik kompensacji wynosi:

$$R: [(6*25)+(3*68)]/9 = 39,3\%$$

Zatem we Wrocławiu średnia liczba użytkowników rowerów dobowo to $17\ 280 * (1-0,393) = 10\ 489$ użytkowników rowerów na dobę.

Jednocześnie mając na uwadze, iż realizacja przedmiotowego wskaźnika będzie zależna od realizacji projektu uwzględnionego w Kontrakcie Programowym FEDS 2021-2027 pn. Dolnośląska Cyklostrada – rozwój zeroemisyjnej mobilności rowerowej poprzez budowę sieci głównych tras rowerowych łączących najważniejsze ośrodki regionu, na podstawie szacunkowych przebiegów tras przedstawianych przez Instytut Rozwoju Terytorialnego można założyć, iż:

82% to obszary przyrodniczo chronione oraz pozostałe tereny

18% to MOF

Mając na uwadze powyższe

$82\% * 10\ 489 = 8\ 601$ / dobę. Co w skali roku daje $8\ 601 * 365 = 3\ 139\ 365$ użytkowników rowerów rocznie

$18\% * 10\ 489 = 1\ 888$ / dobę. Co w skali roku daje $1\ 888 * 365 = 689\ 120$ użytkowników rowerów rocznie

Kod interwencji 083 Infrastruktura rowerowa wskazany jest w FEDS do realizacji w następujących celach szczegółowych:

Ochrona przyrody i klimatu – 37 059 428 EUR

Mobilność miejska i aglomeracyjna – 27 585 977 EUR

Zrównoważona kultura i turystyka – 27 741 457 EUR

Dla celu szczegółowego Mobilność miejska i aglomeracyjna założono, że będzie on realizował wartość wskaźnika zgodny z przebiegiem trasy Cyklostrady w ramach MOF tj. 689 120 użytkowników rocznie. Mając na uwadze zapisy dokumenty będącego źródłem danych pn. Pomiary ruchu rowerowego 2020, Warszawa, wrzesień 2020: nastąpił ok. 17 - procentowy przyrost w 2020 r. użytkowników infrastruktury rowerowej w stosunku do roku ubiegłego (2019). Mając to na uwadze zastosowano 17% udział (jako przyrost nowych użytkowników infrastruktury rowerowej) jako wartość niniejszego wskaźnika:

$$17\% * 689\ 120 = 117\ 150$$

CP 2 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
------------------------------------	-------------	--------------------------	------------------------	----------------	-----------------	---	------------------	---------------	---------------------------	-------------

2 (viii) 2.8	EFRR	przejściowy	RCR 29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	Tony ekwiwalentu CO ₂ /rok	94 127,00	2020	74 785,00	SL	Wartości wskaźnika mają charakter tymczasowy i będą podlegały rewizji w ramach przeglądu śródkresowego
--------------------	------	-------------	--------	---------------------------------------	---------------------------------------	-----------	------	-----------	----	--

Metodologia:

Wartość bazowa wskaźnika oparta jest na osiągniętym celu końcowym na rok 2020 w ramach wdrażania RPO WD 2014-2020 (prognoza przedstawiana przez beneficjentów) dla wskaźnika „Redukcja emisji gazów cieplarnianych: Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)” i wynosi 94 127 ton równoważnika CO₂.

Poniżej wyliczono jaki wpływ na osiągnięcie wskaźnika będą miały poszczególne projekty przy dostępnej alokacji.

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 081 Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego w kwocie 22 689 484 EUR, 082 Tabor na potrzeby czystego transportu miejskiego w kwocie 15 689 484 EUR oraz kod 083 Infrastruktura przeznaczona dla rowerów o wartości 27 585 977 o łącznej wartości 65 964 945 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 61 347 398,90 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 10 133,99 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 11 654,09 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 8 157,86 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 1 833,23 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(4*68)]/10 = 42,2\%$$

Wyliczenie:

$$61\,347\,398,90 / 1\,833,23 * (1 - 0,422) = 19\,342 \text{ ton równoważnika CO}_2/\text{rok}$$

Określenie wartości docelowej wskaźnika: 94 127 – 19 342 = 74 785 ton równoważnika CO₂/rok

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- ryzyko wzrostu cen - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia (istotność: poważna)
- ryzyko walutowe - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut.; (istotność: umiarkowana)
- zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana)
- czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej; (istotność: umiarkowana)

- problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy; (istotność: poważna)
- opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z brakiem wykonawców, sezonowością prac itp.; (istotność: poważna)
- zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu. (istotność: umiarkowana)
- wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)
- nakładanie się wsparcia z innych instrumentów np. programów krajowych lub finansowanych ze środków krajowych (istotność: umiarkowana).

PRIORYTET 4: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ MOBILNOŚCI DOLNEGO ŚLĄSKA (CP3 EFRR)

Cel szczegółowy: RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 3 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
3 (iii) 3.2	EFRR	przejściowy	RCO 44	Długość nowych lub rozbudowanych dróg - poza TEN-T	km	0,00	16,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 090 Nowo wybudowane lub rozbudowane inne krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe o wartości 63 204 067,00 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy.

Wskaźnik został oszacowany przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu. Na potrzeby wyliczenia wartości wskaźnika, przyjęto założenie, że będzie on głównie realizowany poprzez realizację projektów priorytetowych dla województwa obejmujących budowę i rozbudowę dróg poza TEN-T, wybranych w niekonkurencyjnym trybie wyboru projektów. Wartość docelową oszacowano na podstawie wykazu przedsięwzięć priorytetowych planowanych do finansowania w ramach FEDS 2021-2027.

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu po analizie danych dotyczących w/w projektów ustaliła wartość wskaźnika: 25,17 km.

Biorąc pod uwagę wskaźnik kompensacji na poziomie 34,6% wartość docelowa wskaźnika Długość nowych lub rozbudowanych dróg - poza TEN-T wynosi: 16,46 km

$25,17 * (1 - 0,346) = 16,00$ km (wartość zaokrąglono do pełnych km)

Na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R: [(7 * 25) + (2 * 68)] / 9 = 34,6\%$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana).
2. **Ryzyko wzrostu cen** - związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna).
3. **Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana).
4. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu** związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz koniecznością spełnienia wytycznych Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska min. wynikających z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 (rozporządzenie w sprawie taksonomii); związane z brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów oraz wpływem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: poważna).
5. **Rozwiązane umowy** o dofinansowanie realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
6. **Czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram** realizacji związane z koniecznością spełnienia **tematycznego warunku podstawowego 3.1.** Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie oraz związanych z nim kryteriów, które będą oceniane, monitorowane i stosowane przez cały okres programowania. W związku z powyższym istnieje ryzyko związane z koniecznością przygotowania i aktualizacji stosownych dokumentów na poziomie krajowym i regionalnym (istotność: umiarkowana).
7. **Wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów; mogą także ewentualnie nastąpić zmiany w planowanych do wsparcia projektach jeśli otrzymają inne źródło finansowania; (istotność: umiarkowana).
8. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy; (istotność: umiarkowana).
9. **Zmiany w uwarunkowaniach prawnych** mające wpływ na planowanie i realizację projektu. (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 7b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. -

wskaźnik pn. Całkowita długość nowych dróg (CI 13) w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (34,44) stanowi 0%. Wskaźnik: Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14) dopiero w 2017 roku osiągnął wartość 2,66 km, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (78,51) stanowi zaledwie 3,39%. Niemniej biorąc pod uwagę wydłużone procedury środowiskowe, problemy związane z inflacją oraz brakiem dostępnych wykonawców inwestycji, postanawia się przyjąć cel pośredni równy 0.

CP 3 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
3 (iii) 3.2	EFRR	przejściowy	RCO 46	Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T	km	0,00	152,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 093 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne) o wartości 89 938 756, 00 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy.

Wskaźnik został oszacowany przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu. Na potrzeby wyliczenia wartości wskaźnika, przyjęto założenie, że będzie on głównie realizowany poprzez realizację projektów priorytetowych dla województwa obejmujących przebudowę i modernizację dróg poza TEN-T, wybranych w niekonkurencyjnym trybie wyboru projektów. Wartość docelową oszacowano na podstawie wykazu przedsięwzięć priorytetowych planowanych do finansowania w ramach FEDS 2021-2027.

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu po analizie danych dotyczących w/w projektów ustaliła wartość wskaźnika na poziomie: 233,52 km.

Biorąc pod uwagę wskaźnik kompensacji na poziomie 34,6% wartość docelowa wskaźnika Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T wynosi: 152,72 km

$233,52 * (1 - 0,346) = 153,00$ km (wartość zaokrąglono do pełnych km)

Na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R: [(7 * 25) + (2 * 68)] / 9 = 34,6\%$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana).
- Ryzyko wzrostu cen** - związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna).
- Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana).
- Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu** związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz koniecznością spełnienia wytycznych Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska min. wynikających z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 (rozporządzenie w sprawie taksonomii); związane z brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów oraz wpływem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: poważna).
- Rozwiązane umowy** o dofinansowanie realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

6. **Czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram** realizacji związane z koniecznością spełnienia **tematycznego warunku podstawowego** 3.1. Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie oraz związanych z nim kryteriów, które będą oceniane, monitorowane i stosowane przez cały okres programowania. W związku z powyższym istnieje ryzyko związane z koniecznością przygotowania i aktualizacji stosownych dokumentów na poziomie krajowym i regionalnym (istotność: umiarkowana).
7. **Wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów; mogą także ewentualnie nastąpić zmiany w planowanych do wsparcia projektach jeśli otrzymają inne źródło finansowania; (istotność: umiarkowana).
8. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy; (istotność: umiarkowana).
9. **Zmiany w uwarunkowaniach prawnych** mające wpływ na planowanie i realizację projektu. (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 7b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14) dopiero w 2017 roku osiągnął wartość 2,66 km, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (78,51) stanowi zaledwie 3,39%. Niemniej biorąc pod uwagę wydłużone procedury środowiskowe, problemy związane z inflacją oraz brakiem dostępnych wykonawców inwestycji, postanawia się przyjąć cel pośredni równy 0.

CP 3 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
3 (iii) 3.2	EFRR	przejściowy	RCO 50	Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – poza TEN-T	km	0,00	119,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 098 Inne nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe o wartości 131 142 823,00 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy.

Wskaźnik został oszacowany przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu. Na potrzeby wyliczenia wartości wskaźnika, przyjęto założenie, że będzie on głównie realizowany poprzez realizację projektów priorytetowych dla województwa obejmujących przebudowę i modernizację linii kolejowych poza TEN-T, wybranych w niekonkurencyjnym trybie wyboru projektów. Wartość docelową oszacowano na podstawie wykazu przedsięwzięć priorytetowych planowanych do finansowania w ramach FEDS 2021-2027.

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu po analizie danych dotyczących w/w projektów ustaliła wartość wskaźnika na poziomie: 182,00 km.

Biorąc pod uwagę wskaźnik kompensacji na poziomie 34,6% wartość docelowa wskaźnika Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T wynosi: 119,03 km

$$182 * (1 - 0,346) = 119,03 \text{ km}$$

Na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(7*25)+(2*68)/9 = 34,6\%$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana).
2. **Ryzyko wzrostu cen** - związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna).
3. **Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana).
4. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu** związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz koniecznością spełnienia wytycznych Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska min. wynikających z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 (rozporządzenie w sprawie taksonomii); związane z brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów oraz wpływem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: poważna).
5. **Rozwiązane umowy** o dofinansowanie realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
6. **Czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram** realizacji związane z koniecznością spełnienia **tematycznego warunku podstawowego 3.1.** Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie oraz związanych z nim kryteriów, które będą oceniane, monitorowane i stosowane przez cały okres programowania. W związku z powyższym istnieje ryzyko związane z koniecznością przygotowania i aktualizacji stosownych dokumentów na poziomie krajowym i regionalnym (istotność: umiarkowana).
7. **Wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów; mogą także ewentualnie nastąpić zmiany w planowanych do wsparcia projektach jeśli otrzymają inne źródło finansowania; (istotność: umiarkowana).
8. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy; (istotność: umiarkowana).
9. **Zmiany w uwarunkowaniach prawnych** mające wpływ na planowanie i realizację projektu. (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 7d), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12) w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (11,28) stanowi 0%.

CP 3 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
3 (iii) 3.2	EFRR	przejściowy	RCO 57	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	pasażerowie	353,00	353,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 107 - bezemisyjny / zasilany energią elektryczną tabor kolejowy o wartości 38 000 000,00 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy.

Wskaźnik został oszacowany przez Departament Infrastruktury UMWD. Na potrzeby wyliczenia wartości wskaźnika, przyjęto założenie, że będzie on głównie realizowany poprzez projekty priorytetowe dla województwa obejmujące przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach „Kontraktu Programowego dla Województwa Dolnośląskiego” dotyczące zakupu taboru. Wartość docelową oszacowano na podstawie dostępnej alokacji oraz wykazu przedsięwzięć priorytetowych planowanych do finansowania w ramach FEDS 2021-2027.

Departament Infrastruktury po analizie danych dotyczących w/w projektów ustalił wartość wskaźnika na poziomie: 540 osób (przewóz 250 pasażerów na miejscach siedzących oraz 290 pasażerów na miejscach stojących).

Biorąc pod uwagę wskaźnik kompensacji na poziomie 34,6% wartość docelowa wskaźnika Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego wynosi: 353 osoby.

$540 * (1 - 0,346) = 353,16$ czyli 353 osoby

Na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R: [(7 * 25) + (2 * 68)] / 9 = 34,6\%$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana).
2. **Ryzyko wzrostu cen** - związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna).
3. **Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana).
4. **Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu** związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz koniecznością spełnienia wytycznych Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska min. wynikających z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 (rozporządzenie w sprawie taksonomii); związane z brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów oraz wpływem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: poważna).
5. **Rozwiązane umowy** o dofinansowanie realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
6. **Czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram** realizacji związane z koniecznością spełnienia **tematycznego warunku podstawowego 3.1.** Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie oraz związanych z nim kryteriów, które będą oceniane, monitorowane i stosowane przez cały okres programowania. W związku z powyższym istnieje ryzyko związane z koniecznością przygotowania i aktualizacji stosownych dokumentów na poziomie krajowym i regionalnym (istotność: umiarkowana).
7. **Wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów; mogą także ewentualnie nastąpić zmiany w planowanych do wsparcia projektach jeśli otrzymają inne źródło finansowania; (istotność: umiarkowana).
8. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy; (istotność: umiarkowana).
9. **Zmiany w uwarunkowaniach prawnych** mające wpływ na planowanie i realizację projektu. (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Z uwagi na liniowy charakter inwestycji drogowych, realizowanych długofalowo i wieloetapowo, określenie i osiągnięcie wskaźników pośrednich w grudniu 2024 r. nie będzie możliwe. Bazuje się tutaj na doświadczeniach z realizacji perspektywy 2014-2020.

CP 3 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
3 (iii) 3.2	EFRR	przejściowy	RCO 53	Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe	stacje i przystanki	0,00	16,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 098 Inne nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe o wartości 131 142 822,00 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy.

Wskaźnik został oszacowany przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu. Na potrzeby wyliczenia wartości wskaźnika, przyjęto założenie, że będzie on głównie realizowany poprzez realizację projektów priorytetowych dla województwa obejmujących przebudowę i modernizację linii kolejowych poza TEN-T, wybranych w niekonkurencyjnym trybie wyboru projektów. Wartość docelową oszacowano na podstawie dostępnej alokacji, wykazu przedsięwzięć priorytetowych planowanych do finansowania w ramach FEDS 2021-2027 oraz liczby nowych lub zmodernizowanych przystanków/ stacji kolejowych, które zostaną objęte inwestycjami.

Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu po analizie danych dotyczących w/w projektów oraz liczby nowych lub zmodernizowanych przystanków/ stacji kolejowych objętych projektami ustaliła wartość wskaźnika na poziomie: 25 szt.

Biorąc pod uwagę wskaźnik kompensacji na poziomie 34,6% wartość docelowa wskaźnika Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe wynosi: 16 szt.

$$25 * (1 - 0,346) = 16,35 \text{ czyli } 16 \text{ szt.}$$

Na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(7 * 25) + (2 * 68)] / 9 = 34,6\%$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana).
- Ryzyko wzrostu cen** - związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna).
- Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana).
- Opóźnienia, bądź niewykonanie projektu** związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych oraz koniecznością spełnienia wytycznych Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska min. wynikających z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 2020/852 (rozporządzenie w sprawie taksonomii); związane z brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów oraz wpływem pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: poważna).
- Rozwiązane umowy** o dofinansowanie realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).
- Czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram** realizacji związane z koniecznością spełnienia tematycznego warunku podstawowego 3.1. Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie oraz związanych z nim kryteriów, które będą oceniane, monitorowane i stosowane przez cały

okres programowania. W związku z powyższym istnieje ryzyko związane z koniecznością przygotowania i aktualizacji stosownych dokumentów na poziomie krajowym i regionalnym (istotność: umiarkowana).

7. **Wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów; mogą także ewentualnie nastąpić zmiany w planowanych do wsparcia projektach jeśli otrzymają inne źródło finansowania; (istotność: umiarkowana).
8. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy; (istotność: umiarkowana).
9. **Zmiany w uwarunkowaniach prawnych** mające wpływ na planowanie i realizację projektu. (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 7d), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12) w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (11,28) stanowi 0%. Ponadto wskaźniki: Liczba wspartych dworców kolejowych – realizacja 0 szt. (koniec 2017 r), Liczba wspartych osobowych przystanków kolejowych – realizacja 0 (koniec 2017).

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 3 Cel szczegółowy (iii)	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3 (iii) 3.2	EFRR	Przejściowy	RCR 55	Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg	pasa zero kilo metr /rok	1 054 388 177	2020	1 070 204 000	GPR 2020 (Generalny Pomiar Ruchu)	

Szacowanie wskaźnika rezultatu zostało przeprowadzone przez Dolnośląską Służbę Dróg i kolei we Wrocławiu w oparciu o publikację JASPERS: „Wsparcie metodologiczne dla wskaźników rezultatu EFRR i Funduszu Spójności w obszarze transportu po 2020 r.” W oparciu o wskazaną metodologię szacowanie przeprowadzono z wykorzystaniem Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 za rok bazowy przyjmując 2020.

W obliczeniach przyjęto średni dobowy ruch roczny (SDRR) przyporządkowując punkty pomiarowe zlokalizowane na odcinkach dróg wojewódzkich ujętych w planowanych inwestycjach lub ich okolicy, a w przypadku obwodnic zlokalizowanych na drogach z których ruch powinien zostać przekierowany na obwodnice. W przypadku wystąpienia większej ilości punktów pomiarowych do obliczeń wykorzystano średnią arytmetyczną. W obliczeniach przyjęto także założenie obciążenia pojazdów w ilości 2. Powyższe wynika z charakterystyki generalnego pomiaru który dotyczy pojazdów silnikowych z których zdecydowaną większość stanowią samochody osobowe. Ponadto, bazując na ustaleniach z porównania wyników

Generalnego pomiaru z roku 2015 i 2020 który wykazał 20% wzrost w skali 5 lat, a więc średnio 4% wzrost w skali roku przyjęto założenie wzrostu wartości docelowych o 1,5%. Powyższe wynika z mniejszej skali planowanych inwestycji w stosunku do całej sieci dróg wojewódzkich oraz z zmian prawnych mających wpływ na ww. wzrost w wynikach generalnych pomiarów.

Zgodnie z przywołaną metodologią w celu weryfikacji osiągnięcia wartości wskaźnika rezultatu należy założyć konieczność przeprowadzenia badań terenowych w rok po zakończeniu realizacji projektu lub wykorzystać wyniki generalnych pomiarów ruchu.

Zgodnie z przyjętą metodologią docelowa wartość wskaźnika Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg wynosi: 1 070 204 000 pasażerokilometr/rok.

PRIORYTET 5: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPOŁECZNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP4 EFRR)

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (v) 4.5	EFRR	przejściowy	RCOO 69	Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	Osoby/rok	0,00	258 261

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 128 Infrastruktura zdrowotna (35 000 000,00 EUR)
- 129 Wyposażenie opieki zdrowotnej (46 110 607,00 EUR)

Suma alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika wynosi 81 110 607,0 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 wartość alokacji wynosi 360 942 201,15 PLN.

Dane dotyczące rocznej liczby użytkowników wspartych podmiotów leczniczych, tj. AOS, 2 Centrów Zdrowia Psychicznego oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii zostały pozyskane z Departamentu Zdrowia, który w zakresie swoich kompetencji oszacował:

- na podstawie ewidencji/ rejestrów pacjentów – roczną ilość użytkowników placówek objętych wsparciem, tj. 2 Centrów Zdrowia Psychicznego oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii – na poziomie 76 000 osób,
- w oparciu o mapy potrzeb zdrowotnych – liczbę udzielonych porad medycznych w ramach AOS za rok 2021 – na poziomie 31 363 porad

Do wyliczenia rocznej liczby użytkowników wspartych podmiotów typu POZ przyjmuje się:

- liczbę POZ oszacowaną w ramach metodologii dla wskaźnika PLRO133 Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą, na poziomie 64 podmiotów,
- średnią liczbę świadczeniobiorców przypadającą na jeden podmiot POZ w 2018 r. w województwie dolnośląskim na poziomie 4 608 osób – na podstawie raportu z badania pn. „Podstawowa opieka zdrowotna w Polsce - diagnoza i projekty zmian” (<https://www.zdrowie.gov.pl/epublikacje/Pobierz/id/57.html>).

Wyliczenie:

$$64 * 4\ 608 = 294\ 912$$

Łącznie przełoży się to na wartość wskaźnika na poziomie $76\ 000 + 31\ 363 + 294\ 912 = 402\ 275$ użytkowników/rok.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(2*68)]/8 = 35,8\%$$

Wyliczenie:

$$402\ 275 * (1-0,358) = 258\ 261 \text{ użytkowników/rok}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów np. pojawić się inne źródła finansowania; może także ulec zmianie zakres prac; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane trudnością w pozyskaniu sprzętu, aparatury medycznej w związku z ograniczeniem dostępu producentów do półproduktów ; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**. (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na funkcjonowanie służby zdrowia i świadczenie usług zdrowotnych, na potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9a), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba wspartych podmiotów leczniczych dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 1, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (58) stanowi 1,72%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (v) 4.5	EFRR	przejściowy	PLRO 133	Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą	szt	0,00	78,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 128 Infrastruktura zdrowotna (35 000 000,00 EUR)
- 129 Wyposażenie opieki zdrowotnej (46 110 607,00 EUR)

Suma alokacji przeznaczanej na realizację wskaźnika wynosi 81 110 607,0 EUR.

W obszarze działań z zakresu wsparcia infrastruktury zdrowotnej 100% z alokacji kodu 128 przeznacza się na roboty budowlane i wyposażenie 2 Centrów Zdrowia Psychicznego (CZP)

W ramach alokacji kodu 129 kwotę 26 250 000 EUR przeznacza się na zakup wyposażenia na potrzeby ambulatoryjnej opieki medycznej oraz leczenia jednodniowego w ramach DCOPIH we Wrocławiu, natomiast pozostałą kwotę 19 860 607 EUR na pozostałe działania w zakresie wyposażenia placówek w sprzęt medyczny (AOS i POZ).

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 PLN na pozostałe działania przeznacza się kwotę 88 379 701,15 PLN, uwzględniając podział po 50% kwoty, tj. 44 189 850,575 PLN na działania z zakresu wsparcia AOS oraz na działania z zakresu wsparcia POZ.

Wyliczając wartość docelową wskaźnika dla AOS przyjmuje się historyczny koszt jednostkowy oparty na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 w zakresie działania 6.2 wynosi 2 251 196 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 588 875,4 PLN.

Do wyliczenia wartości docelowej wskaźnika dla POZ przyjmuje się, że w ramach wsparcia realizowane będą projekty ryczałtowe. Koszt ryczałtowy przyjęto na poziomie 100 000 EUR, co po uwzględnieniu kursu EUR na poziomie 4,45 PLN daje 445 000 PLN.

Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(2*68)]/8= 35,8\%$$

Wyliczenie:

$$44\ 189\ 850,575 / 2\ 588\ 875,4 * (1-0,358) = \text{ok. } 11 \text{ podmiotów}$$

$$44\ 189\ 850,575 / 445\ 000 * (1-0,358) = \text{ok. } 64 \text{ podmioty}$$

Razem:

$$2\text{CZP} + \text{DCOPIH} + 11 \text{ AOS} + 64 \text{ POZ} = 78 \text{ podmiotów}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle

z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)

- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej;** (istotność: umiarkowana)
- **wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów np. pojawić się inne źródła finansowania; może także ulec zmianie zakres prac; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy;** (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane trudnością w pozyskaniu sprzętu, aparatury medycznej w związku z ograniczeniem dostępu producentów do półproduktów ; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu.** (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na funkcjonowanie służby zdrowia i świadczenie usług zdrowotnych, na potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9a), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba wspartych podmiotów leczniczych dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 1, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (58) stanowi 1,72%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
4 (v) 4.5	EFRR	Przejściowy	RCR 73	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	Użytkownicy/rok	0,00	2022	68 927	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 128 Infrastruktura zdrowotna (35 000 000,00 EUR)
- 129 Wyposażenie opieki zdrowotnej (46 110 607,00 EUR)

Suma alokacji przeznaczonych na realizację wskaźnika wynosi 81 110 607,0 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 wartość alokacji wynosi 360 942 201,15 PLN.

Dane dotyczące liczby użytkowników wspartych podmiotów leczniczych zostały pozyskane z Departamentu Zdrowia, który w zakresie swoich kompetencji oszacował liczbę użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej:

- na podstawie ewidencji/ rejestrów pacjentów – roczną ilość użytkowników placówek objętych wsparciem, tj. 2 Centrów Zdrowia Psychicznego oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii – na poziomie 76 000 osób,
- w oparciu o mapy potrzeb zdrowotnych – liczbę udzielonych porad medycznych w ramach AOS za rok 2021 – na poziomie 31 363 porad

Łącznie przełoży się to na wartość wskaźnika na poziomie 107 363 użytkowników/rok.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(2*68)]/8 = 35,8\%$$

Wyliczenie:

$$107\,363 * (1-0,358) = 68\,927 \text{ użytkowników/rok}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów, np. mogą pojawić się inne źródła finansowania, może także ulec zmianie zakres prac (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trudnościami w pozyskaniu sprzętu, aparatury medycznej w związku z ograniczeniem dostępu producentów do półproduktów; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na funkcjonowanie służby zdrowia i świadczenie usług zdrowotnych, na potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne, dołność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (vi) 4.6	EFRR	przejściowy	RCO7 7	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	0,00	3,00
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> 166 Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury (17 692 410 EUR) <p>W ramach działań podejmowanych w obszarze kultury i turystyki planuje się wsparcie 3 instytucji kultury o znaczeniu regionalnym, prowadzonych lub współprowadzonych przez samorząd województwa (na podstawie planowanych do realizacji działań wpisanych w projekcie Kontraktu Programowego).</p> <p>Uzasadnienie dla celu pośredniego:</p> <p>Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 6c), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 2, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (55) stanowi zaledwie 3,64%.</p> <p>Wskaźnik: Liczba instytucji kultury objętych wsparciem dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 2, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (23) stanowi 8,7%.</p> <p>Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0. Dodatkowo interwencje w zakresie zabytków wymagają uzgodnień z konserwatorem zabytków, co wpływa na znaczne opóźnienia w realizacji projektów inwestycyjnych.</p>							

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (vi) 4.6	EFRR	przejściowy	PLRO 135	Długość wspartych szlaków turystycznych	km	0,00	69,0
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> 083 Infrastruktura przeznaczona dla rowerowców (29 187 865 EUR) 							

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 wartość alokacji wynosi 129 885 999,25 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy został wyliczony w oparciu o projekty obejmujące budowę ścieżek rowerowych oraz dróg rowerowych, realizowane w ramach działań 3.4 i 4.4 RPO WD 2014-2020 i wynosi 1 256 079,60 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 444 491,54 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 1 011 144,08 PLN Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(3*25)+(3*68)]/6 = 46,5\%$$

Wyliczenie:

$$129\ 885\ 999,25 / 1\ 011\ 144,08 * (1-0,465) = 68,7 \sim 69\text{km}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów budowlanych, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów** – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; opóźnienia związane z przygotowaniem projektu do realizacji, projekt będzie realizowany na terenie wielu jst (istotność: poważna).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 6c), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn.

Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 2, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (55) stanowi zaledwie 3,64%.

Wskaźnik: Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem obiektach dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9) w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (679 256) stanowi 0%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (vi) 4.6	EFRR	przejściowy	PLRO 132	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt	0,00	3,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 166 Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury (17 692 410 EUR)

W ramach działań podejmowanych w obszarze kultury i turystyki planuje się wsparcie 3 instytucji kultury o znaczeniu regionalnym, prowadzonych lub współprowadzonych przez samorząd województwa (na podstawie planowanych do realizacji działań wpisanych w projekcie Kontraktu Programowego).

W ramach planowanego wsparcia wskazanych instytucji (adekwatnie do wartości wskaźnika: Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych wspieranych przez Fundusze) planuje się działania o charakterze dostosowującym obiekty do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, tym samym wskaźnik przyjmuje wartość 3.

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 6c), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem obiektach dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9) w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (679 256) stanowi 0%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0. Dodatkowo interwencje w zakresie zabytków wymagają uzgodnień z konserwatorem zabytków, co wpływa na znaczne opóźnienia w realizacji projektów inwestycyjnych.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
-------------------------	---------	-------------------	------------------------	----------------	-----------------	--	------------------	------------	---------------------	-------------

4 (vi) 4.6	EFRR	Przejściowy	RCR 077	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	Oso by odwi edza jące/ rok	0,00	2022	60 840	SL	
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> 166 Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury (17 692 410 EUR) <p>Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 wartość alokacji wynosi 78 731 224,5 PLN.</p> <p>Punktem wyjścia do wyliczenia wartości docelowej wskaźnika są dane na temat ilości obiektów, które planuje się wesprzeć w ramach działań podejmowanych w obszarze zdrowia.</p> <p>Liczba obiektów kulturalnych objętych wsparciem (na podstawie planowanych do realizacji działań wpisanych w projekcie Kontraktu Programowego): 3 obiekty.</p> <p>Dane dotyczące liczby odwiedzających wspartych obiektów kulturalnych zostały pozyskane z Departamentu Kultury i Turystyki, który w zakresie swoich kompetencji i planowanego wsparcia obiektów w ramach projektu Kontraktu Programowego oszacował wartości wskaźników (odwiedzających) za 2019 r. dla poszczególnych jednostek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Młyn papierniczy w Dusznikach-Zdroju: 66 803 osoby Teatr Polski we Wrocławiu – Scena Główna: 15 208 osób Teatr Polski we Wrocławiu – Scena Kameralna: 25 481 osób <p>łącznie przełoży się to na wartość wskaźnika na poziomie 107 492 odwiedzających/rok.</p> <p>Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:</p> <p>R: $[(4*25)+(3*68)]/7= 43,4\%$</p> <p>Wyliczenie: $107 492 * (1-0,434) = 60 840$ osób odwiedzających/rok</p> <p>Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ryzyko wzrostu cen - ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów budowlanych, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji (istotność: poważna) ryzyko walutowe - związane jest z wahaniami kursu euro; powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji; wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana) zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana) wartości planowanych w Kontrakcie Programowym projektów – mogą ulec zmianie podczas doprecyzowania projektów; może ulec także zmianie zakres prac (istotność: umiarkowana) problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy; (istotność: umiarkowana) opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna) wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje społeczne, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: poważna). 										

PRIORYTET 6: FUNDUSZE EUROPEJSKIE BLIŻEJ MIESZKAŃCÓW DOLNEGO ŚLĄSKA (CP5 EFRR)

CEL SZCZEGÓŁOWY: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)

Wskaźniki produktu

CP 5 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
5 5.1	EFRR	przejściowy	RC074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	288 043,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego a także biorąc uwagę definicję składnika, która odnosi się do projektów zintegrowanych, zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa 10% liczbie osób zamieszkujących objęte wsparciem instrumenty rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

W przypadku realizacji różnych projektów na tym samym obszarze liczba ludności będzie się mnożyć, stąd konieczność monitorowania tego wskaźnika na poziomie Strategii ZIT.

CP 5 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
5 5.1	EFRR	przejściowy	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	3,00	7,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniło by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie utworzonych instrumentów rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

CP 5 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
5 5.1	EFRR	przejściowy	RCO76	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	projekty	0,00	28,00

Metodologia:

Wartość wskaźnika zostanie uzupełniona po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT. Obecna wartość opiera się jedynie na danych ZIT LGOF, który przekazał niezbędne informacje w celu programowania wsparcia.

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

CP 5 Cel szczegółowy	Fundus z	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
5 5.1	EFRR	przejściowy	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	0,00	7,00

Metodologia:

Wartość wskaźnika zostanie uzupełniona po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT. Obecna wartość opiera się jedynie na danych ZIT LGOF, który przekazał niezbędne informacje w celu programowania wsparcia.

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

CP 5 Cel szczegółowy	Fundus z	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
5 5.1	EFRR	przejściowy	RCO114	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	m2	0,00	500 000,00

Metodologia:

Wartość wskaźnika zostanie uzupełniona po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT. Obecna wartość opiera się jedynie na danych ZIT LGOF, który przekazał niezbędne informacje w celu programowania wsparcia. Obecnie wartość bazuje na powierzchni Parku Miejskiego w Legnicy.

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT, gdzie wówczas będzie możliwość określenie celu pośredniego.

Wskaźniki rezultatu

CP 5 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych

5 5.1	EFRR	przejęci owy	DOL2 R	Liczba osób, które zamieszkują obszar objęty realizacją instrumentu rozwoju terytorialnego	osoby	0	2022	2 880 432	GUS BDL	
----------	------	-----------------	-----------	--	-------	---	------	--------------	------------	--

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie osób zamieszkujących obszary objęte podejściem terytorialnym, tj. całe województwo dolnośląskie.

Metodologia pomiaru wskaźnika

Wskaźnik mierzy liczbę osób zamieszkujących obszar danego instrumentu terytorialnego (ZIT, IIT) w obrębie jego jednostek administracyjnych.

Wskaźnik podawany na podstawie danych publikowanych przez GUS.

Wartość wskaźnika programowego określana przez Instytucję Zarządzającą na poziomie celu szczegółowego/Programu.

CP 5 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednost ka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych	
5 5.1	EFRR	przejęci owy	RCR7 7	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	Osoby odwied zające / rok	0	2022	700	SL	

Metodologia:

Wartość wskaźnika zostanie uzupełniona po zatwierdzeniu strategii ZIT/IIT. Obecna wartość opiera się jedynie na danych ZIT LGOF, który jako jedyny przekazał niezbędne informacje w celu programowania

wsparcia i bazuje na wartości docelowej wskaźnika produktu Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem przy założeniu 100 osób odwiedzających dany obiekt.

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

PRIORYTET 7: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ RYNKU PRACY I WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP4 EFS+)

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (a) 4.1	EFS	przejściowy	EECO 02	Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni	osoby	2 599,00	17 325,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 134 Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia (48 285 108 EUR/ 214 868 730,6 PLN);
- 136 Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych (26 500 000 EUR/ 117 925 000 PLN);
- 137 Wsparcie na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej typu start-up (33 375 258 EUR/148 519 898,1 PLN).
- 142 Działania na rzecz promowania aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenia segregacji na rynku pracy ze względu na płeć (3 000 000 EUR/ 13 350 000)

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 494 663 628,70 PLN, z czego 407 549 663,30 PLN (91 584 194 EUR) na projekty PUP oraz 87 113 965,40 PLN (19 576 172,00 EUR) na pozostałe projekty.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 (realizacja działań aktywizacji zawodowej) wynosi 19 507,89 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 22 434,07 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 15 703,85 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(7*25)+(8*68)]/16 = 45,13\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 45%.

Wyliczenie:

$494\,663\,628,70 / 15\,703,85 * (1-0,45) = 17\,325$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS(istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

6. ryzyko związane z **nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, zgodnie z którą wsparcie dla osób bezrobotnych będzie realizowane; (istotność: poważna)
7. **specyfika grupy docelowej**: cechy bezrobotnych wpływające na ich zatrudnialność (płeć, wiek, stan cywilny, liczba dzieci pozostających na utrzymaniu osoby bezrobotnej, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, liczba osób w gospodarstwie domowym bezrobotnego, obowiązki opiekuńcze, stan zdrowia, skłonność bezrobotnego do podnoszenia, uzupełniania i uaktualniania kwalifikacji zawodowych, skłonność do zmiany zawodu, skłonność do zmiany miejsca zamieszkania, minimalne oczekiwania płacowe); (istotność: poważna)
8. **determinanty podejmowania pracy przez bezrobotnych**: cechy demograficzne i społeczno-zawodowe sprzyjające podejmowaniu pracy (istotność: poważna)
9. **niemierzalne czynniki utrudniające bezrobotnym znalezienie pracy** jak niska motywacja do poszukiwania pracy, słaba prezencja i niska samoocena (Istotność: poważna)
10. **ryzyko nie kwalifikowalności stawki jednostkowej ze względu na niespełnienie wymogu podjęcia zatrudnienia lub rozpoczęcia działalności gospodarczej do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie**: wymogiem niezbędnym do refundacji kosztów jest zmiana statusu osoby na rynku pracy po opuszczeniu programu, w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia do interwencji EFS+. Może mieć to poważny wpływ na realizację wskaźników w projektach PUP (istotność: poważna).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 na podstawie danych sprawozdawczych ustalono wartość celu pośredniego na poziomie 15% wartości docelowej.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (a) 4.1	EFS	przejściowy	EECO 07	Osoby młode w wieku 18–29 lat	osoby	540,00	6 024,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 136 Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych (26 500 000 EUR/ 117 925 000 PLN);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 117 925 000 PLN.

Ogólnopolska stawka jednostkowa za doprowadzenie przez PUP do podjęcia zatrudnienia przez daną osobę wynosi 13 375,59 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 15 381,93 PLN, a obniżona do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 10 767,35 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Przy obliczeniach wskaźnika wzięto pod uwagę fakt, iż osoby w wieku 18 – 29 będą również wykazywane we wskaźniku ogólnym pn.: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie, ponieważ uwzględnia on wszystkie osoby zarejestrowane jako bezrobotne (w tym również osoby w wieku 18 – 29 lat). Różnicę przy wyliczeniach stanowi alokacja przeznaczona na daną grupę docelową, natomiast koszt jednostkowy jest tożsamy (koszt aktywizacji zawodowej osoby młodej jest taki sam, jak pozostałej grupy docelowej).

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(7*25)+(8*68)]/16 = 45,13\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 45%.

Wyliczenie:

$117\,925\,000 / 10\,767,35 * (1-0,45) = 6\,024$ osoby.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS(istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

6. ryzyko związane z **nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**, zgodnie z którą wsparcie dla osób bezrobotnych będzie realizowane; (istotność: poważna)
7. **specyfika grupy docelowej**: cechy osób pozostających poza rynkiem pracy wpływające na ich zatrudnialność (płeć, wiek, stan cywilny, liczba dzieci pozostających na utrzymaniu osoby bezrobotnej, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, liczba osób w gospodarstwie domowym bezrobotnego, obowiązki opiekuńcze, stan zdrowia, skłonność bezrobotnego do podnoszenia, uzupełniania i uaktualniania kwalifikacji zawodowych, skłonność do zmiany zawodu, skłonność do zmiany miejsca zamieszkania, minimalne oczekiwania płacowe); (istotność: poważna)
8. **determinanty podejmowania pracy przez osoby pozostające poza rynkiem pracy**: cechy demograficzne i społeczno-zawodowe sprzyjające podejmowaniu pracy; (istotność: poważna)
9. **niemierzalne czynniki utrudniające osobom pozostającym poza rynkiem pracy znalezienie pracy** jak niska motywacja do poszukiwania pracy, słaba prezencja i niska samoocena. (Istotność: poważna)
10. ryzyko nie kwalifikowalności stawki jednostkowej ze względu na niespełnienie wymogu podjęcia zatrudnienia lub rozpoczęcia działalności gospodarczej do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie: wymogiem niezbędnym do refundacji kosztów jest zmiana statusu osoby na rynku pracy po opuszczeniu programu, w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia do interwencji EFS+. Może mieć to poważny wpływ na realizację wskaźników w projektach PUP (istotność: poważna).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 8i), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 12 437, co wobec wartości z wykonania na koniec 2021 r. (62 423) stanowi zaledwie 19,92 %.

Wobec powyższego dla wartości pośredniej wskaźnika zastosowano tożsamy wskaźnik kompensacji w wysokości 45%. tj. wartość pośrednia będzie równa 8,96% wartości docelowej i wyniesie: 540.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi
4 (a) 4.1	EFS	przejściowy	EECR 04	Uczestnicy pracujący po zakończeniu udziału w programie	osoby	0,00	2022	14 560,00	SL	

Metodologia:

Historyczną efektywność działań aktywizacji zawodowej w ramach Działania 8.1 i 8.2 RPO WD 2014-2020 wyliczono na poziomie 61,48%. Na podstawie tych danych wyliczono wartość docelową wskaźnika. Zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 61% wartości wskaźnika produktu: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie.

Wyliczenia:

$23\ 869 * 61\% = 14\ 560$ osób.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (b) 4.2	EFS	przejściowy	PLBCO 01	Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie	osoby	17,00	170,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 139 Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynku pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy (1 330 000 EUR/5 918 500 PLN);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 5 918 500 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 28 465,30 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 32 735,10 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 22 914,57 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(4*25)+(2*68)]/7 = 34,14\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 34%.

Wyliczenie:

$5\,918\,500 / 22\,914,57 * (1-0,34) = 170$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Po przeanalizowaniu danych PO KL 2007-2013 wskaźnik Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy miał znaczący przyrost w 2009 r (28%), dlatego proponuje się przyjąć wartość pośrednią 10% z celu.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi
4 (b) 4.2	EFS	przejściowy	EECR 03	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	osoby	0,00	2022	119,00	SL	

Metodologia:

Wartość docelową wskaźnika obliczono na podstawie odsetka osób, które uzyskały kwalifikacje w projektach szkoleniowych RPO WD 2014-2020 tj. 70%. Zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 70% wartości wskaźnika produktu: Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie.

Wyliczenie:

170*70% = 119 osób.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.3. wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (c) 4.3	EFS	przejściowy	PLCCOO 1	Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn	Szt.	42,00	1 386,00
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji:</p> <p>152. Działania na rzecz promowania równości szans i aktywnego udziału w życiu społecznym (5 000 000 EUR)</p> <p>Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 22 250 000 PLN.</p> <p>Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 13 162,06 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 15 136,37 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 10 595,46 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:</p> <p>R: $[(1*3)+(4*25)+(2*68)]/7 = 34,14\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 34%.</p> <p>Wyliczenie:</p> <p>$22\ 250\ 000,00 / 10\ 595,46 * (1 - 0,34) = 1\ 386$ osób.</p> <p>Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:</p> <p>ryzyko walutowe – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)</p> <p>zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana)</p> <p>czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante), a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)</p> <p>ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej; (istotność: umiarkowana)</p> <p>opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)</p> <p>Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:</p> <p>ryzyko zmieniającej się ceny – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)</p> <p>ryzyko niezdefiniowane – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)</p> <p>Uzasadnienie dla celu pośredniego:</p>							

Zaplanowany w ramach FEDS 2021-2027 zakres wsparcia w tym celu szczegółowym jest nowym zakresem, który wcześniej, w poprzednich perspektywach nie był realizowany. Wobec powyższego wartość pośrednią ustanawia się na poziomie 3% wartości docelowej..

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi
4 (c) 4.3	EFS	przejściowy	PLCC R01	Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki wsparciu w programie	osoby	0,00	2022	970,00	SL	

Zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 70% z powyższej wartości wskaźnika produktu: liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn . Na podstawie danych historycznych RPO WD 2014-2020, gdzie efektywność działań z zakresu nabywania kwalifikacji wynosiła 70%.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (d) 4.4	EFS	przejściowy	PLDCO08	Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia	osoby	544,00	16 322,00

Metodologia:
 Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 147 Działania zachęcające do aktywnego starzenia się w dobrym zdrowiu (3 250 000 EUR).

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 14 462 500 PLN. Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 638,42 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 734,19 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 513,93 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $(6*25)+(4*68)/10 = 42,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 42%.

Wyliczenie:

$14\,462\,500 / 513,93 * (1 - 0,42) = 16\,322$ sztuk.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. zawieszenie **płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej (istotność: umiarkowana)
3. czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia **warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków (istotność: umiarkowana)
4. opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z **zamówień publicznych** (istotność: poważna)
5. wpływ pandemii **koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. **możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej** – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się powodzeniem beneficjentów. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. w Perspektywie 2014-2020 występowały **opóźnienia we wdrażaniu programów zdrowotnych**. Programy późno uzyskały pozytywną opinię Agencji Opiniowania Technologii Medycznych i Taryfikacji. Istniało poważne ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej wskaźnika (istotność: poważna).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 8vi), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 5 991, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (75 528) stanowi zaledwie 7,93 %.

Wobec powyższego dla wartości pośredniej wskaźnika zastosowano tożsamy wskaźnik kompensacji w wysokości 42%. tj. wartość pośrednia będzie równa 3,33% wartości docelowej i wyniesie: 544 .

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (d) 4.4	EFS	przejściowy	PLDCO 01	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi	przedsiębiorstwa	175,00	2 838,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 146 Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (34 628 971,00 EUR).

Alokacja kodu 146 przeznaczona będzie na realizację: BUR (26 493 855,7 EUR), outplacement (4 675 386,33EUR), wsparcie dialogu społecznego i obywatelskiego (3 459 729 EUR).

Wskaźnik realizować będzie alokacja BUR (26 493 855,7), pomniejszona o alokację na grupy docelowe, które nie będą realizować wskaźnika tj. pracodawców (na co przeznaczają się : 1 452 192,79EUR) oraz duże przedsiębiorstwa (na co przeznaczają się kolejne: 1 452 192,79EUR). Tym samym alokacja na realizację wskaźnika wynosi 23 589 470,12EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 104 973 142,0 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 32 624,73 PLN, Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 37 518,45, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 26 262,91 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(7*25)+(2*68)]/10 = 29,20\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 29%.

Wyliczenie:

$104\,973\,142 / 26\,262,91 * (1-0,29) = 2\,838$ przedsiębiorstw.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)

2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 8v), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 777, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (3 663) stanowi zaledwie 21,21 %.

Wobec powyższego dla wartości pośredniej wskaźnika zastosowano tożsamy wskaźnik kompensacji w wysokości 29%. tj. wartość pośrednia będzie równa 6,15% wartości docelowej i wyniesie: 175 .

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (d) 4.4	EFS	przejściowy	PLDCO0 6	Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu	osoby	65,00	665,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 146 Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (34 628 971 EUR).

Alokacja kodu 146 przeznaczona będzie na realizację: BUR (26 493 855,7 EUR), outplacement (4 675 385,3 EUR), wsparcie dialogu społecznego i obywatelskiego (3 459 729 EUR).

Wskaźnik realizować będzie alokacja w kwocie 4 675 386,3 EUR. Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 20 805 469,04 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 28 362,89 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 32 617,32 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 22 832,12 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(2*3)+(7*25)+(2*68)]/11 = 26,87\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

$20\ 805\ 469,04 / 22\ 832,12 * (1-0,27) = 665$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas

- możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
  3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
  4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: niska)
  5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Po przeanalizowaniu danych PO KL 2007-2013, kiedy dodatkowo wprowadzono wsparcie outplacement (wsparcie systemowe) w 2009 r., już w 2010 r. zrealizowano 19% wartości docelowej.

W związku z tym przyjmuje się ok. 10% wartości docelowej dla pośredniej celu.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Katego ria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (d) 4.4	EFS	prześci owy	PLDC R01	Liczba pracowników, którzy uzyskali kwalifikacje w wyniku uczestnictwa w usłudze rozwojowej	osoby	0,00	2022	2 231	SL	

Z uwagi na metodologię pomiaru wskaźnika rezultatu, na potrzeby szacowania niniejszego wskaźnika obliczono nową wartość wskaźnika produktu: Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi uwzględniając całą alokację przeznaczoną na realizację BUR.

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 146 Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (34 628 971,00 EUR).

Alokacja kodu 146 przeznaczona będzie na realizację: BUR (26 493 855,7 EUR), outplacement (4 675 386,3 EUR), wsparcie dialogu społecznego (3 459 729 EUR).

Wskaźnik realizować będzie alokacja BUR (26 493 855,7 EUR). Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 117 897 657,9 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 32 624,73 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 37 518,45 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 26 262,91 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(7*25)+(2*68)]/10 = 29,20\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 29%.

Wyliczenie:

$117\ 897\ 657,9 / 26\ 262,91 * (1-0,29) = 3\ 187$ przedsiębiorstw.

Zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 70% z powyższej wartości wskaźnika produktu: Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi. Na podstawie danych historycznych RPO WD 2014-2020, gdzie efektywność działań z zakresu nabywania kwalifikacji wynosiła 70%.

Wyliczenie:

$3\ 184 * 70\% = 2\ 231$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)

2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparło wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

CP 4 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (d) 4.4	EFS	przejści owy	PLDC R02	Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/adaptacji środowiska pracy/elastycznych form zatrudnienia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoby	0,00	2022	445	SL	

Metodologia:

Zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 61% z wartości wskaźnika produktu: Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu. Na podstawie danych historycznych RPO WD 2014-2020, gdzie efektywność zatrudnieniowa wynosiła 61 %.

Wyliczenie:

$729 * 61\% = 445$ osób.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (h) 4.8	EFS	przejściowy	EECO 02	Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni	osoby	581,00	12 891,00

Metodologia:

Wskaźnik realizują kody interwencji:

- 163 Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (27 389 819 EUR);
- 138 Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych (12 271 921,00 EUR);
- 136 Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych (20 000 000 EUR);
- 154. Działania na rzecz poprawy dostępu grup marginalizowanych, takich jak Romowie, do edukacji, zatrudnienia, a także na rzecz wspierania ich włączenia społecznego (3 000 000,00)

Na wartość wskaźnika składa się łączna liczba osób bezrobotnych i biernych zawodowo zgodnie z definicjami wskaźników wspólnych: liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie i liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie.

Szacując ilość osób biernych zawodowo w oparciu o dane dotyczące wsparcia tej grupy docelowej w ramach działania 9.1 RPO WD 2014-2020 zakłada się, że 60% alokacji z kodu 163, tj. 18 233 891,40 EUR będzie realizować wskaźnik. W przypadku kodu 138 – 53% alokacji, tj. 6 504 118,1 EUR przeznaczona jest na realizację wsparcia OWES. Na podstawie danych dotyczących wsparcia osób biernych zawodowo w ramach działania 9.4 RPO WD 2014-2020 zakłada się, że 20% tych środków, tj. 1 300 823,62 EUR będzie realizować wskaźnik. W związku z tym sumaryczna alokacja z kodów 136,138 i 163 na realizację wskaźnika wynosi 39 534 715,03 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 175 929 481,88 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 21 374,62 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 24 580,81 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 17 206,57 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(3*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

$175\,929\,481,87 / 17\,206,57 * (1-0,27) = 7\,464\text{osób}$.

Szacując ilość osób bezrobotnych w oparciu o dane dotyczące wsparcia tej grupy docelowej w ramach działania 9.1 RPO WD 2014-2020 zakłada się, że 37% alokacji z kodu 163, tj. 11 244 233 EUR będzie

realizować wskaźnik. Na realizację wsparcia OWES w ramach kodu 138 przeznaczona jest 53% alokacji, tj. 6 504 118,1 EUR. W oparciu o dane dotyczące wsparcia osób bezrobotnych w ramach działania 9.4 RPO WD 2014-2020 zakłada się, że 80% środków przeznaczonych na wsparcie OWES, tj. 5 203 294,48 EUR będzie realizować wskaźnik. W związku z tym sumaryczna alokacja z kodów 136,138 i 163 na realizację wskaźnika wynosi 36 447 527,53 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 162 191 497,53 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 27 101,23 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 31 166,41 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 21 816,49 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(3*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

$$162\ 191\ 497,53 / 21\ 816,49 * (1-0,27) = 5\ 427\ \text{osób.}$$

Tym samym wartość wskaźnika wynosi:

$$7\ 464 + 5\ 427 = 12\ 891$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)

3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. ; (istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDS 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9i), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 2 861, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (17 127) stanowi zaledwie 16,70 %.

Wobec powyższego dla wartości pośredniej wskaźnika zastosowano tożsamy wskaźnik kompensacji w wysokości 27%. tj. wartość pośrednia będzie równa 4,5% wartości docelowej i wyniesie: 581.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (h) 4.8	EFS	przejściowy	EECO 15	Mniejszości (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie)	osoby	93,00	931,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 154. Działania na rzecz poprawy dostępu grup marginalizowanych, takich jak Romowie, do edukacji, zatrudnienia, a także na rzecz wspierania ich włączenia społecznego - na realizację wsparcia skierowanego do mniejszości narodowych, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie przeznaczają się 3 000 000 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 13 350 000,00 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy oszacowany na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 w ramach PO WER wynosi 13 000,00 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 14 950,00 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 10 465,00 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(3*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

$13\,350\,000,00 / 10\,465,00 * (1-0,27) = 931$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie; (istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Zaplanowany w ramach FEDS 2021-2027 zakres wsparcia w tym celu szczegółowym jest nowym zakresem, który wcześniej, w poprzednich perspektywach nie był realizowany. Wobec powyższego nie ma możliwości ocenić i oszacować jaką wartość pośrednią będą realizować przedmiotowe projekty. Dlatego też ustanawia się cel pośredni ustanawia się na poziomie 10% wartości docelowej (93).

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (h) 4.8	EFS	przejściowy	EECO 07	Osoby młode w wieku 18–29 lat	osoby	100,00	3 330,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 136 Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych (20 000 000 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 89 000 000,00 PLN.

Ze względu na specyfikę wsparcia do wyliczeń przyjęto uśredniony koszt jednostkowy oparty na kosztach jednostkowych dot. wsparcia osób bezrobotnych i biernych zawodowo przyjętych do wyliczenia wskaźnika: Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie, który wynosi 24 237,93 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 27 873,62 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 19 511,53 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[32*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27 %.

Wyliczenie:

$89\ 000\ 000,00 / 19\ 511,53 * (1-0,27) = 3\ 330$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)

6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. **możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej** – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS(istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9v), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie w 2016 r. osiągnął wartość 37, co wobec wartości z wykonania na koniec 2021 r. (2 702) stanowi zaledwie 1,37 %.

Wskaźnik pn. Osoby poniżej 25 lat (EFS) w 2016 r. osiągnął wartość 19, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (402) stanowi zaledwie 4,73 %.

Mając na uwadze powyższe ustanawia się wartość celu pośredniego na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (h) 4.8	EFS	przejściowy	PLHC 001	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	podmioty	25,00	630,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 138 Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych (12 271 921,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 54 610 048,45 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 78 581,30 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 90 368,50 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 63 257,95 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(3*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

$54\ 610\ 048,45 / 63\ 257,95 * (1-0,27) = 630$ podmiotów.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)

2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie; (istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9v), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem w 2016 r. osiągnął wartość 158, co wobec wartości z wykonania na koniec 2021 r. (1 071) stanowi zaledwie 14,75 %.

Wobec powyższego dla wartości pośredniej wskaźnika zastosowano tożsamy wskaźnik kompensacji w wysokości 27%. tj. wartość pośrednia będzie równa 3,98 % wartości docelowej i wyniesie 25.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szcze góło wy	Fund usz	Katego ria region u	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zróżdo danyc h [200]	Uwagi
4 (h) 4.8	EFS	przejęc iowy	PL HIL CR 01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	0,00	2022	9 024	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 163 Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (27 389 819 EUR);
- 138 Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych (12 271 921,00 EUR);

- 136 Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych (20 000 000 EUR);
- 154. Działania na rzecz poprawy dostępu grup marginalizowanych, takich jak Romowie, do edukacji, zatrudnienia, a także na rzecz wspierania ich włączenia społecznego (3 000 000 EUR)

Punktem wyjścia dla wyliczeń wartości docelowej wskaźnika są założenia dotyczące wykonania wskaźnika produktu: Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie, przy założeniu, że wskaźnik ten obejmuje osoby należące do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych oraz osoby w wieku 18-29 lat.

Zgodnie z definicją zawartą w Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 – EFS+ wskaźnik Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu odnosi się do pomiaru spełnienia kryterium efektywności społecznej. Efektywność społeczną rozumie się jako odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które dokonały postępu w aktywizacji społecznej. Tak zdefiniowany wskaźnik można odnieść bezpośrednio do definicji efektywności społecznej, która funkcjonowała w perspektywie 2014-2020.

W celu obliczenia wskaźnika odniesiono się do przedsięwzięć realizowanych w ramach Działania 9.1 RPO WD 2014-2020 i na tej podstawie oszacowano wartość wskaźnika rezultatu na poziomie 70% wykonania wskaźników produktu: Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie, którego wartość docelowa wynosi 12 891 osób.

Wyliczenie: 12 891* 70% = 9 024 osoby

CP 4 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (h) 4.8	EFS	przejsi owy	PLH CRO 1	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt	0,00	2022	387	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 138 Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych (12 271 921,00 EUR);

Zgodnie z projektem „Krajowego Planu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej” ok. 53% alokacji przeznaczonej na wsparcie OWES wydatkowana będzie na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Szacuje się, że w projektach OWES poziom kosztów pośrednich będzie wynosił 10% kosztów bezpośrednich, tym samym alokacja z kodu 138 na realizację wskaźnika wynosi 5 853 706,3 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 26 048 993,11 PLN.

Szacuje się, że uśredniony koszt utworzenia miejsca pracy wynosi 61 000 PLN (średnia stawka jednostkowa po indeksacji zgodnie z zapisami Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej). Stawka jednostkowa została skorygowana w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 70 150,00 PLN, a obniżona do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 49 105,00 PLN. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(3*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

26 048 993,11 / 49 105 * (1-0,27) = 387 szt.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDS 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (i) 4.9	EFS	przejściowy	EECO 13	Obywatele państw trzecich	osoby	474,00	15 787

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 157 Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich (29 341 403 EUR);

Alokacja kodu 157 przeznaczona będzie na realizację wsparcia kierowanego bezpośrednio do obywateli państw trzecich (OPT) – ok. 80% oraz na realizację wsparcia kierowanego m.in. do pracowników placówek edukacyjnych, rynku pracy, pomocy społecznej oraz otoczenia i środowisk lokalnych OPT – ok. 20%. Tym samym alokacja na realizację wskaźnika wynosi 23 473 122,4 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 104 455 394,68 PLN.

Koszt jednostkowy oszacowany został na podstawie danych uzyskanych z fundacji zajmujących się kompleksowym wsparciem migrantów. W jego skład wchodzi szacunkowe koszty roczne m.in. w zakresie: kursów językowych, doradztwa, szkoleń, wsparcia tłumaczeń. Szacunkowy koszt jednostkowy wynosi 6 000 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 6 900,00 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 4 830 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(3*3)+(7*25)+(2*68)]/12 = 26,7\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

$104\,455\,394,68 / 4\,830 * (1-0,27) = 15\,787$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)

6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: niska)
5. **..ryzyko związane z nowym obszarem wsparcia** - nie jest znane zainteresowanie grupy docelowej (czy będzie miała zaufanie do współpracy); do efektywnego wydatkowania środków potrzebne są wyspecjalizowane podmioty, które mogą nie być zainteresowane podjęciem realizacji projektów EFS+; (istotność: umiarkowana)
6. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDS 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Zaplanowany w ramach FEDS 2021-2027 zakres wsparcia w tym celu szczegółowym jest nowym zakresem, który wcześniej, w poprzednich perspektywach nie był realizowany. Wobec powyższego ustanawia się wartość celu pośredniego na poziomie 3% wartości docelowej.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Katego ria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (i) 4.9	EFS	prześci owy	PLH ILC R01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	0,00	2022	11 051	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 157 Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich (29 341 403 EUR);

Punktem wyjścia dla wyliczeń wartości docelowej wskaźnika są założenia dotyczące wykonania wskaźnika produktu: Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie. Tym samym wartość alokacji na realizację wskaźnika rezultatu wynosi 80% alokacji z kodu 157, tj. 23 473 122,4 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 104 455 394,68 PLN.

Dla wyliczeń wskaźnika przyjmuje się założenie, że poprawa sytuacji społecznej odnosi się wyłącznie do osób dorosłych, w związku z tym we wskaźniku uwzględnieni zostaną wyłącznie obywatele państw trzecich w wieku 18+. Ponadto szacuje się, że liczba dzieci objętych wsparciem wyniesie ok. 30% wszystkich wspartych osób. Tym samym szacuje się wartość wskaźnika rezultatu na poziomie 70% wykonania wskaźnika produktu: Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie, którego docelowa wartość wynosi 15 787osób.

Wyliczenie:

15 787* 70% = 11 051 osób.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4.11	EFSD	przejściowy	DOL3P	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	288 043,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego a także biorąc uwagę definicję składnika, która odnosi się do projektów zintegrowanych, zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa 10% liczbie osób zamieszkujących objęte wsparciem instrumenty rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

Metodologia pomiaru wskaźnika

Liczba osób objętych projektami wspieranymi przez fundusze w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

Na poziomie celu szczegółowego należy usunąć podwójne liczenie ludności objętej kilkoma projektami realizowanymi w ramach tej samej strategii ZIT/IIT w ramach tego samego celu szczegółowego.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4.11	EFS+	przejściowy	DOL4P	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	3,00	7,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniłoby wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;
- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie utworzonych instrumentów rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

Metodologia pomiaru wskaźnika

Liczba wkładów w strategię ZIT/IIT według każdego celu szczegółowego wnoszonych z funduszy zgodnie z art. 28 lit. a) i c) CPR. Wartości wskaźnika uwzględniają zatem, na poziomie celu szczegółowego, oddzielną liczbę wkładów finansowych w strategię ZIT.

Na poziomie celu szczegółowego strategię objętą wsparciem w ramach kilku projektów w ramach tego samego celu szczegółowego liczy się tylko raz.

Wartość wskaźnika do sprawozdawczości wyliczana przez Instytucję Zarządzającą na poziomie celu szczegółowego.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
-------------------------	---------	-------------------	------------------------	----------------	-----------------	---------------------	------------

4 (k) 4.11	EFŚ	przejściowy	PLKLC 002	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	273,00	9 096,00
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 158 Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych (75 318 614 EUR); • 160 Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury) (4 387 500 EUR). <p>W celu oszacowania wskaźnika przyjmuje się, że wsparcie będzie realizować ok. 95,4 % alokacji z kodu 158, tj. 71 858 885 EUR przeznaczona będzie na realizację działań z zakresu zwiększenia dostępności do usług społecznych, w tym wsparcia procesu deinstytucjonalizacji, które będą realizowały wskaźnik, natomiast 4,6 %, tj. 3 459 729 EUR - na wsparcie dialogu społecznego i obywatelskiego. Alokacja z kodu 160 przeznaczona będzie na realizację programów profilaktycznych, z czego ok. 20,49 %, tj. 898 876,40 EUR przeznaczona będzie na realizację programu z zakresu środowiskowej opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych, który będzie realizował wskaźnik. Tym samym suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 72 757 761,4 EUR.</p> <p>Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 323 772 038,23 PLN.</p> <p>Z uwagi na brak danych historycznych dot. działań z zakresu poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej do wyliczeń przyjmuje się wspólny koszt jednostkowy dla kodów 158 i 160, oparty na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 w zakresie usług społecznych, który wynosi 28 742,87 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 33 054,30 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 23 138,01 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:</p> <p>R: $[(1*3)+(7*25)+(3*68)]/11 = 34,7\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 35%.</p> <p>Wyliczenie:</p> $323\ 772\ 038,23 / 23\ 138,01 * (1-0,35) = 9\ 096\ \text{osób.}$ <p>Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (<u>ogólne</u>) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ryzyko walutowe – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna) 2. zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana) 3. czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante), a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana) 4. ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej; (istotność: umiarkowana) 5. opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna) 6. wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana). 							

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9 iv), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi świadczonymi w programie w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (431) stanowi 0 %. Wskaźnik pn. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 589, co wobec wartości z wykonania na koniec 2021 r. (10 552) stanowi zaledwie 5,60 %.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 273.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (k) 4.11	EFS	przejściowy	PLDKC 001	Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej	szt	1,00	5,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 160 Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury) (4 387 500 EUR).

Zgodnie z Wykazem Przedsięwzięć Priorytetowych Programu Regionalnego, stanowiącym załącznik do projektu Kontraktu Programowego, w ramach przedsięwzięcia „Realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym i wczesnego ich wykrywania oraz edukacja społeczna” planowanych jest 7 projektów profilaktycznych, w zakresie:

1. perinatologii
2. zapobiegania chorobom cywilizacyjnym w odniesieniu do nadwagi, otyłości i cukrzycy wśród mieszkańców
3. wystąpienia zespołu metabolicznego u dzieci (otyłość i niedożywienie u dzieci)
4. zapobiegania samobójstwom
5. stomatologii dzieci
6. osteoporozy
7. środowiskowej opieki psychiatrycznej dla osób dorosłych

Alokacja na realizację programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym i wczesnego ich wykrywania wynosi 5 775 000 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 25 698 750,00 PLN

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(8*25)+(3*68)]/12 = 33,9\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 34%.

Wyliczenie:

$7 * (1-0,34) = 5$ szt.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)

5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych;** (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko opóźnień w procesie wdrażania programów zdrowotnych** – związane jest z procesem wydawania opinii dot. programów zdrowotnych przez Agencję Opiniowania Technologii Medycznych i Taryfikacji; (istotność: umiarkowana)
6. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 8 vi), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na koniec 2021 r. (2) stanowi 0 %.

Mając na uwadze powyższe cel pośredni ustanawia się na poziomie 1.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (k) 4.11	EFS	przejści owy	PLK LCR 02	Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	szt	0,00	2022	134	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 158 Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych (75 318 614,00EUR);
- 160 Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury) (4 387 500 EUR).

Przyjmuje się, że wsparcie będzie realizować ok. 95,4% alokacji z kodu 158, tj. 71 858 885 EUR, wydatkowanej na tworzenie stacjonarnych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej w ramach mieszkalnictwa chronionego, wspomaganego i wytchnieniowego oraz ok. 20,49 %, alokacji z kodu 160, tj. 898 876,40 EUR, wydatkowanej na tworzenie stacjonarnych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej w ramach psychiatrycznej opieki dla osób dorosłych. Tym samym suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 72 757 761,4 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 323 772 038,23 PLN.

Bazując na doświadczeniach z okresu 2014-2020, planuje się uzyskać wskaźnik Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganym i chronionym istniejących po zakończeniu projektu na podobnym poziomie, tj. ok. 170 szt.

Biorąc pod uwagę niską alokację przeznaczoną na ten moment na opiekę psychiatryczną dla osób dorosłych szacuje się, że zostanie uruchomione 1 Centrum Zdrowia Psychicznego. Zgodnie ze standardem organizacyjnym opieki zdrowotnej w Centrum Zdrowia Psychicznego ze stycznia 2022 r. CZP TYP B w formie opieki dziennej, ambulatoryjnej i środowiskowej w standardzie przewiduje 25 łóżek.

Na podstawie powyższych założeń przyjmuje się wartość docelową wskaźnika na poziomie 195 miejsc.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(8*25)+(2*68)]/11 = 30,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 31%.

Wyliczenie:

$$195 * (1-0,31) = 134 \text{ szt.}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)

3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: umiarkowana)

ryzyko niezdefiniowane – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

CP 4 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (k) 4.11	EFS	przejsi owy	PLK LCR 03	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	podmio ty	0,00	2022	34	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 158 Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych (75 318 614 EUR);
- 160 Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury) (4 387 500 EUR).

Przyjmuje się, że wsparcie będzie realizować ok. 95,4 % alokacji z kodu 158, tj. 71 858 885 EUR, wydatkowanej na tworzenie stacjonarnych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej w ramach mieszkalnictwa chronionego, wspomaganego i wytchnieniowego oraz ok. 34,45%, alokacji z kodu 160, tj. 1 511 376,40 EUR, wydatkowanej na tworzenie stacjonarnych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej w ramach psychiatrycznej opieki dla osób dorosłych oraz diagnostykę występowania i terapię zaburzeń rozwojowych ze spektrum FAS/FASD. Tym samym suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 73 370 261,4 EUR.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 326 497 663,23 PLN.

Ze względu na brak danych historycznych i możliwości odniesienia się do doświadczeń przyjmuje się założenie, że w zakresie kodu 158 – co najmniej 45 podmiotów rozszerzy lub podniesie jakość usług (na podstawie liczby beneficjentów Działania 9.2 A i C), w zakresie Kodu 160 – co najmniej 7 podmiotów (zakładając, że w planowanych działaniach definicje wskaźnikową osiągnie beneficjent działań FAS/FASD, beneficjent opieki psychiatrycznej oraz 5 beneficjentów programów profilaktycznych, którzy jako element projektu „wdrożą” standardy dostępności).

Na podstawie powyższych założeń przyjmuje się wartość docelową wskaźnika na poziomie 52 podmiotów.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(7*25)+(3*68)]/11 = 34,7\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 35%.

Wyliczenie:

$$52 * (1-0,35) = 34 \text{ podmioty}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

7. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
8. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
9. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
10. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
11. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
12. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

6. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej

sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)

7. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
8. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
9. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
10. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (I) 4.12	EFS	przejściowy	EECO 01	Całkowita liczba uczestników	osoby	188,00	6 260,00
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> 158 Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych (15 731 577 EUR); 							

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 70 005 517,65 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 9 585,40 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 11 023,21 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 7 716,25 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(3*3)+(5*25)+(3*68)]/11 = 30,7\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 31%.

Wyliczenie:

$70\,005\,517,65 / 7\,716,25 * (1-0,31) = 6\,260$ osób

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)

4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDS 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9 iv), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 589, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (10 552) stanowi zaledwie 5,60 %.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

Wskaźniki rezultatu

CP 4	Fundusze	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (I) 4.12	EFS	przejściowy	PLH ILC R01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	0,00	2022	3 756	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 158 Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych (15 731 577,0 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 70 005 517,65 PLN.

Z uwagi na fakt, że w ramach perspektywy 2014-2020 efektywność społeczna w odniesieniu do osób najbardziej potrzebujących, w tym dzieci nie podlegała monitorowaniu, do wyliczeń przyjęto szacunkowe wyliczenia oparte na danych historycznych dot. działania 9.1 RPO WD 2014-2020 oraz wymogach zdefiniowanych w Wytycznych w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020. Na tej podstawie oszacowano wartość wskaźnika rezultatu na poziomie 60% wykonania wskaźnika produktu: Całkowita liczba osób objętych wsparciem EFS+, którego wartość docelowa wynosi 6 260.

Wyliczenie:

 $6\,260 * 60\% = 3\,756 \text{osób}$

PRIORYTET 8: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA EDUKACJI NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP4 EFS+)

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4.6	EFS+	przejściowy	DOL3P	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	288 043,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;

- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie osób zamieszkujących objęte wsparcie instrumenty rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

Metodologia pomiaru wskaźnika

Liczba osób objętych projektami wspieranymi przez fundusze w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

Na poziomie celu szczegółowego należy usunąć podwójne liczenie ludności objętej kilkoma projektami realizowanymi w ramach tej samej strategii ZIT/IIT w ramach tego samego celu szczegółowego.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4.6	EFS+	przejściowy	DOL4P	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	3,00	7,00

Metodologia:

W marcu 2020 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego rozpoczął dyskusję z wszystkimi interesariuszami i jednostkami samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w sprawie podejścia terytorialnego w perspektywie 2021-2027. Celem dyskusji było wypracowanie rozwiązania, które zapewniało by wsparcie i objęcie instrumentami rozwoju terytorialnego całego województwa – tak, aby nie było obszarów, które nie mogłyby być objęte wsparciem.

Po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych Zarządu Województwa Dolnośląskiego z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego oraz na podstawie porozumień i listów intencyjnych poszczególnych jst, scharakteryzowano podejście terytorialne obejmujące cały obszar województwa dolnośląskiego poprzez 7 obszarów:

- 6 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;

- 1 Inny Instrument Terytorialny;

Wobec powyższego zakłada się w ramach metodologii, że wartość docelowa wskaźnika będzie równa liczbie utworzonych instrumentów rozwoju terytorialnego (7).

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

Metodologia pomiaru wskaźnika

Liczba wkładów w strategię ZIT/IIT według każdego celu szczegółowego wnoszonych z funduszy zgodnie z art. 28 lit. a) i c) CPR. Wartości wskaźnika uwzględniają zatem, na poziomie celu szczegółowego, oddzielną liczbę wkładów finansowych w strategię ZIT.

Na poziomie celu szczegółowego strategię objętą wsparciem w ramach kilku projektów w ramach tego samego celu szczegółowego liczy się tylko raz.

Wartość wskaźnika do sprawozdawczości wyliczana przez Instytucję Zarządzającą na poziomie celu szczegółowego.

CP4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (f) 4.6	EFŚ	przejściowy	PLFCO 01	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	osoby	139,00	4 618,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 148 Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury) (19 297 401 EUR/85 873 434,5 PLN);

Zakłada się, że 60% alokacji kodu 148 będzie dotyczyło zajęć dodatkowych.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi $85\,873\,434,5 \times 60\% = 51\,524\,060,7$ PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 9 286,07 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 10 678,98 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 7 475,28 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(2*3)+(6*25)+(3*68)]/11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$51\,524\,060,7 / 7\,475,28 * (1-0,33) = 4\,618$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)

4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej;** (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych;** (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 i), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej w 2016 r. osiągnął wartość 702, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (13 468) stanowi zaledwie 5,21 %.

Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (f) 4.6	EFŚ	przejściowy	PLFCO 02	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego	szt	26,00	859,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 148 Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury) (19 297 401 EUR/85 873 434,5 PLN);

Zakłada się, że 30% alokacji kodu 148 będzie dotyczyło tworzenia nowych miejsc przedszkolnych i zajęć dodatkowych.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi $85\,873\,434,5 \times 30\% = 25\,762\,030,35$ PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 24 956,03 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 28 699,43 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 20 089,6 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(2*3)+(6*25)+(3*68)]/11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$25\,762\,030,35 / 20\,089,6 * (1-0,33) = 859$ szt.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas

- możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
  3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
  4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
  5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 i), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie w 2016 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (5 886) stanowi 0 %.

Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (f) 4.6	EFS	przejściowy	PLFCO 03	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	1 217,00	40 560,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 149 Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury) (62 892 204 EUR/ 279 870 307,8 PLN);

Zakłada się, że 40% alokacji kodu przeznaczone będzie na realizację interwencji wskaźnikowej czyli na projekty placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne.

$62\,892\,204\text{ EUR} \cdot 40\% = 25\,156\,881\text{ EUR}$

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 111 948 123 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 297,21 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 641,79 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 1 849,25 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R: [(2 \cdot 3) + (6 \cdot 25) + (3 \cdot 68)] / 11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$111\,948\,123 / 1\,849,25 \cdot (1 - 0,33) = 40\,560\text{ osób}$.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak

może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)

4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 i), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie w 2016 r. osiągnął wartość 4 782, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (136 862) stanowi zaledwie 3,49 %.

Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (f) 4.6	EFS	przejściowy	PLFCO 04	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	osoby	0,00	11 530,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 149 Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury) (62 892 204 EUR/279 870 307,8 PLN);

Zakłada się, że 50% alokacji kodu przeznaczone będzie na realizację interwencji wskaźnikowej czyli na projekty placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

62 892 204 EUR*50% = 31 446 102EUR

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 139 935 153,9PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 10 101,28 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 11 616,47 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 8 131,53 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(2*3)+(6*25)+(3*68)]/11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$139\,935\,153,9 / 8\,131,53 * (1-0,33) = 11\,530$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową.** (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 iv), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie w 2017 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (3620) stanowi 0%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD, w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono jako 0. Takie postępowanie potwierdza dodatkowo doświadczenie z perspektywy 2014-2020 polegające na zmianie wartości pośrednich przed przeglądem ram wykonania w tym obszarze.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (f) 4.6	EFSD	przejściowy	PLFCO 05	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	osoby	0,00	5 819

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 149 Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury) (62 892 204 EUR/279 870 307,8 PLN);

Zakłada się, że 25% alokacji kodu przeznaczone będzie na realizację interwencji wskaźnikowej czyli na projekty z zakresu staży uczniowskich placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

$62\,892\,204\text{ EUR} \cdot 25\% = 15\,723\,051\text{ EUR}$

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 69 967 576,95 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 10 008,13 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 11 509,35 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 8 056,54 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R: [(2 \cdot 3) + (6 \cdot 25) + (3 \cdot 68)] / 11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$69\,967\,576,95 / 8\,056,54 \cdot (1 - 0,33) = 5\,819$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- 1. ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
- 2. zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej;** (istotność: umiarkowana)

3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

7. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
8. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
9. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
10. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
11. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 iv), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy w programie w 2017 r. osiągnął wartość 702, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (16 979) stanowi 4,13%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD, w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono jako 0. Takie postępowanie potwierdza dodatkowo doświadczenie z perspektywy 2014-2020 polegające na zmianie wartości pośrednich przed przeglądem ram wykonania w tym obszarze.

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (f) 4.6	EFŚ	przejściowy	PLFCO 06	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	osoby	32,00	520,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 148 Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury) (19 297 401 EUR/85 873 434,5 PLN);
- 149 Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury) (62 892 204 EUR/279 870 307,8 PLN);

Zakłada się, że 10% alokacji kodu 148 oraz 10% alokacji kodu 149 realizuje wskaźnik:

$$19\,297\,401 \times 10\% + 62\,892\,204 \times 10\% = 8\,218\,960,5$$

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 36 574 374,23 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 58 470,48 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 67 241,05 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 47 068,74 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(2*3)+(6*25)+(3*68)]/11 = 32,73\%. \text{ Wartość zaokrąglono do pełnej wartości } 33\%.$$

Wyliczenie:

$$36\,574\,374,23 / 47\,068,74 * (1-0,33) = 520 \text{ osób.}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową.** (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. **możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej** – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 i), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 2 060, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (11 123) stanowi zaledwie 18,52%.

Wobec powyższego dla wartości pośredniej wskaźnika zastosowano tożsamy wskaźnik kompensacji w wysokości 33%. tj. wartość pośrednia będzie równa 6,11 % wartości docelowej i wyniesie 31,78 (32).

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
------------------------------------	-------------	--------------------------	------------------------	----------------	-----------------	---	------------------	---------------	---------------------------	-------

4 (f) 4.6	EFS	przejściowy	PLF CR 01	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	0,00	2022	23 441	SL	
--------------	-----	-------------	-----------------	--	-------	------	------	--------	----	--

Metodologia:

Wskaźnik rezultatu PLFCR01 wydaje się być adekwatny do wskaźników produktu PLFCO04 i PLCO03, które razem zostały oszacowane na poziomie 52 090 osób. Adekwatny, ale o wiele od nich węższy, to znaczy że wskaźniki produktu mierzą bardzo ogólnie „wsparcie”, a szacowany rezultat - zgodnie z metodologią pomiaru – mierzy nabycie kompetencji lub kwalifikacji rozumianych bardzo precyzyjnie i zwalidowanych.

Z uwagi na powyższe zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 45% sumy wskaźników produktu: Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem oraz Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem.

Wyliczenie:
 $(40\ 560 + 11\ 530) * 45\% = 23\ 441$ osób.

CP 4 Cel szcze góły	Fundusze	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (f) 4.6	EFS	przejściowy	PLF CR 05	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują przez co najmniej 24 miesiące po zakończeniu projektu	sztuki	0,00	2022	362	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 148 Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury) (19 297 401 EUR/85 873 434,5 PLN);

Do wyliczeń wartości docelowej wskaźnika przyjęto szacunkowe wyliczenia oparte na danych historycznych dot. działania 10.1 RPO WD 2014-2020.

Wartość wskaźnika produktu: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie na dzień 31.08.2021 r. wyniosła 5 856 szt.

Wartość wskaźnika rezultatu: Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS oszacowano na dzień 31.12.2020 r. – wyniosła 2 471 szt.

Na tej podstawie oszacowano wartość wskaźnika rezultatu na poziomie 42,20% wykonania wskaźnika produktu: Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego, którego wartość docelowa wynosi 859.

Wyliczenia:
 $859 * 42,2\% = 362$ szt.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)

Wskaźniki produktu

CP 4 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
4 (g) 4.7	EFS	przejściowy	PLGC 001	Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi	osoby	220,00	7 343

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 151 Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury) (36 297 401 EUR/ 161 523 434,45 PLN);

Zakłada się, że 90% alokacji kodu 151 przeznaczona będzie na realizację działań w ramach BUR, natomiast 10% alokacji będzie wydatkowane na wsparcie w ramach LOWE.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 145 371 090,96 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 16 476,66 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 18 948,16 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 13 263,71 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(2*3)+(6*25)+(3*68)]/11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$145\,371\,090,96 / 13\,263,71 * (1-0,33) = 7\,343$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)

6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 iii), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie w 2016 r. osiągnął wartość 0, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (23 910) stanowi 0 %.

Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

Wskaźniki rezultatu

CP 4 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
4 (g) 4.7	EFS	przejęci owy	EEC R03	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	0,00	202 2	5 140	SL	
<p>Metodologia:</p> <p>Na podstawie danych historycznych RPO WD 2014-2020, gdzie efektywność Działania 10.4 w ramach wskaźnika: Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia wynosiła 70%, a efektywność Działania 10.3 (również realizująca tę formę wsparcia, gdzie kwalifikacje podnoszą osoby 25+, 50+ oraz o niskich kwalifikacjach) to ok. 76%. Co oznacza, że tylko 70% -76% uczestników wsparcia nabyło kompetencje zgodnie z definicją wskaźnika.</p> <p>Z uwagi na powyższe zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 70% wartości wskaźnika produktu: Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi.</p> <p>Wyliczenie:</p> <p>7 343 * 70% = 5 140 osoby.</p>										

PRIORYTET 9: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA RZECZ TRANSFORMACJI OBSZARÓW GÓRNICZYCH NA DOLNYM ŚLĄSKU (CP6)

CEL SZCZEGÓŁOWY: JSO8.1. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie (FST)

Wskaźniki produktu

Cel społeczny:

CP 6 Cel szczegół owy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)

8.1	FST	przejściowy	EEOO 02	Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni	osoby	122,00	816,00
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kod interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> 163 Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (14 000 000 EUR). <p>Szacując wartość docelową wskaźnika zakłada się, w oparciu o dane dotyczące wsparcia osób bezrobotnych w ramach działania 9.1 RPO WD 2014-2020, że ok. 37% alokacji z kodu 163, tj. 5 180 000 EUR będzie realizować wskaźnik.</p> <p>Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 23 051 000 PLN.</p> <p>Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 27 101,23 PLN¹. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 31 166,41 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 21 816,49 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:</p> <p>R: $[(3*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.</p> <p>Wyliczenie:</p> <p>$23\ 051\ 000 / 21\ 816,49 * (1-0,27) = 816$ osób.</p> <p>Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (<u>ogólne</u>) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. ryzyko walutowe – związane jest z wahaniem kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna) 8. zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana) 9. czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante), a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana) 10. ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej; (istotność: niska) 11. opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna) 12. wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana). <p>Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka <u>szczegółowe</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się powodzeniem beneficjentów. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana) 							

¹ Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla wskaźnika w ramach CP4: EEOO2+04 Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie

2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie; (istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 na podstawie danych sprawozdawczych ustalono wartość celu pośredniego na poziomie 15% wartości docelowej.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
8.1	FST	przejściowy	EECO 04	Osoba bierna zawodowo	osoby	00,00	1 673

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 163 *Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (14 000 000 EUR).*

Szacując wartość docelową wskaźnika zakłada się, w oparciu o dane dotyczące wsparcia osób biernych zawodowo w ramach działania 9.1 RPO WD 2014-2020, że 60% alokacji z kodu 163, tj. 8 400 000 EUR będzie realizować wskaźnik.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 37 380 000 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 21 374,62 PLN². Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 24 580,81 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 17 206,57 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji

$R: [(3*3)+(6*25)+(2*68)]/11 = 26,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 27%.

Wyliczenie:

$37\,380\,000 / 17\,206,57 * (1-0,27) = 1\,673$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową.** (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów

² Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla wskaźnika w ramach CP4 EECO02+04 Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie

formalnych oraz administracyjnych można znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)

4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. ; (istotność: niska)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDS 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
8.1	FST	przejściowy	PLKLC 002	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	82	2 750

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 158 Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych (22 000 000 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 97 900 000 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 w zakresie usług społecznych wynosi 28 742,87 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 33 054,30 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 23 138,01 PLN. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(7*25)+(3*68)]/11 = 34,7\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 35%.

Wyliczenie:

$97\,900\,000 / 23\,138,01 * (1-0,35) = 2\,750$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)

5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych;** (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziomie osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 9 iv), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Wskaźnik pn. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 589, co wobec wartości z wykonania na koniec 2021 r. (10 552) stanowi zaledwie 5,60 %.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
8.1	FST	przejściowy	PLFCO 03	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	725	24 184

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 149 Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury) (15 000 000 EUR/ 66 750 000 PLN);

Zakłada się, że 100% alokacji kodu przeznaczone będzie na realizację interwencji wskaźnikowej czyli na projekty placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne.

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 66 750 000 PLN. Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 297,21 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 641,79 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 1 849,25 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(2*3)+(6*25)+(3*68)]/11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$66\,750\,000 / 1\,849,25 * (1-0,33) = 24\,184$ osoby.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)

2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rządu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie w 2016 r. osiągnął wartość 4 782, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (136 862) stanowi zaledwie 3,49 %.

Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
8.1	FST	przejściowy	PLFCO 05	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	osoby	0,00	1 388

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 149 Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury) (15 000 000 EUR/ 66 750 000 PLN);

Zakłada się, że 25% alokacji kodu przeznaczone będzie na realizację interwencji wskaźnikowej czyli na projekty z zakresu staży uczniowskich placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

15 000 000 EUR*25% = 3 750 000 EUR

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 16 687 500 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 10 008,13 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 11 509,35 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 8 056,54 PLN; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(2*3)+(6*25)+(3*68)]/11 = 32,73\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 33%.

Wyliczenie:

$16\ 687\ 500 / 8\ 056,54 * (1-0,33) = 1\ 388$ osób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: niska)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)
2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci

będą wstanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: poważna)

5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 10 iv), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. dla projektów o podobnym zakresie wsparcia. Biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione.

Zgodnie z danymi ze sprawozdania rocznego za 2021 rok z realizacji RPO WD 2014-2020 wskaźnik pn. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy w programie w 2017 r. osiągnął wartość 702, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (16 979) stanowi 4,13%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD, w ramach FEDS wartość pośrednią ustalono jako 0. Takie postępowanie potwierdza dodatkowo doświadczenie z perspektywy 2014-2020 polegające na zmianie wartości pośrednich przed przeglądem ram wykonania w tym obszarze.

Wskaźniki rezultatu

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [51]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych
6 (i)	FST	przejściowy	EECR 01	Uczestnicy poszukujący pracy po zakończeniu udziału w programie	osoby	0	2022	418,00	SL

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 163 Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (14 000 000 EUR).

Historyczną efektywność zatrudnieniową w ramach Działania 9.1 RPO WD 2014-2020 wyliczono na poziomie 25%. Na podstawie tych danych wyliczono wartość docelową wskaźnika. Zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 25% wartości wskaźnika produktu: Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie.

Wyliczenie:

$1\ 673 * 25\% = 418$ osób.

CP 6 Cel szcze góły	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
8.1	FST	przejęci owy	PLK LCR 02	Liczba utworzonych miejsz świadczenia usług w społeczności lokalnej	szt.	0,00	2022	36	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 158 Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych (22 000 000 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 alokacja na realizację wskaźnika wynosi 97 900 000 PLN.

Bazując na założeniach przyjętych do wyliczenia wartości docelowej wskaźnika PLKLCR02 Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej w ramach celu szczegółowego 4.11, tj. utworzenia 170 miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej w ramach alokacji w kwocie 319 772 038,25 PLN (71 858 885 EUR w ramach kodu 158) przyjmuje się koszt jednostkowy na poziomie 1 881 012 PLN.

Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

R: $[(1*3)+(8*25)+(2*68)]/11 = 30,8\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 31%.

Wyliczenie:

$97\,900\,000/1\,881\,012 * (1-0,31) = \text{ok. } 36 \text{ szt.}$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące (ogólne) czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut. Dobrym przykładem jest światowy kryzys gospodarczy mający miejsce na przełomie 2008/2009 w skutek, którego wartość euro w stosunku do złotego znacznie wzrosła; (istotność: poważna)
2. **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
3. **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
4. **ostateczne ustalenia dot. Występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
5. **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych**; (istotność: poważna)
6. **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową. (istotność: umiarkowana).

Z uwagi na specyfikę projektów społecznych należy wziąć pod uwagę kolejne ryzyka szczegółowe:

1. możliwość reagowania na skutek dynamicznie zachodzących zmian sytuacji społeczno-gospodarczej – należy zachować możliwość elastycznego wyboru typu udzielanego wsparcia w zależności od danej sytuacji oraz pojawiających się nowych wyzwań. Istnieje ryzyko, iż w skutek nieoczekiwanych zmian

gospodarczych lub społecznych, zaplanowana forma wsparcia (na którą odpowiada wskaźnik) nie będzie cieszyła się **powodzeniem beneficjentów**. Należy mieć wówczas możliwość kierowania wsparcia w ramach innego typu przedsięwzięcia, bez obawy nieosiągnięcia zaplanowanego do osiągnięcia wskaźnika; (istotność: umiarkowana)

2. **ryzyko zmieniającej się ceny** – ryzyko ściśle związane z niekorzystnymi zmianami cen usług świadczonych przez przedsiębiorstwa, organizacje, urzędy oraz stowarzyszenia. Także wprowadzenie nowych standardów świadczonych usług może spowodować znaczący wzrost kosztów, co z kolei może przełożyć się na wzrost kosztu jednostkowego branego pod uwagę przy szacowaniu wartości docelowych. Również obciążenia fiskalne (ewentualna zmiana wysokości podatku VAT) a także zasady udzielania pomocy publicznej będą miały wpływ na aplikowanie przez potencjalnych beneficjentów; (istotność: umiarkowana)
3. **ryzyko realizacji projektów o niższej efektywności niż dotychczas** – perspektywa finansowa na lata 2021-2027 będzie kolejną z rzędu interwencją funduszy unijnych. Do tej pory wsparto wiele przedsięwzięć oraz inwestycji, jednak jeszcze bardzo wiele jest do osiągnięcia. Wiele dziedzin życia społecznego i gospodarczego wymaga dodatkowego wsparcia funduszy unijnych. Niemniej jednak może wystąpić zjawisko coraz mniejszego zainteresowania beneficjentów uzyskaniem środków z UE. Należy także wziąć pod uwagę kwestię ewentualnych usprawnień (lub ich braku) w aplikowaniu o środki unijne. Ewentualne stawianie beneficjentom kolejnych wymogów formalnych oraz administracyjnych może znacząco zniechęcić o ubieganie się o pomoc; (istotność: umiarkowana)
4. **ryzyko wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów** – w związku z koniecznością wniesienia wkładu własnego przez beneficjentów, istnieje ryzyko, iż nie wszyscy zainteresowani beneficjenci będą w stanie wnieść wkład własny do planowanych projektów, co w konsekwencji znacznie ograniczy grupę potencjalnych podmiotów ubiegających się o finansowanie. Powyższe ryzyko w znaczącym stopniu dotyczy projektów współfinansowanych z EFS, w których dotychczas wkład własny był zapewniany przez budżet państwa; (istotność: umiarkowana)
5. **ryzyko niezdefiniowane** – na poziom osiągnięcia wartości docelowych założonych w FEDŚ 2021-2027 wskaźników mogą mieć wpływ inne – niezdefiniowane i nierozpoznane czynniki, które znacznie utrudnią lub też uniemożliwią osiągnięcie założonych rezultatów; (istotność: niska)

CP 6 Cel szcze góło wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Zródło danych [200]	Uwagi
8.1	FST	przejści owy	PLF CR 01	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	0,00	2022	11 507	SL	

Metodologia:

Wskaźnik rezultatu PLFCR01 wydaje się być adekwatny do wskaźników produktu PLFCO05 i PLCO03, które razem zostały oszacowane na poziomie 25 572 osób. Adekwatny, ale o wiele od nich węższy, to znaczy że wskaźniki produktu mierzą bardzo ogólnie „wsparcie”, a szacowany rezultat - zgodnie z metodologią pomiaru – mierzy nabycie kompetencji lub kwalifikacji rozumianych bardzo precyzyjnie i zwalidowanych.

Z uwagi na powyższe zakłada się, że wartość docelowa wskaźnika rezultatu to 45% sumy wskaźników produktu: Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem oraz Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich.

Wyliczenie:

$(24\ 184 + 1\ 388) * 45\% = 11\ 507$ osób.

Cel gospodarczy:

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	0,00	186,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (5 000 000,00 EUR);
- 020 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe) (15 000 000,00 EUR);
- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (45 000 000,00 EUR).
- 029 Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu (12 000 000,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 342 650 000,00 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy – nie dotyczy. Wskaźnik jest sumą wskaźników produktów o nr od RCO02 do RCO04, czyli w przypadku zakresu wsparcia CP6 cel szczegółowy i (Transformacja gospodarcza) jest to tylko jeden wskaźnik, tj. RCO02. Zgodnie z powyższym wartością i podejściem metodologicznym do wartości wskaźnika RCO01 jest takie same jak we wskaźniku RCO02. Wskaźnik kompensacji zgodnie z przyjętym wskaźnikiem kompensacji w RCO02:

$R = [(6*25)+(3*68)]/9 = 39,33\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 39%.

Wyliczenie: RCO01=RCO02, tj. 186szt.

Czynniki ryzyka (takie jak w RCO02), które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: umiarkowana);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);

6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
9. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1a), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Inwestycje produkcyjne: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) w 2016 r. osiągnął wartość 2, co stanowi zaledwie 0,3% wartości sprawozdawanej w 2021 r. (657). Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	0,00	186,00

Metodologia:

- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (5 000 000,00 EUR);
- 020 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe) (15 000 000,00 EUR);
- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (45 000 000,00 EUR).
- 029 Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu (12 000 000,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 342 650 000,00 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy wyliczono na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 (w zakresie działań 1.2, 1.3, 1.4, 1.5), które wykorzystano przy wyliczeniu kosztu jednostkowego dla wskaźnika RCO002 w CP 1 (i) oraz wskaźnika RCO002 w CP 1 (iii). Sumę kosztów jednostkowych dla ww. wskaźników w CP 1 podzielono na 2 aby uzyskać średnią. W konsekwencji przyjęto, że koszt jednostkowy dla wskaźnika RCO002 w CP 6 (i) wynosi 1 392 407,03 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 601 268,09 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 1 120 887,66 PLN, tj. 251 884,87 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R = [(6 \cdot 25) + (4 \cdot 68)] / 9 = 39,33\%. \text{ Wartość zaokrąglono do pełnej wartości } 39\%.$$

Wyliczenie:

$$77\,000\,000,00 / 251\,884,87 \cdot (1 - 0,39) = 186 \text{ szt.}$$

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: umiarkowana);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
9. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1a), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Inwestycje produkcyjne: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) w 2016 r. osiągnął wartość 2, co stanowi zaledwie 0,3% wartości sprawozdawanej w 2021 r. (657). Mając na uwadze, że 2016 r. był już trzecim rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCO10 (DOLSP)	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	1,00	30,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (5 000 000,00 EUR);
- 029 Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu (12 000 000,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 75 650 000,00 PLN.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 005 174,36 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 305 950,52 PLN, uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 614 165,36 PLN, tj. 362 733,79 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 \cdot 25) + (2 \cdot 68)] / 7 = 37,2\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 37%.

Wyliczenie:

$17\,000\,000,00 / 362\,733,79 \cdot (1 - 0,37) = 30$ przedsiębiorstw

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności** przez KE dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
3. **Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z problemem z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
6. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** (istotność: umiarkowana);
7. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu cel pośredni dla 2024 r. będzie mógł być osiągnięty na niskim poziomie. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 1b), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 16, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (243) stanowi zaledwie 6,6%. Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono na poziomie 3% wartości docelowej..

CP 6 Cel szcze góty	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
6 i 8.1	FST	przejsi owy	DO L1P	Powierzchnia budynków MŚP poddanych termomodernizacji	m2	0,00	2022	92 542	SL	

Metodologia: Wskaźnik realizuje kod interwencji 040 Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 35 145 364,00 EUR.

Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 32 685 188,50 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 1 149,96 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15%, co równa się 1 322,45 PLN, a wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 925,72 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 208,03 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(3*68)]/8 = 41,1\%$$

Wyliczenie:

$$32\ 685\ 188,50 / 208,03 * (1-0,411) = 92\ 542\ m^2$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowane)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych** a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych, braku wykonawców, sezonowością prac itp.; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**. (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4c Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji w 2017 r. osiągnął wartość 14 157 m², co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1 125 737 m²) stanowi zaledwie 1,26%. Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

Definicja:

Wskaźnik mierzy powierzchnię netto budynków poddanych termomodernizacji (wyrażoną w m²). Termomodernizacja definiowana jest jako przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej budynku.

Poprawę charakterystyki energetycznej należy wyliczyć metodą obliczeniową, tj. metodą z załącznika nr 1 do Rozporządzenia MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 376).

Wskaźniki rezultatu

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
6 (i) 8.1	FST	Przejściowy	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	roczny EPC	0	2022	1074	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- 021 Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne (45 000 000,00 EUR).

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 200 250 000,00 PLN.

Koszt jednostkowy wyliczony na bazie wskaźnika EECO02 z CP4 a „Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie”, który wynosi 19 507,89 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 22 434,07 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 15 703,85 PLN, tj. w zaokrągleniu 3 528,96 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 \cdot 25) + (3 \cdot 68)] / 8 = 41,1$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 41%.

Wyliczenie:

$(45\,000\,000,00 / 3\,528,96 \cdot (1 - 0,41)) / 7 \text{ lat} =$ w zaokrągleniu do pełnej wartości (bez uwzględniania miejsc po przecinku) 1074 roczny EPC

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
- Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);
- Opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. (istotność: umiarkowana);

4. **Wpływ pandemii Covid-19** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową (istotność: umiarkowana).
5. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego** wnioskodawcy (istotność: poważna);
6. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect. oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
7. **Brak zainteresowania oferowanym wsparciem** ze strony przedsiębiorstw - (istotność: poważna);
8. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana).

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
6 (i) 8.1	FST	Przejściowy	RCR 03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0	2022	47	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji:

- Wskaźnik realizuje kod interwencji:
- 010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów (5 000 000,00 EUR);
- 029 Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu (12 000 000,00 EUR);

Biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 suma alokacji na realizację wskaźnika wynosi 75 650 000,00 PLN.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 1 174 155,01 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 350 278,26 PLN, a obniżony do wartości dofinansowania na poziomie 70% wynosi 945 194,78 PLN, tj. 212 403,32 EUR. Na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$R = [(5 * 25) + (3 * 68)] / 8 = 41,1\%$. Wartość zaokrąglono do pełnej wartości 41%.

Wyliczenie:

$17\,000\,000,00 / 212\,403,32 * (1 - 0,41) = 47$ szt.

Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

1. **Ryzyko walutowe** – związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana);
2. **Zawieszenie płatności przez KE** dla danej osi priorytetowej; (istotność: umiarkowana);

3. **Ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej;** (istotność: umiarkowana)
4. **Opóźnienia,** bądź niewykonanie projektu związane z trybem konkurencyjnym i brakiem / ograniczonym dostępem do materiałów/surowców/półproduktów, ect. ; (istotność: poważna)
5. **Ryzyko wzrostu cen** związane ze wzrostem cen w gospodarce związane głównie ze wzrostem cen energii, gazu, surowców, ect, oraz poziomem inflacji (istotność: poważna);
6. **Rozwiązane umowy o dofinansowanie** realizacji projektu – (istotność: umiarkowana);
7. **Problemy z zabezpieczeniem wkładu** własnego wnioskodawcy (istotność: poważna);
8. **Duplikujące się przedsiębiorstwa** - waga ryzyka (istotność: umiarkowana);

Cel środowiskowy:

Wskaźniki produktu

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCO 22	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)	MW	0,00	56,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 048 Energia odnawialna: słoneczna w kwocie 22 000 000 EUR, 049 Energia odnawialna: biomasa w kwocie 7 000 0005 EUR oraz 052 Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna) w kwocie 10 841 727 EUR, o łącznej wartości 39 841 727 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 37 052 806,10 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 213 221,83 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 545 205,10 PLN Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla analogicznego wskaźnika RCO022 w ramach CP 2 pn. „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)” i uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 781 643,57 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 400 369,34 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(3*68)]/9 = 39,3\%$$

Wyliczenie:

$$37\ 052\ 806,10 / 400\ 369,34 * (1-0,393) = 56\ MW$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, surowców, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia fiskalne; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z uzyskiwaniem pozwoleń i decyzji środowiskowych, procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: poważna)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych; (istotność: umiarkowana)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4a Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Energia odnawialna: Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI 30) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 0,14, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (6,81) stanowi zaledwie 2%.

Wskaźnik: Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 1, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1437) stanowi zaledwie 0,07%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCO 18	Lokale mieszkalne o lepszej charakterystyce energetycznej	lokale mieszkalne	0,00	17 111

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji 042 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 100 000 000 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 93 000 000 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 16 795,44 PLN³. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 19 314,76 PLN. Wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 13 520,33 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 3 038,28 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(4*68)]/9 = 44,1\%$$

Wyliczenie:

$$93\ 000\ 000 / 3\ 038,28 * (1-0,441) = 17\ 111\ \text{szt.}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut.; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z brakiem wykonawców, sezonowością prac itp.; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)
- **nakładanie się wsparcia z innych instrumentów** np. programów krajowych lub finansowanych ze środków krajowych (istotność: umiarkowana)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4c Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31) dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 31, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (11 724) stanowi zaledwie 0,3%.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

³ Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla analogicznego wskaźnika RCO018 w ramach CP 2 pn. „Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej”.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCO 19	Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej	m2	0,00	473 719

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 044 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające w kwocie 50 000 000EUR oraz 045 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 56 196 682EUR, o łącznej wartości 106 196 682 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 98 762 914 EUR.

Historyczny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 699,55 PLN⁴. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 804,48 PLN. Wartość dofinansowania na poziomie 70% wynosi 563,14 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 126,55 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(3*68)]/9 = 39,3\%$$

Wyliczenie:

$$98\,762\,914 / 126,55 * (1-0,393) = 473\,719\,m^2$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowane)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych** a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych, braku wykonawców, sezonowością prac itp.; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu.** (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)

⁴ Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla analogicznego wskaźnika RCO019 w ramach CP 2 pn. „Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej”.

• **nakładanie się wsparcia z innych instrumentów** np. programów krajowych lub finansowanych ze środków krajowych (istotność: umiarkowana)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4c Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji w 2017 r. osiągnął wartość 14 157 m², co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (1 125 737 m²) stanowi zaledwie 1,26%. Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	EFRR	przejściowy	RCO 57	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	pasażerowie	0,00	2 765

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kod interwencji: 082 Tabor czystego transportu miejskiego o wartości 15 000 000 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 13 950 000 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 15 784,07 PLN⁵. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 18 151,68 PLN, a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 12 706,18 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 2 855,32EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(4*25)+(3*68)]/7 = 43,4\%$$

Wyliczenie:

$$13\,950\,000 / 2\,855,32 * (1-0,434) = 2\,765 \text{ osób}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

• **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem kosztów produkcji (m.in. cen gazu, energii, materiałów, surowców), sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia fiskalne; (istotność: poważna)

• **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle

⁵ Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla analogicznego wskaźnika RCO057 w ramach CP 2 pn. „Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego”

z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)

- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej;** (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy;** (istotność: poważna)
- **opóźnienia, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych;** (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu;** (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową;** (istotność: umiarkowana)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4e), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn.

Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 4, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (199) stanowi zaledwie 2,01 %.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0. Dodatkowo postępowanie takie potwierdza realizacji projektów zgodnie z SUMP lub dokumentem odpowiednim. Ponieważ interwencja dotyczy tylko subregionu wałbrzyskiego, w którym nie ma jeszcze takich dokumentów a ich stworzenie potrwa, założono cel pośredni na poziomie 0.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCO5 8	Wspierana infrastruktura rowerowa	km	0,00	35,00

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji 083 Infrastruktura rowerowa o wartości 20 000 000 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 18 600 000 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy został ustalony na podstawie projektu realizowanego w działaniu 3.4 RPO WD 2014-2020 pn. „Rowerem przez Miasto - budowa dróg rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych w Świdnicy sposobem na wdrożenie strategii niskoemisyjnej” i wynosi 1 714 071,85 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 1 971 182,63 PLN Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla analogicznego wskaźnika RCO058 w ramach CP 2 pn. „Wspierana infrastruktura rowerowa” i uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 379 827,84 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 310 073,67 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(5*25)+(3*68)]/8 = 41,1\%$$

Wyliczenie:

$$18\ 600\ 000 / 310\ 073,67 * (1-0,411) = 35\ km$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków wstępnych (ex ante)**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na gospodarkę regionalną, potencjalne możliwości realizacji projektów, na zdolności inwestycyjne i nastroje przedsiębiorstw oraz innych beneficjentów do inwestowania, zdolność administracyjną i kadrową; (istotność: umiarkowana)

Uzasadnienie dla celu pośredniego:

Projekty infrastrukturalne finansowane w ramach EFRR/FST cechują się dłuższym okresem realizacji i rozliczenia a biorąc pod uwagę termin zatwierdzenia programu nie jest możliwe wskazanie celu pośredniego innego niż 0 ponieważ faktycznie nie będzie mogło to być spełnione. Przeanalizowano dane historyczne z wdrażania RPO WD 2014-2020 (PI 4e), na podstawie Sprawozdania rocznego z 2021 r. - wskaźnik pn. Długość wspartej infrastruktury rowerowej dopiero w 2017 r. osiągnął wartość 12,37, co wobec wartości z wykonania na 2021 r. (199) stanowi 8,42 %.

Mając na uwadze, że 2017 r. był już czwartym rokiem wdrażania programu RPO WD 2014-2020, a rok 2024 będzie de facto dopiero drugim rokiem wdrażania FEDS, wartość pośrednią dla tego wskaźnika ustalono jako 0.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)

6(i) 8.1	FST	przejściowy	DOLSP	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	19 242,00
-------------	-----	-------------	-------	--	-------	------	-----------

Metodologia:

Wskaźnik dotyczy dwóch strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych objętych Funduszem Sprawiedliwej Transformacji, które znajdują się w subregionie wałbrzyskim:

- ZIT Południowego Obszaru Funkcjonalnego;
- ZIT Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Wartość docelowa wskaźnika oszacowano na poziomie 3% liczby ludności zamieszkującej ww. ZIT.

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

Metodologia pomiaru wskaźnika

Liczba osób objętych projektami wspieranymi przez fundusze w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

Na poziomie celu szczegółowego należy usunąć podwójne liczenie ludności objętej kilkoma projektami realizowanymi w ramach tej samej strategii ZIT/IIT w ramach tego samego celu szczegółowego.

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
6(i) 8.1	FST	przejściowy	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	1,00	2,00

Metodologia:

Wartość wskaźnika dotyczy dwóch strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych objętych Funduszem Sprawiedliwej Transformacji, które znajdują się w subregionie wałbrzyskim:

- ZIT Południowego Obszaru Funkcjonalnego;
- ZIT Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Ponadto wartość wskaźnika zostanie zrewidowana po zatwierdzeniu poszczególnych strategii ZIT/IIT.

Metodologia pomiaru wskaźnika

Liczba wkładów w strategię ZIT/IIT według każdego celu szczegółowego wnoszonych z funduszy zgodnie z art. 28 lit. a) i c) CPR. Wartości wskaźnika uwzględniają zatem, na poziomie celu szczegółowego, oddzielną liczbę wkładów finansowych w strategię ZIT.

Na poziomie celu szczegółowego strategię objętą wsparciem w ramach kilku projektów w ramach tego samego celu szczegółowego liczy się tylko raz.

Wartość wskaźnika do sprawozdawczości wyliczana przez Instytucję Zarządzającą na poziomie celu szczegółowego.

Wskaźniki rezultatu

CP 6 Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCR 29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	Tony równo ważnika CO ₂ /rok	119 360	2022	83 552	SL	

Metodologia:

Metodologię oparto o dane historyczne z umów o dofinansowanie w Działaniu 3.3 RPO WD 2014-2020, dotyczących efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i publicznych. Łączna powierzchnia wyniosła 1 84 586 m², a szacowany wg zawartych umów o dofinansowanie na koniec 2020 roku roczny spadek emisji gazów cieplarnianych 79 986 tCO₂. Wykorzystując dane wyliczono, że średnio na 1 m² szacowany roczny spadek gazów cieplarnianych wynosi 0,073748 tCO₂. Szacuje się także, że spadek emisji będzie na poziomie 30%.

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 040 Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 35 145 364, 042 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 100 000 000 EUR, 044 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające w kwocie 50 000 000 EUR oraz 045 Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej w kwocie 50 000 000 EUR, o łącznej wartości 235 145 364 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 218 685 188 EUR.

Wyliczenie:

Wartość docelowa= [(wartość docelowa wskaźnika RCO19 (powierzchnia budynków + DOL1P))*2]*średnia wartość na m²

Wartość docelowa=((473 719 m² + 92 542 m²) *2)*0,0737748 = 83 551,58 tony CO₂

Ponieważ szacuje się spadek emisji gazów cieplarnianych na poziomie 30%, wartość bazową obliczono na podstawie wartości docelowej:

Wartość bazowa = wartość docelowa *(1/0,7)= 83 552 tCO₂ *(1/0,7) = 119 360 tCO₂

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen gazu, energii, materiałów, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut.; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: poważna)
- **ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z brakiem wykonawców, sezonowością prac itp.; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**. (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych (istotność: umiarkowana)
- **nakładanie się wsparcia z innych instrumentów** np. programów krajowych lub finansowanych ze środków krajowych (istotność: umiarkowana)

CP 2 Cel szcze góto wy	Fundu sz	Kategor ia regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
8.1	EFRR	przejści owy	RC RO 26	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)	MW h/ro k	75 472,00	2 0 2 3	52 830, 00	SL	

Metodologia:

Wartość bazowa została zaczerpnięta na podstawie wdrażania wskaźnika z RPO WD 2014-2020 „Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32)” – wartość końcowa dla 2023 r. wynosi 75 471 865 kWh/rok, czyli 75 472 MWh/rok.

Wyliczenia wartości docelowej:

W związku z wymaganiami nałożonymi na tego typu inwestycje określono wartość docelową zmniejszając wartość bazową o 30% (zgodnie z wymogami określonymi w UP)

$75\,472 - 22\,641,6 = 52\,830,4$

CP 6	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCR 62	Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	Użytkownicy/rok	0,00	2022	218 016	SL	

Metodologia:

Wskaźnik realizuje kody interwencji: 081 Infrastruktura czystego transportu miejskiego w kwocie 10 000 000 oraz 082 Tabor czystego transportu miejskiego w kwocie 15 000 000 o łącznej wartości 25 000 000 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 23 250 000 EUR.

Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 315,39 PLN⁶. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 362,70 PLN, a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 253,89 PLN; biorąc pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 57,05 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(4*25)+(4*68)]/8 = 46,5\%$$

Wyliczenie:

$$23\,250\,000 / 57,05 * (1-0,465) = 218\,016 \text{ użytkowników/rok}$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem kosztów produkcji (m.in. cen gazu, energii, materiałów, surowców), sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: poważna)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: umiarkowana)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 na funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego**; (istotność: poważna)

⁶ Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla analogicznego wskaźnika RCR062 w ramach CP 2 pn. „Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego”

CP 6	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCR64	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	Użytkownicy/rok	0,00	2022	67 017	SL	
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik wyliczono na podstawie uśrednionych kosztów jednostkowych dla wskaźników realizowanych w ramach CP2 EFRR dla celu szczegółowego vii Ochrona przyrody i klimat, celu szczegółowego viii mobilność miejska i aglomeracyjna oraz CP4 EFRR celu szczegółowego vi Zrównoważona kultura i turystyka. Koszt jednostkowy wynosi 259,5 PLN. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 298,43 PLN</p> <p>Alokacja dostępna w ramach CP6 FST w ramach kodu interwencji:</p> <p>083 Infrastruktura rowerowa: 20 000 000 EUR</p> <p>Wyliczenie wartości wskaźnika: $20\,000\,000 / 298,43 = 67\,017$</p>										

CP 6	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
6 (i) 8.1	FST	przejściowy	RCR31	Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna)	MW	0,00	2022	56	SL	
<p>Metodologia:</p> <p>Wskaźnik realizuje kody interwencji: 048 Energia odnawialna: słoneczna w kwocie 22 000 000 EUR, 049 Energia odnawialna: biomasa w kwocie 7 000 000 EUR oraz 052 Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna) w kwocie 10 841 727 EUR, o łącznej wartości 30 000 000 EUR. Uwzględniając (odejmując) koszty uproszczone na poziomie 7%, wartość alokacji realizującej dany wskaźnik wynosi 39 841 727 EUR.</p> <p>Historyczny kwalifikowalny koszt jednostkowy na bazie doświadczeń z perspektywy 2014-2020 wynosi 2 213 221,83 PLN⁷. Koszt jednostkowy został skorygowany w oparciu o wartość inflacji na poziomie 15% i wynosi 2 545 205,10 PLN, a uwzględniając dofinansowanie na poziomie 70% wynosi 1 781 643,57 PLN; biorąc</p>										

⁷ Dane bazują na wyliczeniach metodologicznych dla analogicznego wskaźnika RCO022 w ramach CP 2 pn. „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)”

pod uwagę kurs EUR na poziomie 4,45 koszt jednostkowy wynosi 400 369,34 EUR; na podstawie tych danych wyliczono wartość wskaźnika. Jednocześnie na podstawie ryzyk związanych z realizacją tego typu projektów określono wskaźnik kompensacji:

$$R: [(6*25)+(3*68)]/9 = 39,3\%$$

Wyliczenie:

$$39\,841\,727 / 400\,369,34 * (1-0,393) = 56\,MW$$

Należy zwrócić szczególną uwagę na następujące czynniki ryzyka, które może mogą mieć wpływ na poziom osiągnięcia założonej wartości docelowej:

- **ryzyko wzrostu cen** - ryzyko związane ze wzrostem cen materiałów, surowców, sprzętu i usług; ryzyko związane z poziomem inflacji również obciążenia fiskalne; (istotność: poważna)
- **ryzyko walutowe** - związane jest z wahaniami kursu euro. Powyższe może mieć duże znaczenie, ponieważ od tego zależy dostępność środków do wykorzystania w ramach planowanej interwencji. Wiąże się to ściśle z globalną sytuacją społeczno-gospodarczą, która ma znaczący wpływ na kursy walut; (istotność: umiarkowana)
- **zawieszenie płatności przez KE dla danej osi priorytetowej**; (istotność: umiarkowana)
- **czynniki które mogą wpłynąć na harmonogram realizacji planów działania dot. spełnienia warunków podstawowych**, a które są poza kompetencjami IZ oraz instytucji odpowiedzialnych za spełnienie tych warunków; (istotność: umiarkowana)
- **ostateczne ustalenia dot. występowania i poziomu pomocy publicznej**; (istotność: umiarkowana)
- **problemy z zabezpieczeniem wkładu własnego wnioskodawcy**; (istotność: umiarkowana)
- **opóźnienia**, bądź niewykonanie projektu związane z uzyskiwaniem pozwoleń i decyzji środowiskowych, procedurami wynikającymi z zamówień publicznych; (istotność: poważna)
- **zmiany w uwarunkowaniach prawnych mające wpływ na planowanie i realizację projektu**; (istotność: poważna)
- **wpływ pandemii koronawirusa SARS-CoV-2** na możliwość terminowego pozyskiwania zgód i pozwoleń administracyjnych; (istotność: umiarkowana)

Pomoc techniczna EFRR

Wskaźniki produktu PT EFRR

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu (w stosownych przypadkach)	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Osoba	EFRR	przejściowy	1 452	3 267

Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkich uczestników wszystkich form szkoleniowych przeprowadzonych dla pracowników instytucji (tj. szkoleń, warsztatów, seminariów, kursów, studiów, webinarów, itp.) finansowanych ze środków PT. Dana osoba powinna zostać policzona tyle razy, w ilu szkoleniach wzięła udział. Wskaźnik naliczany jest raz w momencie pierwszej płatności za formę szkoleniową.

Certyfikaty/dyplomy/zaświadczenia lub inne dokumenty potwierdzające indywidualny udział w formie szkoleniowej (lub ich potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia) są przechowywane u beneficjenta i udostępniane kontrolerom projektu. Poprzez „instytucje” rozumiane są instytucje funkcjonujące w systemie wdrażania polityki spójności w latach 2021-2027 w Polsce tj. np. Instytucje Zarządzające, Instytucje Pośredniczące, Instytucja Audytowa.

Do wskaźnika nie są wliczane formy szkoleniowe bezkosztowe przy organizacji których nie są ponoszone żadne wydatki.

2.	Liczba posiedzeń komitetów, sieci grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z partnerami	Sztuka	EFRR	przejściowy	24	54
----	---	--------	------	-------------	----	----

Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować liczbę zorganizowanych posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów, które są finansowane z PT danego programu.

3.	Liczba zakupionych komputerów	Sztuka	EFRR	przejściowy	120	270
----	--------------------------------------	--------	------	-------------	-----	-----

Do wartości wskaźnika wliczane są zakupione komputery stacjonarne (także All-in-One) oraz laptopy, które zostały sfinansowane ze środków pomocy technicznej.

4.	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	EFRR	przejściowy	4	9
----	--	--------	------	-------------	---	---

Do wartości wskaźnika wliczane są wszystkie badania ewaluacyjne finansowane z PT polegające na analizie i ocenie skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności, trwałości lub spójności interwencji publicznych realizowanych w ramach polityki spójności, służące poprawie jakości ich programowania i wdrażania, a także analizy i oceny tzw. wpływu lub wartości dodanej UE. Ewaluacje realizowane są przez ewaluatorów zewnętrznych lub wewnętrznych funkcjonalnie niezależnych od podmiotów odpowiedzialnych za realizację programów operacyjnych.

5.	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	EFRR	przejściowy	1 452	3 267
----	---	--------	------	-------------	-------	-------

Wartość wskaźnika liczona jest poprzez zsumowanie liczby pełnych etatów finansowanych z PT w poszczególnych miesiącach i podzieleniu ich przez 12 miesięcy lub odpowiednio mniejszą liczbę miesięcy jeżeli finansowanie nie obejmowało pełnego roku.

$$W = (LE1 + LE2 + \dots + LEN) / LM$$

W – wartość wskaźnika,

LE – liczba pełnych etatów finansowanych w danym miesiącu,

LM – liczba miesięcy finansowania etatów z PT.

Liczba pełnych etatów finansowanych w danym miesiącu (LE) liczona jest jako suma iloczynów poziomu kwalifikowalności i wymiaru czasu pracy dla każdego stanowiska finansowanego z PT. $LE = PK1 * WE1 + PK2 * WE2 + \dots + PKN * WEN$ PK – poziom kwalifikowalności, WE – wymiar etatu. Zliczane są wyłącznie etaty w ramach umowy o pracę. W przypadku zmiany poziomu kwalifikowalności lub wymiaru etatu w ciągu

miesiąca dla całego miesiąca przyjmowany jest poziom obowiązujący na ostatni dzień tego miesiąca lub ostatni dzień obsadzenia tego stanowiska (w sytuacji gdy pracownik kończy pracę i stanowisko pozostaje nieobsadzone). Nie ma możliwości dzielenia miesiąca tj. nawet jeśli pracownik przepracował tylko kilka dni w danym miesiącu jest on w całości wliczany do wartości wskaźnika. W tym przypadku wynagrodzenie jest współfinansowane w sposób proporcjonalny. Do wskaźnika nie wliczane są okresy w których nie są ponoszone koszty w związku z płaćą zasadniczą.

6.	Liczba opracowanych ekspertyz	Sztuka	EFRR	przejściowy	40	90
----	--------------------------------------	--------	------	-------------	----	----

Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkie ekspertyzy (tj. sporządzone opinie, analizy, studia, koncepcje itp.), które zostały zakończone wydaniem stosownego dokumentu i zostały sporządzone na potrzeby instytucji lub partnerów będących członkami sieci tematycznych, grup roboczych lub komitetów, a także innych ciał dialogu angażujących partnerów, których działalność finansowana jest ze środków pomocy technicznej. Do wskaźnika nie wlicza się ewaluacji, które liczone są w ramach wskaźnika „Liczba przeprowadzonych ewaluacji”.

7.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	Osoba	EFRR	przejściowy	2 000	4 500
----	--	-------	------	-------------	-------	-------

Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkich uczestników wszystkich form szkoleniowych dla beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów (tj. szkoleń, warsztatów, seminariów, kursów, webinarów, itp.) finansowanych z PT.

Do wskaźnika nie są wliczane formy szkoleniowe bezkosztowe, przy organizacji których nie są ponoszone żadne wydatki.

8.	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	EFRR	przejściowy	4	9
----	--	--------	------	-------------	---	---

Liczba zrealizowanych kampanii informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu promujących Fundusze Europejskie, tj. skierowanych do minimum 2 grup docelowych (w tym opinii publicznej) i wykorzystujących minimum 4 narzędzia komunikacji, przy czym wszystkie działania w ramach kampanii są spójne i realizowane pod wspólnym komunikatem.

9.	Liczba użytkowników CST	Sztuka	EFRR	przejściowy	1 452	3 267
----	--------------------------------	--------	------	-------------	-------	-------

Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować liczbę wszystkich użytkowników posiadających uprawnienia do Centralnego Systemu Teleinformatycznego finansowanego ze środków programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich, niezależnie od poziomu tych uprawnień.

Pomoc techniczna EFS+

Wskaźniki produktu PT EFS+

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu (w stosownych przypadkach)	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Osoba	EFS+	przejściowy	320	720
<p>Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkich uczestników wszystkich form szkoleniowych przeprowadzonych dla pracowników instytucji (tj. szkoleń, warsztatów, seminariów, kursów, studiów, webinarów, itp.) finansowanych ze środków PT. Dana osoba powinna zostać policzona tyle razy, w ilu szkoleniach wzięła udział. Wskaźnik naliczany jest raz w momencie pierwszej płatności za formę szkoleniową. Certyfikaty/dyplomy/zaświadczenia lub inne dokumenty potwierdzające indywidualny udział w formie szkoleniowej (lub ich potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia) są przechowywane u beneficjenta i udostępniane kontrolerom projektu. Poprzez „instytucje” rozumiane są instytucje funkcjonujące w systemie wdrażania polityki spójności w latach 2021-2027 w Polsce tj. np. Instytucje Zarządzające, Instytucje Pośredniczące, Instytucja Audytowa.</p> <p>Do wskaźnika nie są wliczane formy szkoleniowe bezkosztowe przy organizacji których nie są ponoszone żadne wydatki.</p>						
2.	Liczba posiedzeń komitetów, sieci grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z partnerami	Sztuka	EFS+	przejściowy	12	27
<p>Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować liczbę zorganizowanych posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów, które są finansowane z PT danego programu.</p>						
3.	Liczba zakupionych komputerów	Sztuka	EFS+	przejściowy	80	180
<p>Do wartości wskaźnika wliczane są zakupione komputery stacjonarne (także All-in-One) oraz laptopy, które zostały sfinansowane ze środków pomocy technicznej.</p>						
4.	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	EFS+	przejściowy	4	9
<p>Do wartości wskaźnika wliczane są wszystkie badania ewaluacyjne finansowane z PT polegające na analizie i ocenie skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności, trwałości lub spójności interwencji publicznych realizowanych w ramach polityki spójności, służące poprawie jakości ich programowania i wdrażania, a także analizy i oceny tzw. wpływu lub wartości dodanej UE. Ewaluacje realizowane są przez ewaluatorów zewnętrznych lub wewnętrznych funkcjonalnie niezależnych od podmiotów odpowiedzialnych za realizację programów operacyjnych.</p>						
5.	Średnioroczna liczba etatów	Sztuka	EFS+	przejściowy	336	756

	finansowanych z PT					
<p>Wartość wskaźnika liczona jest poprzez zsumowanie liczby pełnych etatów finansowanych z PT w poszczególnych miesiącach i podzieleniu ich przez 12 miesięcy lub odpowiednio mniejszą liczbę miesięcy jeżeli finansowanie nie obejmowało pełnego roku.</p> $W = (LE1 + LE2 + \dots + LEN) / LM$ <p>W – wartość wskaźnika, LE – liczba pełnych etatów finansowanych w danym miesiącu, LM – liczba miesięcy finansowania etatów z PT.</p> <p>Liczba pełnych etatów finansowanych w danym miesiącu (LE) liczona jest jako suma iloczynów poziomu kwalifikowalności i wymiaru czasu pracy dla każdego stanowiska finansowanego z PT. $LE = PK1 * WE1 + PK2 * WE2 + \dots + PKN * WEN$ PK – poziom kwalifikowalności, WE – wymiar etatu. Zliczane są wyłącznie etaty w ramach umowy o pracę. W przypadku zmiany poziomu kwalifikowalności lub wymiaru etatu w ciągu miesiąca dla całego miesiąca przyjmowany jest poziom obowiązujący na ostatni dzień tego miesiąca lub ostatni dzień obsadzenia tego stanowiska (w sytuacji gdy pracownik kończy pracę i stanowisko pozostaje nieobsadzone). Nie ma możliwości dzielenia miesiąca tj. nawet jeśli pracownik przepracował tylko kilka dni w danym miesiącu jest on w całości wliczany do wartości wskaźnika. W tym przypadku wynagrodzenie jest współfinansowane w sposób proporcjonalny. Do wskaźnika nie wliczane są okresy w których nie są ponoszone koszty w związku z płacą zasadniczą.</p>						
6.	Liczba opracowanych ekspertyz	Sztuka	EFS+	przejściowy	12	27
<p>Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkie ekspertyzy (tj. sporządzone opinie, analizy, studia, koncepcje itp.), które zostały zakończone wydaniem stosownego dokumentu i zostały sporządzone na potrzeby instytucji lub partnerów będących członkami sieci tematycznych, grup roboczych lub komitetów, a także innych ciał dialogu angażujących partnerów, których działalność finansowana jest ze środków pomocy technicznej. Do wskaźnika nie wlicza się ewaluacji, które liczone są w ramach wskaźnika „Liczba przeprowadzonych ewaluacji”.</p>						
7.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	Osoba	EFS+	przejściowy	1 040	2 340
<p>Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkich uczestników wszystkich form szkoleniowych dla beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów (tj. szkoleń, warsztatów, seminariów, kursów, webinarów, itp.) finansowanych z PT.</p> <p>Do wskaźnika nie są wliczane formy szkoleniowe bezkosztowe, przy organizacji których nie są ponoszone żadne wydatki.</p>						
8.	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	EFS+	przejściowy	4	9
<p>Liczba zrealizowanych kampanii informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu promujących Fundusze Europejskie, tj. skierowanych do minimum 2 grup docelowych (w tym opinii publicznej) i wykorzystujących minimum 4 narzędzia komunikacji, przy czym wszystkie działania w ramach kampanii są spójne i realizowane pod wspólnym komunikatem.</p>						

9.	Liczba użytkowników CST	Sztuka	EFS+	przejściowy	336	756
Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować liczbę wszystkich użytkowników posiadających uprawnienia do Centralnego Systemu Teleinformatycznego finansowanego ze środków programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich, niezależnie od poziomu tych uprawnień.						

Pomoc techniczna FST

Wskaźniki produktu PT FST

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Fundusz	Kategoria regionu (w stosownych przypadkach)	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
1.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Osoba	FST	przejściowy	400	900
Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkich uczestników wszystkich form szkoleniowych przeprowadzonych dla pracowników instytucji (tj. szkoleń, warsztatów, seminariów, kursów, studiów, webinarów, itp.) finansowanych ze środków PT. Dana osoba powinna zostać policzona tyle razy, w ilu szkoleniach wzięła udział. Wskaźnik naliczany jest raz w momencie pierwszej płatności za formę szkoleniową. Certyfikaty/dyplomy/zaświadczenia lub inne dokumenty potwierdzające indywidualny udział w formie szkoleniowej (lub ich potwierdzenia za zgodność z oryginałem kserokopia) są przechowywane u beneficjenta i udostępniane kontrolerom projektu. Poprzez „instytucje” rozumiane są instytucje funkcjonujące w systemie wdrażania polityki spójności w latach 2021-2027 w Polsce tj. np. Instytucje Zarządzające, Instytucje Pośredniczące, Instytucja Audytowa. Do wskaźnika nie są wliczane formy szkoleniowe bezkosztowe przy organizacji których nie są ponoszone żadne wydatki.						
2.	Liczba posiedzeń komitetów, sieci grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z partnerami	Sztuka	FST	przejściowy	4	9
Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować liczbę zorganizowanych posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów, które są finansowane z PT danego programu.						
3.	Liczba zakupionych komputerów	Sztuka	FST	przejściowy	40	90
Do wartości wskaźnika wliczane są zakupione komputery stacjonarne (także All-in-One) oraz laptopy, które zostały sfinansowane ze środków pomocy technicznej.						

4.	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	FST	przejściowy	4	9
<p>Do wartości wskaźnika wliczane są wszystkie badania ewaluacyjne finansowane z PT polegające na analizie i ocenie skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności, trwałości lub spójności interwencji publicznych realizowanych w ramach polityki spójności, służące poprawie jakości ich programowania i wdrażania, a także analizy i oceny tzw. wpływu lub wartości dodanej UE. Ewaluacje realizowane są przez ewaluatorów zewnętrznych lub wewnętrznych funkcjonalnie niezależnych od podmiotów odpowiedzialnych za realizację programów operacyjnych.</p>						
5.	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	FST	przejściowy	412	927
<p>Wartość wskaźnika liczona jest poprzez zsumowanie liczby pełnych etatów finansowanych z PT w poszczególnych miesiącach i podzieleniu ich przez 12 miesięcy lub odpowiednio mniejszą liczbę miesięcy jeżeli finansowanie nie obejmowało pełnego roku.</p> $W = (LE1 + LE2 + \dots + LEN) / LM$ <p>W – wartość wskaźnika, LE – liczba pełnych etatów finansowanych w danym miesiącu, LM – liczba miesięcy finansowania etatów z PT.</p> <p>Liczba pełnych etatów finansowanych w danym miesiącu (LE) liczona jest jako suma iloczynów poziomu kwalifikowalności i wymiaru czasu pracy dla każdego stanowiska finansowanego z PT. $LE = PK1 * WE1 + PK2 * WE2 + \dots + PKN * WEN$ PK – poziom kwalifikowalności, WE – wymiar etatu. Zliczane są wyłącznie etaty w ramach umowy o pracę. W przypadku zmiany poziomu kwalifikowalności lub wymiaru etatu w ciągu miesiąca dla całego miesiąca przyjmowany jest poziom obowiązujący na ostatni dzień tego miesiąca lub ostatni dzień obsadzenia tego stanowiska (w sytuacji gdy pracownik kończy pracę i stanowisko pozostaje nieobsadzone). Nie ma możliwości dzielenia miesiąca tj. nawet jeśli pracownik przepracował tylko kilka dni w danym miesiącu jest on w całości wliczany do wartości wskaźnika. W tym przypadku wynagrodzenie jest współfinansowane w sposób proporcjonalny. Do wskaźnika nie wliczane są okresy w których nie są ponoszone koszty w związku z płaćą zasadniczą.</p>						
6.	Liczba opracowanych ekspertyz	Sztuka	FST	przejściowy	8	18
<p>Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkie ekspertyzy (tj. sporządzone opinie, analizy, studia, koncepcje itp.), które zostały zakończone wydaniem stosownego dokumentu i zostały sporządzone na potrzeby instytucji lub partnerów będących członkami sieci tematycznych, grup roboczych lub komitetów, a także innych ciał dialogu angażujących partnerów, których działalność finansowana jest ze środków pomocy technicznej. Do wskaźnika nie wlicza się ewaluacji, które liczone są w ramach wskaźnika „Liczba przeprowadzonych ewaluacji”.</p>						
7.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	Osoba	FST	przejściowy	960	2 160
<p>Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować wszystkich uczestników wszystkich form szkoleniowych dla beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów (tj. szkoleń, warsztatów, seminariów, kursów, webinarów, itp.) finansowanych z PT.</p>						

Do wskaźnika nie są wliczane formy szkoleniowe bezkosztowe, przy organizacji których nie są ponoszone żadne wydatki.

8.	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	FST	przejęciowy	4	9
----	--	--------	-----	-------------	---	---

Liczba zrealizowanych kampanii informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu promujących Fundusze Europejskie, tj. skierowanych do minimum 2 grup docelowych (w tym opinii publicznej) i wykorzystujących minimum 4 narzędzia komunikacji, przy czym wszystkie działania w ramach kampanii są spójne i realizowane pod wspólnym komunikatem.

9.	Liczba użytkowników CST	Sztuka	FST	przejęciowy	412	927
----	--------------------------------	--------	-----	-------------	-----	-----

Obliczając wartość wskaźnika należy zsumować liczbę wszystkich użytkowników posiadających uprawnienia do Centralnego Systemu Teleinformatycznego finansowanego ze środków programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich, niezależnie od poziomu tych uprawnień.